

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (2499) 1998 SAUSIS-JANUARY 20 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA - \$1

Tauta ir valstybė

Istorija yra perpinta įvairiomis valstybių okupacijomis, tautų prispaudomis, žmonių paniekimais. Lietuvių tauta šiuo šimtmečiu pergėveno keturias skirtingų režimų okupacijas: carinės Rusijos, kaizerinės Vokietijos, sovietinės Rusijos ir nacių Vokietijos.

KIEKVIENA jų pareikalavo nekaltų žmonių aukų, paliko neigiamų žymių, skaudžių žaizdų. Kiekviena buvo užsimojusi silpninti bei naikinti lietuvių tautą. Tas "šlavimas nuo žemės paviršiaus" masinio ir skatinio okupantų rinktis atitinkamas priemones. Pastarųjų būta fizinių ir labai aiškių. Tokios dažniausiai sukelėdavo vieningesnę ryžtą priešintis, nepasiduoti. Sunkiau buvo su dvasinio pobūdžio planais ir pinklėmis. Šitokios labiausiai ryškėjo penkis dešimtmečius trukusioje sovietinės Rusijos okupacijoje. Per tokį ilgą laiką kolaboravimo sąsajos tapo taip stiprios, kad net bandė teisinti ir patį okupacijos pavadinimą. Į klastą ir melą atremtas Lietuvos "savanoriškas" išjungimas į Sovietų Sąjungą kūrė visai kitokius pavadinimus, įrašomus naujose enciklopedijose bei žodynuose. Taip tenai nyko ir žodis "tauta". Atsirado "nacija", kurios nė dabar dar kalbininkai, rašytojai, žurnalistai, atrodo, nenori atsisakyti. Sunku atrasti nuo netinkamo pripratimo. Bet pasigirsta nemažai nuomonių, teigiančių, kad tai ne vien tik papratimas. O toji "nacija" nesąs nė kalbinis reikalas. Tas nelietuviškas pakaitalas, atsiradęs pačioje sovietinės okupacijos pradžioje, buvęs politinio pobūdžio: norint naikinti tautą reikia pirmiausia keisti jos pavadinimą. Taip ir buvo padaryta. Su naujais vardais ims silpnėti ir tolydžio nykti ir tautinė savimonė, paverčiant lietuvių tautietį tik atitinkamo krašto gyventoju – piliečiu.

REMIANČIS marksistinė kryptimi imta kalbėti liaudies vardu. O kas ta liaudis, taip rimčiau ir nesusipėta išsiaiškinti. Paviršutiniškai žvelgiant (o šito tam tikram laikui užteko) atrodo, kad partija ir liaudis yra kone tas pats. Jei partietis, tai jau ir liaudies žmogus, mažiausiai – jos gynėjas. O kilmė, tautybė – tai tik "buržuazinės atgyvenos", kurios turi būti išmestos ir "istorijos šukšlyna". Būti lietuviui, rusu ar lenku – visai nereikšminga. Kas kita – būti partietiu. Ir visus – šokių ir anokių – jungia pilietinė, nurodanti priklausomumą respublikai ir valstybei. Tokios formalios sąrangos, atremtos į leninizmo idėjas ir kosmopolitines nuotaikas, anuomet visai taikstantis, galbūt ir užteko. Šiandien, kai Lietuva nepriklausoma valstybė ir kai senosios idėjos laidojamos, turėtų verčiau atgimti tikroji tautos samprata ir tautiškumo idėjos, labiausiai visų okupantų slopinotos ir naikintos. Reikia, deja, pripažinti, kad vis dėlto ta linkme dar labai nedrąsiais žingsneliais slenkama. Tiesa, šūkių apie atgimimą pasigirsta nemažai, ypač valstybinių švenčių metu. Apstu aiškinimų apie gyvenimo gerovės kėlimą, apie būtinas pertvarkas siekiant ekonominio stiprėjimo ir demokratinio vaizdo. Netruksta ir žmonių judėjimo ir visas puses įvairiais tikslais. Ką gi – laisvė yra laisvė. Tačiau visais atvejais nepamirštinis tik vienas dalykas, būtent – tvirtinant atkovotą nepriklausomybę, atstatant kas buvo okupacijų sugriauta, rūpinantis valstybingumo išraiška – tautinės savimonės jėga bus visada paveikiausia. O kitų panašių jėgų nė neturime. Išnykę tautai, išnyks ir valstybė. Tauta be valstybės gali gyventi. Tai įrodyta. Tačiau išlaikyti valstybę be tautos, dargi tokių didelių kaimečių apsuptyje, kokioje yra Lietuva, vargu ar bus įmanoma. Todėl tautiškumo stiprinimas turėtų būti pirmiausia valstybinės veiklos dalis. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Krizė Kvebeke

Kvebeke ir Ontario provincijos rytuose antriojį sausio savaitę atnešė šalies lietaus audrą, nuo kurios apledėjo elektros laidai ir medžiai. Nuo Kingstono, iki Otavos, Montrealio, Kvebeko ir New Brunswick 3 milijonai gyventojų liko be elektros, be šviesos, be šildymo. Daug žmonių turėjo išsikraustyti į laikinas prieglaudas. Važiavimas neįmanomas, keliai užversti nulūžusiais medžiais, vaikščiojimas pavojingas dėl krantinčių ledo gabalų nuo medžių ir pastatų.

Daugiau kaip 11,000 kareivių buvo atsiųsta žmonių iškelinimo bei kitokios pagalbos darbams. Federacinė valdžia paskyrė \$50 mln. Kvebekui ir \$25 mln. Ontario provincijai atstatymo darbams. Audros padarytas nuostolis gali siekti \$2 bln., įskaitant įvairių įmonių prarastą gamybą. Vien Kvebeke elektros tinklams padaryta daugiau kaip \$500 mln. žala.

Albertos premjeras Ralph Klein žada skirti \$500 mln. daugiau lėšų švietimui, darbui, rengimo programoms bei socialinei rūpybai per sekančius 3 metus, nes šių metų biudžeto

likutis sieks beveik \$2 bln. Savo metiniame pranešime jis taip pat pasakė, kad bus skiriama mažiau dėmesio skolų atmokėjimui, o \$250 mln. bus taikoma kapitaliniams projektams, nes provincijai stengiantis sumažinti deficitą nukentėjo žemesnieji sluoksniai.

Dabartinis Albertos skola siekia \$3.6 bln. Nors premjeras nebesiūlo provincijai radikalių pakeitimų, jis tebeuolaamas už anksčiau sumažintą paramą darželiams ir apleidimą sveikatos priežiūros srityse.

Nedarbo statistika Kanadoje nukrito gruodžio mėnesį iki 8.6%, pirmą kartą per 7 m. žemiau 9%. Gruodžio mėnesį atsirado 62,000 naujų darbų, o pilnalaikių darbų skaičius pakilo 111,000. Nedirbančių skaičius sumažėjo 73,000 iki 1.321 mln.

Atlanto provincijoje bei Albertoje ir Manitoboje taip pat augo dirbančių skaičius, bet nukrito Saskačevano provincijoje ir ypatingai Britų Kolumbijoje, kur miško žaliavų pramonė nukentėjo dėl sumenkėjusios paklausos iš Japonijos. Saskačevano provincija vis tiek užbaigė (Nukelta į 8-tą psl.)

Naujasis Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS. Tas pareigas pradės eiti vasario 26 dieną, atlikęs priesaiką vasario 25 dieną

Savaitė Lietuvoje

Paminėta Sausio 13-oji

Sausio 13 d. Lietuvoje buvo paminėta Laisvės gynėjų diena. Seime įvyko iškilmingas posėdis, kuriame dalyvavo žuvusiųjų už Lietuvos laisvę giminės bei artimieji, būsimasis prezidentas Valdas Adamkus, ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius, Nepriklausomybės akto signatarai, dabartinės ir pirmosios atkurtos vyriausybės nariai, valstybės teismų ir Kat. Bendrijos vadovai bei diplomatinio misijų atstovai.

Iškilmingame posėdyje kalbą pasakė seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, pažymėjęs, jog sausio 13-osios teisinis procesas vykdomas per lėtai. Taipgi kalbėjo kunigas Robertas Grigas, kuris Sausio 13-ąją pavadino "valstybinio ir pilietinio veikimo atskaitos tašku, kriterijumi ir matu".

Laisvės gynėjų dienos proga įvairiose vietovėse vyko oficialūs renginiai, buvo surengtos specialios programos, spektakliai, uždegta atminimo laužai bei žvakės.

Pradėti pasitarimai su partijomis

Naujai išrinktas Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus sausio 12 d. oficialiai pradėjo politinius pasitarimus su parlamento partijomis, rašo ELTA. Su jų vadovais buvo aptartas naujos vyriausybės sudarymo procedūra paaiškinantis Konstitucinio teismo sprendimas. Rinkiminio vėjus metu kilus diskusijoms dėl dabartinės vyriausybės ateities, Gedimino Vagnoriaus kabinetas kreipėsi į šį teismą prašydamas paaiškinti. Paskelbta, kad vyriausybė privalo grąžinti savo įgaliojimus naujam prezidentui tą dieną, kai jis pradeda eiti savo pareigas, o po to per 15 dienų šis turi teikti seimui paklausimą dėl pasitikėjimo ministerių pirmiui. Teigiama atveju, dabartinė vyriausybė toliau eina savo pareigas ir vykdo seimo patvirtintą programą. Priešingu atveju, vyriausybė atsistatydina, ir yra pradėdama naujo ministerių kabineto sudarymo procedūra.

V. Adamkus neatšaukė savo rinkiminiam vajuje pasisakymų dėl dabartinės vyriausybės, kuriais jis pareiškė abejones dėl Europos reikalų ministerijos reikalingumo bei kai kurių ministerių kompetencijos.

Partijų pasisakymai dėl prezidento

Lietuvos seimo opozicinė LDDP partija pareiškė paremsianti naujai išrinkto prezidento Valdo Adamkaus "iniciatyvas, konkrečius darbus įgyvendinant santarvės idėją Lietuvoje", rašo ELTA. Centro frakcijos seniūno teigimu, Konstitucinio teismo sprendimas apribojo centrinių galimybes dalyvauti būsimos vyriausybės. Dabartinę seimo daugumą turinti Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) pasisakė neketinanti keisti ministerio pirmininko Gedimino Vagnoriaus, nors neatmeta galimų pakeitimų vyriausybėje. Socialdemokratų frakcija tiki, kad naujasis prezidentas vis tiek turės nemažai galimybių sudaryti jam priimtina vyriausybę. V. Adamkus pabrėžė esant išrinktas visos Lietuvos žmonių ir neketinsiančios jokiai partijai jokių pirmenybių.

Lankėsi Gudijos parlamentarai

Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis priėmė neoficialiu vizitu besilankančius Lietuvoje Gudijos Aukščiausiosios tarybos pirmininką Semioną Šareckį ir pavaduotoją Vladimirą Nestiuką. Jie pareiškė pasitenkinimą Lietuvos prezidento rinkimų rezultatais, informavo V. Landsbergis apie ekonominę ir politinę padėtį Gudijoje. Svečiai pažymėjo, kad nė viena Europos valstybė Gudijoje vykusio referendumo rezultatų nepripažino privalomais, todėl ESBO delegacijos, atvykdamos į Gudiją, bendravo su prezidentu bei teisėta Aukščiausiąja taryba, o atitinkamuojuose tarparlamentiniuose forumuose Gudijai atstovauja tik S. Šareckio vadovaujama Aukščiausioji taryba.

Perversmo bylos būklė

ELTA skelbia, kad sausio 6

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Išėivija prezidento rinkimuose

Kai kurių vokiečių žiniasklaidos komentatorių nuomone, Lietuvos prezidento rinkimuose daug lėmė išėivija

KAZYS BARONAS

Daug vietos ir valandų prezidento rinkimams paskyrė Vokietijos žiniasklaida – spauda, radijas, televizijos. Neminėsiu trumpų žinučių ir pranešimų, nekartosiu visų laikraščių ištraukų bei komentarų, nes tam nebūtų vietos "TŽ" psl., tik trumpai suminėsiu, kad rinkimai rado platų atgarsį Vokietijoje.

Geriausiais Lietuvos gyvenimo žinovais laikau Miuncheno dienraščio "Sueddeutsche Zeitung" bendrąbarbius K. Kahlwait (Kalvaitį?) ir Varšuvos korespondentą Tomą Urbaną, nes pvz. "Frankfurter Allgemeine" laikraščio atstovas daugiau pasinaudojo vokiečių spaudos agentūros žiniomis iš Vilniaus, kaip ir kiti laikraščiai.

Nežinau, kodėl Tomas Urban pranešimą į Miuncheną atsiuntė iš Varšuvos. Gal telefono laidai buvo užimti, nerado laisvo fakso mūsų sostinėje, nes anksčiau pranešimus jis duodavo tiesiog iš Gedimino miesto.

Savo pranešimą vokiečiams dienraščiui jis davė antrašte (o redakcija išspausdino didelėm raidėm): "Užsienio balsuotojų laišku nūlėmė per rinkimą – Valdas Adamkus naujas Lietuvos prezidentas".

Bendrądarbis rašė, kad rinkimus laimėjęs 71 m. Valdas Adamkus įveikė 44-metį A. Paulauską, didelį favoritą. V. Adamkus, per 50 metų gyvenęs JAV ir turįs to krašto pilietybę, buvo remiamas konservatorių ir centrinio bloko, o A. Paulauskas, buvęs sovietinėje Lietuvoje aktyvus komunistinis jaunimo organizacijos veikėjas, radęs paramą ekskomunistų grupuotėse. Visą laiką pirmavęs A. Paulauskas, tačiau 11,000 balsų persvara laimėjimą nūlėmė užsienio lietuvių, kurie patys į petį rėmė Adamkų.

d. Vilniaus apygardos teismas baigė liudytojų apklausą Sausio 13-osios procese, nors dar neludžio seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis bei ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius. Iš 2,300 kviestų liudytojų posėdžiuose buvo išsklausti 763, o 413 NVS krašto gynybos narių asmenų parodymai teisme perskaityti. Nuo sausio 7 d. bus skelbiami rašytiniai jau mirusių liudytojų (21 asmens) parodymai bei susipažindinama su parodymais tų asmenų, kurie byloje laikomi kaltinamaisiais, bet NVS valstybės jų neišduoda Lietuvai.

Lėšos skiriamos kultūrai

Lietuvos vyriausybė 1998 m. kultūrai skirs 30% biudžeto išlaidų, arba 180 mln. litų. Kultūros viceministris Naglis Puteikis pranešė, kad lėšos skiriamos algoms ir pastatų išlaikymui, rašo BNS. Paskirta daugiau lėšų senamiesčio atremontavimui-atkūrimui ir pilii atstatymui bei menininkams, išvykstantiems į užsienį.

Tarptautinė konferencija "Valstybės atsakomybė kultūrai" įvyko Lietuvos seime 1997 m. gruodžio pradžioje. Joje buvo stengiamasi nustatyti valstybinio masto kultūrinės veiklos gaires (policy), dalyvaujant Europos tarybos kultūros komisijos pareigūnams, taip pat ir žinovams iš Airijos, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos bei Suomijos. RSJ

Be ekskomunistų, A. Paulauską rėmė dar jaunimas. (Keista, nes kiek anksčiau vokieška spauda rašė, kad Lietuvos jaunimas remia V. Adamkų, tikėdamasis atidaryti duris į Vakarų pasaulį, K.B.). A. Paulausko rinkiminis vėjus buvo skirtas išsūkiams prieš V. Landsbergį, tad V. Adamkus likęs besijuo- kiančiu trečiuoju.

Lietuvos konstitucija numato, kad po rinkimų su buvusiu prezidentu pasitraukia ir vyriausybė. Pirmoje spaudos konferencijoje prezidentas pareiškė, kad dabartinė koalicinė vyriausybė ir toliau paliekama.

V. Adamkus, priešingai dešiniųjų partijų reikalavimams, pasisakė už Karaliaučiaus srities klausimo sprendimą tik tarptautinėje konferencijoje, nes tai nėra lietuvių reikalas, tačiau dabartinė padėtis Karaliaučiaus apygardoje yra nepatenkinama.

Sausio 7 d. komentare Tomas Urban su atspausdinta V. Adamkaus nuotrauka rašė, kad eidamas į prezidento rinkimus jis turėjęs peržengti teismo slenkstį. Rinkiminė komisija jam neleisdusi rinkimuose dalyvauti, nes V. Adamkus paskutinius trejus metus negyvenęs Lietuvoje. Bet teisėjai suradę, kad V. Adamkus penketą metų mokėjęs pajamų mokesčių Lietuvoje ir leidę jam būti renkamam.

Toliau T. U. nurodo naujo prezidento bei kiekvieno išėivio svajonę – atsirašti nepriklausomos Lietuvos viršūnėje, primindamas jo jaunystę, tėvų užimtas aukštas pareigas nepri-

klausomoje Lietuvoje ir okupuojant Sovietų S-gai antrą kartą Lietuvą pasitraukimą į Vakarų.

V. Adamkus, pasiekęs JAV, dirbęs tekintoju, lankęs vakarinius kursus Rytų ir Vidurio Europos išėivių centre Čikagoje, studijavęs ir pasiekęs inžinieriaus profesiją. Gavęs tarnybą gamtos apsaugos įstaigoje, jis radęs platų pripažinimą Vašingtone, nes gerai aptvarkęs didžiųjų ežerų taršą. Jis nenutolęs nuo lietuvių išėivių organizacinio gyvenimo.

Lietuvos komunistai V. Adamkų laikę CIA agentu. Jau 1971 m., gavęs vizą į Sov. Sąjungą, jis beveik kasmet lankęs Sov. Sąjungą, veždavęs krūvas išėivijos lietuviškos literatūros. Be jokių abejonių, ekskomunistams Vilniuje, lygiai kaip ir Maskvoje, jo išrinkimas laikomas dideliu smūgiu, nes lietuvis išėivis tuoj pat pareiškė, kad jo tikslas – įjungimas Lietuvos į ŠAS narių eiles.

Savo komentarą T. Urban baigia tokiais sakiniais: "Jo išrinkimo staigmena reiškia ne ką kitą, kaip jėgų sutelkimą šioje erdvėje (Lietuvoje) Maskvos įtakos nenaudai".

Televizijos stotys keletą kartų rodė balsuojančius skirtingose būstinėse V. Adamkų ir A. Paulauską su žmona ir dukra, o laimėjus rinkimus, linksmai nusiteikusių V. Adamkų su žmona ir savo štabo bendradarbiais, sveikinantį pakelta ranka ir dviem pirštais rodantį V ženkla – W. Churchill'io pergalės raidę.

Tarptautinis taikos pajėgų šarvuotis Bosnijoje ir Lietuvos kariai su savo valstybės vėliava

Iš "Kario" 1997 m. 8 nr.

Šiame numeryje

Tauta ir valstybė

Lietuvai tautos savimonės jėga visada bus paveikiausia

Išėivija prezidento rinkimuose

Ekskomunistams V. Adamkaus išrinkimas laikomas smūgiu

"Nutarėme jungtis prie Lietuvos"

Paminklas šilutėje liudys apie saujelės žmonių didelius darbus

Kylam sakalais, tūpiam vabalais

Atstatysime pašlijusią tėvynės garbę pasaulio akyse

Sausio tryliktoji Vilniuje

Verčiau mirti nei paaukoti savo laisvę

Lietuva iš arti VIII

Ažuolyne net sekmadienį žmonių beveik nematyti

Stambi dovana Lietuvai

Petras Varkala ir toliau tęsia labdaros veiklą

Skriaudžiama lietuviška mokykla

Lietuvių kalbą niekino ir lenkai, ir sovietų tarnautojai

Mokslo žmonių sąskrydis

Apie 120 pranešėjų, 5 visumos posėdžiai

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com
Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21,
rėmėjo – \$52, garbės – \$62. Oro paštu į užjūrius – \$135. Amerikoje – JAV dol.
Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalavimai krepšius "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Šventosios šeimos vienuolijos seserų Marijonų vienuolyne 1997 m. gruodžio 14 surėngė merginoms dvasinio atsilaukimo seminara "Nepamintas šventųjų kelias". Ses. Paulina paršikino Kūdikio Jėzaus Teresės gyvenimą. Pastangos nugalėti silpnę ir netobulumą rodo, kad esame visi pašaukti į šventumą. Panašūs seminarai apie asmenybės ugdymą Marijonų vienuolyne vyksta kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį. Jie rengiami dar Vilniuje ir Marijampolėje, kur veikia ir katalikiško auklėjimo šeštadieninė mokykla, skirta mergaitėms ir berniukams. Šventosios šeimos seserų dirba Šeimos centruose, dėsto tikybą, stengiasi stiprinti šeimas Lietuvoje.

Kaišiadorių vyskypijos kūrį jau keleri metai veikia vadinami adventiniais susitikimais, į kuriuos atvyksta svečiai ir iš kitų parapijų. 1997 m. gruodžio 17 d. susitikime vyko J. Matulaitis ragino pasidalinti mintimis apie gerį – jo neuždaryti savyje, bet skleisti. Mons. K. Vasilauskas kalbėjo apie tinkamą pasiruošimą belaukiant Kristaus gimtadienio, prisiminę Kūčias Vorkutoje, palyginę Adventą Amerikoje ir Lietuvoje. Šeimos centro vadovė gyd. M. Bagdonienė išreiškė rūpestį dėl jaunų šeimų. Paparčių klebonas kun. V. Sajeta atkreipė dėmesį į skaudžią vaikų daliai asociacijas šeimose. Susitikime buvo skaityti Šventojo Rašto skaitiniai, giesmės pasirodė Kaišiadorių muzikos mokyklos auklėtiniai ir sol. D. Juodkaitytė.

Kauno pedagogikos muziejuje 1997 m. gruodžio 13 d. buvo pristatyta Albert'o Wihler knyga "Niekas nesunkiu mylintiems Dievą". Renginio organizatorė ses. Ada Urbonaitė. Lietuvos Montessori draugijos pirm. L. Sajienė pažymėjo, kad knygos autorius kun. dr. A. Wihler joje atskleidė ne tik Savojos grafitais Anos Gujine trumpą gyvenimo istoriją, bet ir parodė, kaip jos šeima padėjo jai tapti pasiaukojančia asmenybe, nes iš tėvų meilės gimstanti vaiko meilė pasauliui. Knygos vertėja M. Melinauskaitė papasakojo apie šios knygos pirmąjį vertimą sovietmečiu, kai buvo slapta išleista 100 tsk knygos egz. Dabar ši knyga išėjusi 1,500 egz. tiražu ir yra išversta į 24 pasaulio kalbas. Apie vaikų auklėjimą sovietinės okupacijos metais kalbėjo gyd. St. Belickienė, išauginusi du sūnus kunigus. Renginio dalyviai pasiklausė ir "Ugnies vaikų" atliekamų giesmių.

Moksleivių eilėraščių konkurso "Kristaus meilės šviesa" laureatai 1997 m. gruodžio 5 d. suvažiavo iš įvairių vietovių į Kaišiadorių vyskypijos katechetikos centrą, kur įvyko jų šventė. Konkursas Kristaus metu proga buvo paskelbtas 1997 m. spalio pradžioje. Iš 138 atsiųstų eilėraščių buvo atrinkti 65. Tą laureatų šventę pradėjo Katechetikos centro vedėja B. Grižienė pakviesdama visus bendrai malda. Inscenizaciją parodė ateitininkai, mintimis pasidalino lietuvių kalbos mokytojos P. Motiejūnienė ir R. Suslaivienė. Laureatai deklamavo savo kū-

rybą. Buvo apdovanoti knygomis, žaislais, saldumais. Už gražiai paruoštus mokinių kūrybos rinkinius apdovanotos Elektrėnų ir Zaslių mokyklos.

Klaipėdos Šv. Juozapo Darbininko parapijoje 1997 m. gruodžio 5-8 d.d. lankėsi grupė šveicarų iš Wettingeno. Svečiai susipažino su šventovės statyba, ateitininkai svečius supažindino su savo planais ir darbais, "Caritas" atstovai kalbėjo apie rūpinimąsi vargšais. Vaikai ir jaunimas pagiedojo giesmių, ateitininkai pagrojo liaudies instrumentais, pasidžiaugta šokių grupe. Renginių vadovavo klebonas kun. Algis Baniulis, SJ. Globojami klebono ir Dvasinės pagalbos jaunimo centro direktoriaus R. Liškausko, svečiai dalyvavo Savanorio dienos šventėje.

"Apžvalga" 1997 m. gruodžio 19 – 1998 m. sausio 8 d. laidoje (nr. 49-50) paskelbė Rūtos Tumėnaitės pokalbį su europinės Rusijos katalikų administratoriumi Maskvos arkivyskupu Tadu Kondrusevičiumi.

Gimęs Gudijoje netoli Gardino. 1964 m. įstojo į Leningrado politechnikos institutą, kurį baigęs 1970 m. ir buvęs paskirtas į Vilniaus šiluminę statybos gamyklą. Norėdamas pasukti kitu keliu, 1976 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją. Po šventimų pastoračinį darbą dirbęs Vilniuje. Laimėdamas keičiantis 1988 m. Gudijos valdžia jau leidusi grįžti tėvynei. Kaune apgynęs doktoratą. 1989 m. paskirtas Gudijos katalikų vyskupu. Atidaręs 95 naujas šventoves. Buvusi gražinta ir Gardino kunigų seminarija, kurioje šiuo metu mokosi 130 klierikų. 1991 m. popiežiaus buvęs pakeltas į arkivyskopus ir pasiūstas į Maskvą. Milžiniškoje teritorijoje veikusios tik 6 registruotos parapijos. Šiandien jų jau yra 91, tačiau šventovių tik 23. Pamaldos kai kur vyksta salėse, kur dar kabo Lenino paveikslai. Europinėj Rusijoje šandien dirba 103 kunigai, daugiausia užsieniečiai. Rusijos valdžia nelabai palankiai į jį žiūrėjusi – vienu metu reikėjo mokėti kasdien po dolerį, kad leistų Maskvoje gyventi. Mat buvo atvykęs su lietuvišku pasu. Būklė šiek tiek normalėjanti. Arkivyskupas tiki vienybę ir ragina pasiduoti Dievo veikimo srovei.

Kun. dr. Kęstutis Trimakas, kasmet iš Čikagos vyksta į Lietuvą, kur Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakultete dėsto religijos psichologiją. Tos srities paskaitas skaitė ir Kauno kunigų seminarijoje bei Kretingos Religijos studijų institute. Padėda jis paskaitomis seminaruose, kurie rengiami savaitgaliais iš visos Lietuvos suvažiuojantiems tikyboms mokytojams. Šie išpareigojami labai prisideda prie būsimosios katalikų inteligentijos ugdymo. Grįžęs iš Lietuvos rašo knygas, kurios spausdinamos Lietuvoje. Neseniai pasirodė jo naujausios religijos psichologijos knygos "Žmogaus aukščiausi skrydžiai" ir "Asmenybės raida gyvenime". Jos labai naudingos Lietuvos tikyboms mokytojams, kurių šiuo metu yra apie 3000.

Paminklo Šilutėje iškilmingas atidengimas. Kalba architektė MARIJA PURVINIENĖ. Dešiniau – Lietuvos evangelikų liuteronų vyskupas Jonas Kalvanas (jn.), Šilutės katalikų kunigas, statybos komiteto narys mokytojas ALGIRDAS ČERVINSKAS

"Nutarėme jungtis prie Lietuvos..."

Paminklas Klaipėdos krašto prisijungimui, pastatytas Šilutėje ir pašventintas 1997 m. lapkrityje

Dr. MARTYNAS PURVINAS
Archit. MARIJA PURVINIENĖ

1923 m. sausio sukilimas paprastai siejamas su Klaipėdos vardu. Tačiau Martyno Jankaus vadovaujamas Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetas 1922 m. pabaigoje susidarė Šilutėje, kur gausiau liutuvininkų gyventa. Šilutėje (anuomet dar vadin-toje Šilokarčiama) 1923.9 buvo išleistas ir "Manifestas visiems gyventojams Klaipėdos krašto", kur paskelbtas krašto valdžios perėmimas.

Vėlgi Šilutėje 1923 m. sausio 19 d. įvyko Klaipėdos krašto žmonių atstovų susirinkimas – visuotinis seimas, priėmęs Šilutės deklaraciją, skelbusią: "Vienu balsu nutarėme jungtis prie Lietuvos Respublikos autonominės dalies teisėmis".

Todėl dar prieš kelerius metus senas krašto gyventojas Julius Balčiauskas pradėjo rūpintis, kad Šilutėje būtų paminklu pažymėtas Klaipėdos krašto prisijungimas prie Lietuvos. Tuo rūpinosi ir J. Balčiauskas, kuris 1923 m. pradėjo kurti paminklą, simbolizuojantį Mažosios Lietuvos tradicijas. Prieš nykiai baltą okupantų statinį lyg atstatė senovinio – sovietmečiu nugriauto, statinio dalį – raudoną plytų sienutę ant tradicinio skeltų akmenų pamato. Ta mūrinė sienutė su galuose išsikišusiais plytgaliais (lyg nebaigtas statinys, taip ir nesulaukiantis jį užbaigiančių statybininkų) simbolizavo ir tragišką Klaipėdos krašto likimą. Tas kraštas irgi buvo pradėtas naujai ir viltingai statyti 1923 m. pradžioje. Kad ir nelengvai, ne visada sėkmingai, vykusi statyba 1939 m. nutraukė nacių išpuolis, o 1944 m. rudėnį prasidėjus sovietinės okupacijai galutinai sunaikino Mažąją Lietuvą.

Tame krašte statant naują trobesį buvo įprasta virš pamato įmūryti akmenį su iškalta statybos data ir statytojo vardu. Tą tradiciją pakartojome ir mes savo suprojektuotame paminkle – virš simbolinio pamato ten įmūrytos akmens plokštės su iškaltomis datomis ir Klaipėdos krašto statytojų – Šilutės visuotinio seimo dalyvių pavardėmis. Užtrukusi pasipriešinimą paminklo statybai, kur susivienijo sovietmečio gerbėjai su nemėgstančiais Mažosios Lietuvos – ateisti, vokiško krašto, ryžtingai nutraukė Šilutės rajono meras Šarūnas Laužikas, Tėvynės sąjungos narys. Jo moralinės paramos pradėta paminklo statyba svariabausioje miesto vietoje – priešais savivaldybės rūmus.

Daugiausia paminklo kūrėmū nuspelnė minėtasis Julius Balčiauskas. Nepaisydamas 80 metų naštos ir negalavimų, jis pasiūlymą rinko lėšas, atradamas vis naujų ir naujų rėmėjų. Paminklo statyba parėmė šilutė: Mažosios Lietuvos fončas, Vydūno jaunimo fondas,

mėgėjams, besirašantiems dulkėtoose archyvuose. Norėjosi parodyti ir kraštui būdingas formas bei medžiagas.

Tokie norai netruko sulaukti aršaus pasipriešinimo. Sovietmečio dvasia išauklėtas jaunas Šilutės rajono architektas ir jo rėmėjai reikalavo tai iškelti tokį paminklą į nuošalų užmiestį, tai atvesti patį sumanytą. Netrukus gan kurioziškų reikalavimų – pavyzdžiui, atsiųskite savivaldybės pastato architektą.

Su tokiais dalykais visai negalėjome sutikti. Mat Šilutės rajono savivaldybės gremėzdikas statinys, suprojektuotas pagal Brežnevo laikų pompastišką madą, sovietmečiu buvo brutaliai įbruktas į išgrautą senamiestį. Prie tokio nevykusio okupacinio režimo paveldo derinti Nepriklausomos Lietuvos laikus menantį paminklą būtų tiesiog nedora.

Todėl suprojektavome sovietmečio palikimui griežtai priešingos išvaizdos paminklą, simbolizuojantį Mažosios Lietuvos tradicijas. Prieš nykiai baltą okupantų statinį lyg atstatė senovinio – sovietmečiu nugriauto, statinio dalį – raudoną plytų sienutę ant tradicinio skeltų akmenų pamato. Ta mūrinė sienutė su galuose išsikišusiais plytgaliais (lyg nebaigtas statinys, taip ir nesulaukiantis jį užbaigiančių statybininkų) simbolizavo ir tragišką Klaipėdos krašto likimą. Tas kraštas irgi buvo pradėtas naujai ir viltingai statyti 1923 m. pradžioje. Kad ir nelengvai, ne visada sėkmingai, vykusi statyba 1939 m. nutraukė nacių išpuolis, o 1944 m. rudėnį prasidėjus sovietinės okupacijai galutinai sunaikino Mažąją Lietuvą.

Tame krašte statant naują trobesį buvo įprasta virš pamato įmūryti akmenį su iškalta statybos data ir statytojo vardu. Tą tradiciją pakartojome ir mes savo suprojektuotame paminkle – virš simbolinio pamato ten įmūrytos akmens plokštės su iškaltomis datomis ir Klaipėdos krašto statytojų – Šilutės visuotinio seimo dalyvių pavardėmis.

Užtrukusi pasipriešinimą paminklo statybai, kur susivienijo sovietmečio gerbėjai su nemėgstančiais Mažosios Lietuvos – ateisti, vokiško krašto, ryžtingai nutraukė Šilutės rajono meras Šarūnas Laužikas, Tėvynės sąjungos narys. Jo moralinės paramos pradėta paminklo statyba svariabausioje miesto vietoje – priešais savivaldybės rūmus.

Daugiausia paminklo kūrėmū nuspelnė minėtasis Julius Balčiauskas. Nepaisydamas 80 metų naštos ir negalavimų, jis pasiūlymą rinko lėšas, atradamas vis naujų ir naujų rėmėjų. Paminklo statyba parėmė šilutė: Mažosios Lietuvos fončas, Vydūno jaunimo fondas,

Mažosios Lietuvos rezistencinis sąjūdis, Teva Jankus, prof. Kozmas Balkus, Alfonsas Barauskas iš JAV, Martynas Pocius iš Australijos, Erna ir Willi Paszehr, Erna ir Erichas Molinnus, Ilzė Tydekaitė-Quirin iš Vokietijos.

Pagal savo išgales statybą parėmė Šilutės mokytojai ir mokiniai, įvairios įstaigos ir bendrovės, Kultūros ministerija ir Šilutės biblioteka, nemažai pavienių aukotojų. Tiesa, įvairūs valdininkai neskubėjo remti paminklo statybos, kaip ir kitų Mažosios Lietuvos reikalų. Tad mudviem iš savo santaupų teko padengti apie penktadalį išlaidų, rajono savivaldybei padengus apie aštuntadalį paminklo kainos.

Užtat daug sutaupyta organizatoriams ir talkininkams nemokamai besirūpinantiems daugeliu dalykų. Taip pats Julius Balčiauskas paaukojo keturias paties išaugintas kanadietiškas dailias eglutes paminklo apšoniui. Inžinierius Petras Jankūnas sumaniai vadovavo paminklo statybai, parūpino įvairių medžiagų. Tad Šilutės paminklo statybai buvo išleista tik per dvidešimt tūkstančių litų – kukli suma šiandieninėje Lietuvoje, kur kitiems paminklams išleidiama dešimtis kartų daugiau lėšų.

Daug teko pasidarbuoti naujajai Istorinių įvykių ir asmenybių pažinimo komiteto Šilutėje pirmininkei Vilmai Griškevičienei ir kitiems nariams. Antai mokytojas Algirdas Červinskas rinko aukas mokyklose, krašto istorijos žinovai Albinas Endzinas ir V. Jonaitis talkino savo patarimais. Roza Šikšnienė ir Nina Lauraitienė tvarkė įvairius statybos reikalus.

Ne visai paprasta buvo surinkti medžiagas ir dalis kukliam paminklui. Atsparias klinkerio plytas teko gabenti net iš Vokietijos. Mat kažkada gausios Klaipėdos krašto plytinės, kur mokėta pagaminti labai įvairias ir patvarias plytas, buvo sunaikintos sovietmečiu. Vilniuje UAB "Eolita" su modernia technika (kompiuterio valdomu lazeriu) žaliavo plokštėje išrėžė atkurtą Šilutės deklaracijos faksimilę. Priekuliškas paminklų meistras Vilius Stančius su pagalbininkais dailiai ištašė kelis tūkstančius raidžių penkiose nemažose akmens plokštėse. Šilutės UAB "Vilubutas" darbuotojai Aleksas Bagdonas, Jonas Ašmontas ir Pranas Žemaitis kruopščiai pastatė patį paminklą, suskubdami iki žiemos speigų jį sumontuoti.

1997 m. lapkričio 28 d. paskutinį kartą – it Dievui globojant atšilus orams, paminklas Šilutėje buvo iškilmingai atidengtas. Išpūdingame renginyje dalyvavo ne vienas šimtas šilutė: tiškių ir atvykėlių iš toliau, Klaipėdos apskrities viršininkas Laisvūnas Kavaliauskas ir vietos vadovai. Atidengta paminklą pašventino Lietuvos evangelikų liuteronų vyskupas Jonas Kalvanas ir Šilutės katalikų kunigas. Tad nuo šiol Klaipėdos krašto istoriją vietos gyventojams ir atvykstantiems iš svečių šalių primins pačiame Šilutės centre išaugęs kuklus paminklas. Jis paliudys, kad ir nelengvai Lietuvai laikais saujelė pasišventėlių gali nemažus darbus nuveikti.

Kylam sakalais, tūpiam vabalais

Po įtemptų prezidentinių rinkimų Lietuvoje

ANTANINA GARMUTĖ

Seno smauglio žvilgsniu iš ekrano žvelgė "dinastijos" tęsėjas, ir darėsi nejauku: smaugliai ryja savo aukas nekramtydami. Užhipnotizuodami. Tik trečdalis tautos, tame tarpe ir manoji karta, hipnozės veikos nepajuto.

Kas paveikė likusius du trečdalius, belieka spėlioti. Partinė drausmė? Ar lietuviškasis lengvabūdiškumas su didele hipnozės doze? (Filme "Mauglis" jaunos beždžionės, veikiamos smauglio žvilgsnio, pačios lenda į jo nasrus).

Rinkimais nusivilame nebe pirmą kartą. Trečią! "Žmonės balsavo prieš save" – pasakė priblokštas komentatorius. Atrodo taip paprasta – klysti yra žmoniška. Bet baisiausia, kad už klaidas reikia sumokėti. Ši kartą už klaidas mokės nebe "seniai" kaip anksčiau, o jauni-mas. Žiedai. Ir sumokės jie skaudžiau negu mes. Jų ištvėmė nebe ta. Užsigrūdinimas nebe tas.

Vadinamame "studentų" autobuse dvi mergos – tikra ta žodžio prasme – sako: "Hi-hi-hi – užbaigėm Landsbergio erą!" (Matyt, pradės ištvirkimo "karjerą?")

Jaunimas balsavo gausiai, linksmai, nerūpestingai. Kaip diskotekoje. Ar atrakcione. Ką gi – yra rusiškas posakis: "Jesli grob, to s muzkyoj (jei karstas, tai su muzika!)". Jeigu jiems reikia pamokų – tai iš jų patys ir mokysis. Nusipelnė. To "mokslo" dar ir jų vaikams užteks...

O mes, tas vargas trečdalis, priimsime taip kaip dar vieną Dievo bausmę Lietuvai. Kaip tautos lemtį. Pasaulio pa-baigos dar nebus.

Į rinkėjų sąžinę kreipėsi Valdas Adamkus, buvęs JAV gamtosaugininkas. Jis Lietuvoje

ras šiuo atžvilgiu "neartus dirvonus". Ir atidavė už jį balsus, kartu surėmė pečius, galėtume daug nuveikti, pakelti Lietuvos ekonomiką į Vakarų civilizacijos lygmenį. Turiu galvoje mūsų, nemažos išradėjų grupės, konkrečius darbus. Juk darba-vomės ištisus dešimtmečius, su-kūrėme šimtus išradimų, vertin-gų pirmiausia ekologiniu požiūriu. Daug jų neįdiegti. (Šių ei-lučių autorės idėjų išradimų metinis ekonominis efektas tesudarė 5 milijonus rublių). Efektyviausi išradimai ir naujos – iki šių dienų prioritetinės – technologijos tebėra neįgyvendintos, nes trūko investicijų, valdžios dėmesio ir kompeten-cijos.

Kas jau kas, o gerb. V. Adamkus, būdamas prezidentu, sugėbęs pritraukti į Lietuvą už-sienio kapitalą, įgyvendinant "Dievo apleistus" lietuviškuo-sius išradimus. Atsiras daug naujų darbo vietų. Atpigs staty-binės medžiagos. Suklestės sta-tybos. Palengvės gyvenimas. Vi-sa tai realu. Pasiekiama. Tik ne-palikime Lietuvos nomenklatu-rinėms praeities jėgoms. Tai bū-tų postūkis atgal.

Balsavę už Valdą Adamkų atstatysime pašlijusią Tėvynės garbę pasaulio tautų akys. O jeigu ne... Prisiminkime: "Jūs žūkit, o mes gyvensime! Gyven-sime ir valdysime!" – krikė stribai ir čekistai, naikindami tautą ir tremdami mus į Sibirą. Taigi jie... nusipelnė? ... Ne! Tik jiems "laimės raktus" savo nai-vumu neatsakingai įteikė bene dvi bedvasės prarastos kartos...

Nepavydėkime estams: jie eina į Vakarus ne per Maskvą. Ir neturi svetimos valios vykdy-tojų aukščiausiose postuose.

Kyla saulė padangėje. Ky-lam ir mes – sakalais, bet vis tū-piam vabalais.

Statant paminklą Šilutėje – plokštės su įrašais mūrėja Aleksas Bagdonas, Jonas Ašmontas, Julius Balčiauskas ir Petras Jankūnas

Nuotr. M. Purvino

A+A

MAGDALENAI BURAUSKIENEI

mirus,

jos dukrą TERESĘ SAMONIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

"Paramos" kredito kooperatyvo valdyba ir bendradarbiai

A+A

LAIMUTEI ŠOPYTEI

mirus,

motinai F. Šopienei, jos sesutėms – SIGUTEI, VIDAI, DANUTEI bei visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

Hamiltono pensininkų klubas ir dainos vienetas

P A D Ė K A

A.a. VLADUI JOCUI

mirus,

nuoširdžiai dėkojame visiems, padėjusiems ir užjau-tusiems mūsų šeimą sunkiu netekimo metu.

Dėkojame kun. A. Simanavičiui, OFM, ir Prisi-kėlimo parapijos kunigams; karsto nešėjams – Pargaus-kams, Gudinskui; J. Gurklienei už pietų paruošimą; Emilijai Bartminui ir visiems, atvykusiems palydėti vėlio-nį į paskutinę kelionę.

Jocų šeima

A+A

BALIUI ARŪNUI

mirus,

žmoną ADA bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Zuzana ir Stasys Dzikai,
St. Petersburg, FL

Tolimos Kalifornijos San Francisco mieste su šiuo pasauliu staiga ir netikėtai atsiskyrus brangiai hamiltonietei

a.a. LAIMAI ŠOPYTEI,

šią skaudžią netektį ir liūdesį giliai kartu pergyvename su jos mama EFEMA ŠOPIENE ir sesutėmis VIDA, SIGA ir DANA –

Bronė, Juozas Staniai,
Kazys Milėris ir
Ramona Milerytė

Partizanų niekinimo vietoje Kapčiamiestyje 1994.XI.27

LIUDININKO ŽODŽIAI

Sausio tryliktoji Vilniuje

Anglų žurnalistas HARRY EDGINGTON, matęs įvykius Vilniuje 1991 metų sausio 13 dieną, kai ryžtingieji lietuviai grūmėsi su sovietų tankais prie televizijos bokšto, parašė straipsnį Londono "Daily Mail" dienraštyje sausio 14 dieną. Čia pateikiamas jo vertimas, paruštas J. Lekešio

Visur aplinkui stovėjo tie, kurie buvo pasiryžę verčiau mirti nei paaudėti savo laisvę. Ne-duok, Dieve, kad turėčiau vėl liudyti tokią atvirą narsą. Aš stovėjau su paprastais Vilniaus žmonėmis, kai jie, neginkluoti, vakar patys stovėjo prieš sovietų armijos ginklus ir tankus. Aš mačiau juos verčiančius prarastos laisvės, mačiau juos meldžiančius jos, mačiau juos žiauriai mirstančius už ją. Jie buvo sutriuškinti po tankų vikšrais, su įnirtingu entuziazmu mušami parašutinių arba nušauti, tartum kiškiai, patekę į sovietų šarvuotųjų prožektorių šviesas.

Aš mačiau vyrus ir moteris, senus ir jaunus sujungtomis rankomis apsupančius tankus, tarytum bandydami priversti žudančias plieno mašinas paklusti. Bet veltui. Tankai negailestingai judėjo, ir kaina už šį drąsų, bet beviltišką žygį buvo kraujas, kuris liejosi ant kelio.

Kareivius šautuvai beatodairiškai spjaudė ugnimi, kai jie puolė televizijos bokštą ir studijas Lietuvos sostinėje. Žuvusieji buvo nugabenti į vietinę lavoninę ir daugiau kaip 150 žmonių šito mažo narsaus krašto buvo šurpiai sužeisti, kai kovojo prieš šarvuotą sovietų karinį jėgą.

Tas, kuris įsakė karinį perversmą, kad sužlugdytų Lietuvos dešimties mėnesių bandymą

nusikratyti grandinėmis, kurias uždėjo Stalinas 1940 metais, savo darbą atliko su visu brutalumu. Vakar naktį visame krašte milijonų burnose buvo tas pats klausimas: kas davė įsakymus? Ar Michailas Gorbačiovas, Nobelio taikos premijos laureatas ir Vakarų glasnost herojus? Ar KGB, kad užsitikrintų sau jėgą? O gal kietosios linijos karininkų žingsnis įsitvirtinti kariuomenės jėga?

Aš stovėjau nepajėgdamas įtikėti, kai tankai nerodė jokio gailesčio. Parašutinininkai juos naudojo pralaužti laikinoms automobilių ir sunkvežimių barikadoms ir eilėms lietuvių, kurie ryžosi sulaukyti kariuomenę, kad ši neprasiveržtų prie televizijos bokšto ir studijų, sudarydami žmonių uztvarą. Neiškilo nė vaikai. Tarp sutraiškytų buvo 13 metų mergaitė ir kiti du vaikai žiauriai sužeisti.

Baisenybės prasidėjo beveik prieš antrą valandą ryto, kai naktinis dangus buvo staigiai apšviestas patrankų šūvių. Šarvuotas dalinys svaidė dūmines granatas ir SC (ašarines dujas) ir orą, kuris jau ir taip buvo pilnas malūnsparnių triukšmo, žmonių šauksmų ir greitosios pagalbos sirenų.

Sovietų kareiviai šautuvų buožėmis daužė kiekvieną jų

kelyje. Visur aplinkui juos lietuviai, kurie prisiekė verčiau mirti nei paaudėti savo kraštą antrą kartą per 50 metų laikotarpį, susijungė rankomis ir giedojo tautos himną "Lietuva, Tėvyne mūsų".

Bejausmiai robotai

Moterys ir vaikai, silpni ir nepajėgūs, verkė lietaus nuplautose gatvėse, sukrėsti ir negalintys suprasti. Vyrų grūmojo iš-kėlę kumščius bejėgiškai riau-modami kareiviams. Atsakydami parašutinininkai spoksojo į žmones, o jų balti veidai buvo bejausmiai. Tame šlapime, dujų perpildytame kelyje priešais Vilniaus televizijos bokštą, aš gerai prisiminiau tuos automatų veidus. Juos mačiau žinių filmuose iš Budapešto ir Prahos, ir po glasnost aš maniau, kad jų niekada daugiau nematysiu.

Lauke prie bokšto, apie 3.30 v.r. vyrai ir moterys buvo nešami į sanitarines mašinas. Vienas vyras su didžiule žaizda krūtinėje gulėjo skersas ant tvoros. Kiti dejavo ant kelio. Dešimty žmonių buvo pritrenkti, kai tankas tuščiu užtaisų šovė tiesiai į juos. Daugelis kruvinais veidais ir drabužiais po susikirtimo su kareiviais vaikštinėjo aplinkui.

Laikraščio fotografui, kuris mėgino nufotografuoti tanką, kareivis spyrė į krūtinę. Iš Vakarų televizijos grupių buvo atimta aparatūra. Pasaulis neturėjo matyti šio žiauraus laukinio elgesio.

Šalimais šimtai lietuvių, apsupę du tankus, sujungdami rankas, bandė šarvuotus sulaukyti, kad jie nejudėtų. Vairuotojas, mėgindamas iš minios išsilaivinti, padarė trikampio apsisukimą, bet jie laikėsi įsikibę net tada, kai tanko bokštas sukinėjosi aplinkui, bandydamas jį atsikratyti.

Kai kurie protestuojantys paslydo. Vienas buvo mirtinai sutriuškintas debesys tanko dūmų. Kitas tankas traukėsi atgal, pasiimdamas kartu ir savo nepageidaujamą demonstrantų krovinį.

Žolė apaugusioje nuokalnėje moterų grupė, susikibusi rankomis ir žvelgdama į atsuktą tanko patranką, giedojo Lietuvos himną. Poros glaudėsi pabuodai. Vyrų ir moterų atvirai verkė, biro ir mano ašaros. Tan-

Kelionės įspūdžiai LIETUVA IŠ ARTI VIII

JUOZAS ŽYGAS, Čikaga

Norėdamas pasidairyti, prašiau, kad lėčiau važiuotų. Kadangi vietą dar maždaug prisiminiau, tai Šv. Roko šventovę tarp medžių įžiūrėjau. Rudens pradžioje ten būdavo garsūs at-laidai ir žmonių minios suva-žiudavo. A. Panemunė dabar gana skurdžiai atrodo. Garsieji jos paplūdimiai visai tušti, šile "kurhauzo" nebėra! Skersai visą šilą pervaziavome, nors ir sekmadienis, bet žmonių šile vi-sai nebuvo matyti.

Kauno elektros jėgainė

Užtvanka yra apie 60 pėdų aukščio. Per ją nutiestas plentas ir geležinkelio linija. Yra nuogastaujančių: kas būtų, jeigu ta užtvanka sugriūtų? Žinoma, tokiu atveju Petrašiūnas ir Šančiai vanduo nuneštų. Bet atmetus žemės drėbėjimą ir atominę bombą, manau, kad tokio pavojaus nėra.

Prof. Stp. Kolupaila – tarptautinio lygio hidrologas. Jo sudaryta vandens debito matavimo sistema yra dėstoma ir Amerikoje. Dar prieš karą jis spaudoje plačiai kėlė Nemuno energijos pažabojimo reikalą. Pagal jį Nemune galėjo būti pastatytos 4-5 jėgainės. Jo numatytos Petrašiūnų-Pažaislio jėgainės užtvanka būtų buvusi tik 9 m aukščio. Numatytas stoties pajėgumas – 90,000 kw val. Dabartinė yra dvigubai aukštesnė, ir pajėgumas beveik toks pat. Tas skirtumas yra galbūt dėl sovietinės technologijos.

Žemiau užtvankos matyti įlankos ir įlankėlės, kuriose plaukioja gulbių būrelis. Ir salė-lės jau krūmais apaugusios, bet aiškios Nemuno vagos kaip ir nesimatė. Vieta atrodė ideali meškeriotojams, bet nė vieno neteko matyti. Turbūt Nemune tarša yra tokia didelė, kad net aukščiau Kauno žvejybai ne-tinka.

Aukščiau užtvankos Kauno marios visai tuščios. Turbūt draudžiama zona. Prie užtvankų visur yra draudžiamos zonos, kad laiveliai ir srovę nepatektų. Be to, gal už kokio nepilno ki-lometro marios suka į kairę. Ta užtvanka per Nemuną pervaziavo-me.

Pažaislis ir vėl uždarytas

1996 m. bandžiau trejetą sykį į šventovės vidų įeiti, bet visomet buvo uždaryta. Tad šiais metais vėl norėjau savo laimę išbandyti. Prieš važiuodami prie šventovės, pirmiausiai pasuko-mės prie Kauno marių. Prie-plaukėlėje buvo "Raketa", kuri palaiko susisiekimą su Birštonu ir Druskininkais. Mariose matė-si keletas jachtų. Bet meškerio-

kai šaudė į bokštą. "Šitos pabai-sos nori pagrobti mūsų laisvę", kukčiojo viena moteris. Kareivis

Dainuoja kulkoms liekiant

Prie bokšto, kurį puolė be atodairos šaudantys sovietų parašutinininkai, prožektoriai apšvietė įvairaus amžiaus žmonių veidus, stovinčių linijoje keletą metrų prieš kareivius, kurie šaudė į orą. Vyrų ir moterų čia vėl jungė rankas keletą žingsnių nuo kariuomenės ir dainavo patriotines dainas, kai virš jų galvų lėkė kulkos. Šių žmonių narsu-mas liks neužmirštamasis visą mano gyvenimą.

(Nukelta į 5-tą psl.)

tojų laivelių neteko matyti. Į marias bežiūrėdamas prisimi-niau tuos jėzuitų gimnazijos moksleivius, kurie praėjusiais metais netoli šios prieplaukėlės paskendo.

Į marias pasižiūrėję ir pa-svajoję, važiuavome arčiau vie-nuolyno. Šventovė ir vienuoly-nas – prie Nemuno kranto. O dabar, Nemuną užtvindžius, pa-kalnėje telkšo Kauno marios. Bet vandens lygi pakėlus ir tos pakalnės jau daug nebeliko. Prie tvoros automobilių visai nebuvo. Tai ženklas, kad šven-tovės durys uždarytos. Duris paklibinę ir ratu aplinkui apėję, nieko nepešę, grįžome į auto-mobilį. Turėtų būti prie durų kokia nors informacija palikta. Praėjusiais metais prie šoninių vartelių mačiau užrašą: "Nuo 6 val. vakaro Pažaislio bažnyčia ir pastatai saugomi 1-mo pėst. pulko karių".

O dabar ir to nepastebėjau. Buvau girdėjęs, kad po pamaldų duris uždaro. Reiškia, turistai nepageidaujami, nes turistai ne dėl pamaldų į Pažaislį vyksta. Vieno mano pažįstamo inžinie-rius pastangomis ir iš dalies lė-šomis buvo išleistas Pažaisliui skirtas lankstinukas vokiškai ir, rodos, angliškai. Dabar nori ir kitomis kalbomis išleisti. Jis no-rėtų, kad apie tai parašyčiau. Jam aiškiai pasakiau: kol viduje nebuvau ir nemačiau, nerašysiu.

Atgal grįždami pravažiavo-me pro VI-tąjį fortą. Prie jo yra nedidelis kalnelis, atrodo, spe-cialiai supiltas. Ant jo tankas "išlaisvintojas" buvo pastatytas. Dabar tai "Kryžių kalnelis". Ant jo stovi šešetas ar septyne-tas kryžių, kurie yra tapę chuli-ganų ar kitakalbį neapykantos objektu. Mat dažnokai kryžius ar net keli nuverčiami ar išpė-luojami. Policija tokių nusikaltė-lių net neieško.

Mokyklos tebėra beveik so-vietinės. Vasario 16 ar Kovo 11 daugelyje mokyklų net nėra mi-nimos. Tad ir stebėtis netenka, jeigu per Liepos 6 d. iškilmes, grojant ir giedant Lietuvos him-ną, daugelis skrybių ar kepu-rių nenusiėmė. Jeigu jaunimas mokyklose nebus religijos ir pa-triotizmo mokomas, tai kur jis galės tai išmokti?

Grįžome Vydūno alėja, ku-rijoje medžiai jau dideli. O Ažuolynas – tai giria, kurioje net sekmadienį žmonių beveik nematyti. Prieš karą Ažuolynas žmonėmis knibždėjo. Tai buvo šeimų susibūrimo vieta. Tuomet dar "pikniko" savo žodyne ne-turėjome. Žmonės atsinešdavo savo maistą, gėrimus, – kai ku-rie net petefonus ar akordeo-nus. Jaunesni ir ant žolės pa-šokdavo. Neblogą pelną da-rydavo "Maisto" dešrelių ir le-dų pardavinėtojai.

Negalima nepaminti ir či-gonių, kurios savo papuošalais žvangėdamos, buvo neatskiriama tuometinio Ažuolyno dalis. "Ponuli, aš jums išvarąsisiu ir visą teisybę pasakysiu". Joms klientų, ypač klientų, netrūkdavo. Dažniausiai tai būdavo merginos, kurios jau buvo per 25 metus persiritusios. Jos la-biausiai ir norėjo visą tiesą apie savo ateitį žinoti. Čigonės, tai žinodamos, mokėdavo kalbėti. Kad jų melagėmis nelaikytų, tai ir galimus pavojus nurodydavo. Rodydama į pikų damą, sa-kydavo: "Va, šita juodplaukė taikstosi jums pakenkti". (B.d.)

Dominikonų šventovė Vilniuje

Nuotr. J. Žygo

Partizano kryžius Žiobiškio laukuose

Neatėjęs sesutė, motina ar brolis, –
Nepapuoš Tau kapo garbanotos rūtis,
Tik naktis paskendus ašarų karoliuos
Prie Tavęs prislinkus, vienisi išklūpos

(Diana Glemžaitė
"Žuvusiam I. Vėjui")

Šios eilutės – tas tik mažytis perliukas iš poetės Dianos Glemžaitės Bulovienės neįkai-nojamo širdies perlų vėrinio, kuris 50-ąjį sykį, jautriai pabel-dęs į mūsų širdis, ir riedėdamas saulėtekio auksu nutviekstais pusnyiais, atveda mus į Žiobiš-kio apylinkę, Rokiškio rajoną, kur 1947 m. gruodžio 17 d., dengdamas draugus, žuvo pir-masis iš trijų partizanų brolių Bulovų – Jonas Bulovas-Vėjas-Gaubica.

Buvo gili žiema. Ankstyvas gruodžio rytas. Trys partizanai – Vėjas, Pukas (Jonas Katelė) ir Mukas (Kazys Kirstukas) prieš Kalėdas išsirušė keliauti į Ste-ponijų k., kad Kūčių vakarą nors valandėlę pabūtų drauge su ar-timaisiais bei kitais patikimais žmonėmis jaučioje, šiltoje pir-kioje.

Su šviesių vilčių kupina šir-dimi brido pusnyiais Steponių miško link. Staiga dar ryškiai danguje tebespindėjusi Venera pradėjo blykšti. Sujudo partiza-nų širdys. Tai Viešpats suvirpi-no jų jautriasias stygas, įspėda-mas artėjantį pavojų.

Paaikšėjo, jog Steponių miškas apsuptas skrebų. Įvyko susišaudymas. Reikėjo trauktis. Bėbėgant atgal, Žiobiškio šile Vėjo koją perkošė kulku lietus. Koja ištino. Kraujas žlugsėjo bate. Pasilpo jėgos. Suvokdamas mirties pavojų visiems trims, jei draugai ir toliau ne-palikis jo vieno, pasakė: "Aš jau nebegaliu toliau bėgti su jumis. Aš jus dengsiu, o jūs bėkit į Mo-čiekų mišką!"

Draugai paklausė ir, žaibiš-kai atsiveikinę liūdnais žvilgs-niais, bėgo tolyn. Tuo tarpu Vė-jas atsigulė už akmenų krūvos, kuri buvo kryžkelėje prie upelio ir, atsišaudydamas iš automato, dengė draugus. Pukas ir Mukas laimingai pasiekė mišką. Vėjas, matydamas, kad skrebai apsuo-pė mirties žiedu ir bijodamas, kad jo nepaimtų gyvo, susi-sprogdino granata...

Patekėjusi saulė sielvartin-gai tiesė aukso sparnus, it švel-niąsias Motinos rankas, į sniego pataluos užmigusių Tėvynės tau-rujų sūnų gaudžia rauda:

Sūneli – sakalėli mielas!
Leisk Tau paglostyt veidelius
Ir baltas rankelės kaip sniegas
Širdies atodūsiu giliu!

Tuo metu nužmogėję skre-bai, plėšrių vanagų debesiu su-puolė prie žuvusiojo, užtemdė saulę. Įmetė auką į vežimą ir, pravežę "pro namus, pro gim-

tuosius" (D.Gl.), numetė Žio-biškio miestelyje prie pašto. Vė-liau žuvusiojo kūną atvežė į Ro-kiškį ir numetė ant grindinio. Galbūt tą valandėlę iš Dianos Glemžaitės širdies gelmių ištryš-ko šios liūdesio eilutės Vėjui:

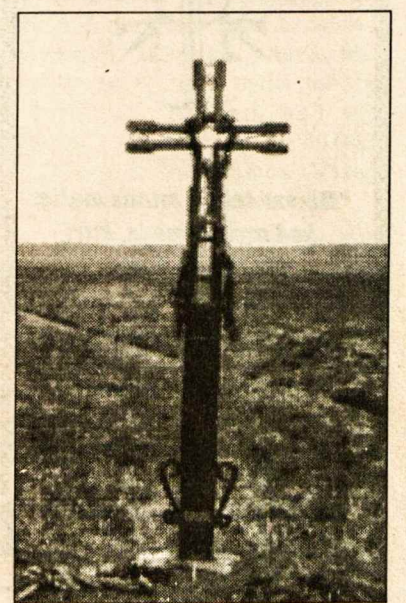
Neša sniegą vėjas Tau ant balto
veido.
Tau ant nuogo kūno neša sniegą
vėjas.
Tu tyli šiai žemei viską jau
atleides,
Viską atidavęs, viską atmylėjęs.

Yra tikimybė, jog po kurio laiko buvo užkastas Kalnaiškio žyruobėse už Rokiškio. Da-bar ten stovi Rokiškio psichiat-rinė ligoninė. Atgimimo metais Tėvynės patriotų pastangomis toje vietoje pastatytas pamink-las Rezistencijos aukoms. Žino-ma, ir partizanui Jonui Bulovui – Vėjui, kuris, praliejęs kraują už tėvynės laisvę bei paaukojęs gyvybę išgelbėdamas draugus, savo gyvenimą įprasmino pačia tauriausia meile Dievui, Tėvy-nei, artimui.

1994 m. pavasarį partizano Jono Bulovo žūties vietai pažy-mėti, jauniausias brolis Stasys netoli Žiobiškio pastatė kryžių.

Apie šį taunųjį karžygį
Jonuką – Vėją tebytos
Sparnus išskleidęs aukštas kryžius
Gimtuosiuos Žiobiškio laukuose!

Irena Vaičiūskaitė

Žuvusiam partizanui JONUI BULOVI – VĖJUI atminti kryžius Žiobiškio laukuose

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių Namus)
Tel. 416 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Vainikas su degančia žvake

Žuvusių partizanų pagerbtuvės Marijampolėje

JERONIMAS ŠALČIŪNAS

Miestas prie Šešupės 1997 m. gruodžio 27-ąją nestokojo prasmingų renginių, minėjimų. Žmonės stengėsi gausiai dalyvauti, nors nė viename veide tyrojo nusiminimo ar netikrumo šešėlis dėl rezultatų renkant Lietuvos prezidentą.

Pirmiausia daugelis pasuko į "Tauro" apygardos partizanų ir tremties muziejų. Čia pasitiko gedulingas vainikas, deganti žvakė, o virš įėjimo į pagrindinę salę – kančių simbolis juodas kryžius su spygliuotos vielos lanku. Netrukus visos trys pa-talpos buvo sausakimšos. Gaila, be moksleivių ar šiaip jaunimo.

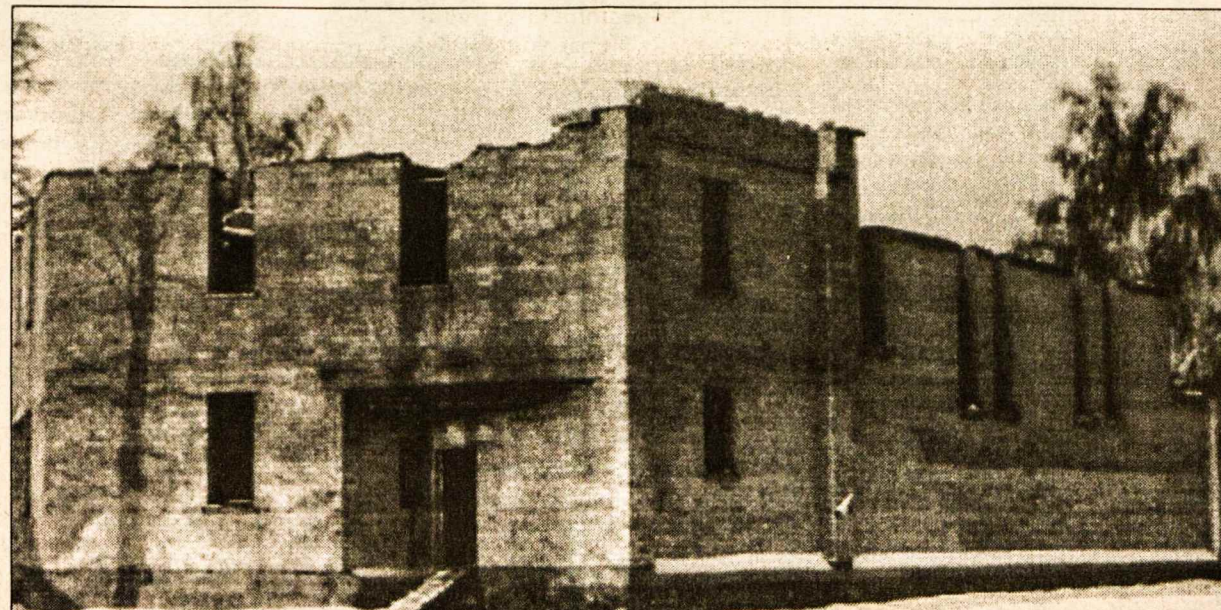
Svečiai iš įvairių kampelių registravosi sąrašuose, kurie liko muziejui. Tarp svečių buvo ir Nelė bei Juozas Jakimavičiai iš Punsko (dabar Lenkija). Jiems priklausiusiame miškelyje žuvo Džukijos štabo kapitonas Jurgis Kriščiūnas – Rimvydas ir Vy-tautas Prabulis-Zaibas.

Atnaujintą parodą atidarė L. Kaminskienė Vyt. Cinausko eilėraščių, skirtų partizanams. Kraštotyros muziejaus dainininkai, vadovaujami J. Vyliaus, atliko kelias partizanų dainas. Parodos vadovė Ald. Vilutienė pranešė, jog tai IV stambus ren-ginys. Šįkart jos iniciatyva, pa-dedant kitiems darbuotojams ir pinigais parėmus miesto bei ra-jono savivaldybėms, minima Liepos būrio, kurio ryšininke buvo Aldona, žūtis. Kovos draugus jausmingai prisiminė D. Akelaitienė-Zibutė, savo žodį baigusi malda "Amžinąjį atilsį".

Į širdis giliai strigo partiza-nų narsumas, gyvybės kaina Tė-vynei sudėtos aukos, rezistentų ir tremtinių negandos ir jų išli-kusių asmeninių daiktų, laiškų, dienoraščių stendų. Tarp pasta-rųjų svarbiausi – "Tauro" apy-gardos štabo įsteigimas 1945. VIII.15 Skardupių klebonijoje (paveikslą puošė žalumynų gir-liandos), Juozas Lukša, "Tau-ro" apygardos štabo rinktinės žemėlapis.

Šv. Arkangelo Mykolo pro-katedroje 12 v. monsinjoras Al-fonsas Svarinskas aukėjo šv. Mišias už žuvusius partizanus, lietuvius išeivius ir už visus, ku-rie ligi šiolie bent kuo prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Pamoksle monsinjo-ras ragino šeimų narius, gim-i-nes, pažįstamus, kad aktyviai dalyvautų balsavime sausio 4-ąją. Daug dalyvavusių priėmė šv. Komuniją. Nuskambėjus Lietuvos himnui, automobilių vilkstinė pajudėjo į miesto nau-jųjų kapinių prieigas, kur masi-niuose kapuose ilsisi didvyriškai krite, priešų išniekinti ir pagrio-viuose, srutynuose, raistuose sunkiai surasti (dalies vos atski-ri kaulėliai) brangieji sūnūs, broliai, vyrai, sesės, žmonos... Jie tapo pagerbti patriotiniais žodžiais, maldomis, žvakių už-degimu, gėlių padėjimu.

Apskrities salėje įvyko kon-ferencija "Rezistencijos kovose žuvusiems Lietuvos vaikams". Joje kalbėjo ir krašto apsaugos ministerio pavaduotojas Ed-mundas Simanaitis, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas Povilas Jakučionis.

Kaišiadorių vyskupijos Kliauklių šventovė, kurią sunaikino sovietai, pradėta atstatyti. Prie jos statybos prisideda ir išeivijos tautiečiai. Iki šventovės užbaigimo trūksta dar daug lėšų

LAISVOJE TĖVYNĖJE

DU KALĖDŲ SENELIAI

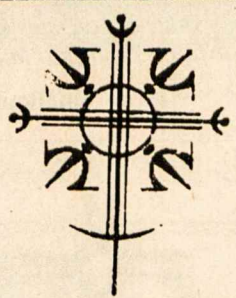
Didelis dėmesys per 1997 m. Kalėdų šventes teko tvirčiau Lietuvoje įsitvirtinusiems Kalėdų seneliui. Pas jį lapkričio pabaigoje atskrido net ir tolimas svečias – Kalėdų senelis iš Laplandijos. Jis gerokai turtingesnis už Lietuvos Kalėdų senelį. Mat Laplandijoje turi daug elnių atlikti tikrai tolimoms kelionėms. Svečias iš Laplandijos mokė sukvistus Lietuvos Kalėdų senelius, kaip reikia pasiroditi šiai šventei Vilniuje. Jis patarė Gedimino prospektą šventę metu paversti kalėdine gatve, o Gedimino kalno papėdėje įrengti kalėdinį kaimą. Norvegija Kalėdų senelio Lietuvon neatšuntė. Tačiau iš jos buvo atvežta beveik keturiolikos metrų aukščio eglė. Ją kaip savo dovaną Kaunan atlydėjo Westfoldo vadovė Ellen Gjerpe Hanssen su grafystės delegacija. Ši norvegų dovana papuošė Laisvės alėja prie didžiosios „Merkurijaus“ parduotuvės. Prie jos koncertą surengė „Rasos“ gimnazijos choras, „Ainių“ ansamblio ir „Ažuolyno“ pučiamųjų orkestrai. Tą kalėdinę eglę dovaną Kaunui norvegai nutarė padaryti tradicine.

TRAUKINIAI RIEDA Į RYTUS

Galimas dalykas, Lietuvos, Latvijos ir Estijos suartėjimui su Europa trukdo lig šiol neišspręsta geležinkelio problema. Tarpukario metais šios trys Baltijos respublikos turėjo normalia vadinamos europinės vėžės geležinkelius. Sovietinė okupacija joms atnešė rusišką platesnę vėžės geležinkelį. Šia tema įdomu Linos Pečelūnienės rašinį yra paskelbęs „Lietuvos aidas“. Iš jos sužinome, kad normalaus pločio vėžės geležinkelio 22 kilometrų ruožą Lietuva turi tik Lenkijos pasienyje, Lazdijų rajone tarp Mockavos ir Šeštokų. Lenkija jau yra įsijungusi europinio geležinkelio sistemon. Lietuva su Rusija pasirašyta sutartimi vis dar tebėra įjungta jos rusiškam plačios vėžės geležinkelio sistemon. Susidaro klaidingas įspūdis, kad ir ji visa tebėra Rusijos kontrole. Iš tikrųjų tas Lietuvos traukinių riedėjimas ir Rytus su krovniais Rusijai Lietuvai yra naudingas finansiškai, bet nepatogus politiškai. Tad atcityje europinį Lietuvos geležinkelį iš Šeštokų planuojama pratęsti į Kauną, Rygą ir Taliną, o vakarinę jo dalį sujungti su Varšuva.

SUNIOKOTAS PAMINKLAS

Kėdainių rajono Akademijos miestelyje įsikūrusio Žemės ūkio instituto parke vandalai suniokojo prof. Juozo Tonkūno (1894-1968) bei kitų Sibire kentėjusių instituto dėstytojų ir absolventų atminimui pastatytą paminklą. Jį sukūrė skulptorius V. Vildžiūnas

„Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda“

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaucia kitus

Sudbury Ontario

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKALDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ PRIEŽIŪRŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

ANCASTER, 325 WILSON ST. E. TEL 648-9176
HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

ir architektas R. Dičius. Aido Petrošiaus pranešimu, „Lietuvos aide“, paminklas buvo atidengtas 1991 m. birželio 14 d., minint pirmosios didžiosios tremties penkiasdešimtmetį. Šio paminklo pastatymu rūpinosi ilgai aukas rinkęs dabar jau miręs prof. Petras Vasinauskas. Vandalai, vagiantys metalą, nuo paminklo nuplėšė memorialinę bronzinę lentą su Sibirian ištremtų agronomų pavardėmis, o kitą naktį, įsidrąsinę, kad niekas jų neieško, nusinešė bronzinį prof. J. Tonkūno bareljefą ir iš bronzos išlieta Kenciančio Kristaus skulptūrą, kuri dabar yra tapusi tremtinių kančios simboliu.

SANTARVĖS PREMIJA

Kadenciją baigiančiam Lietuvos prez. Algirdui Brazauskui buvo paskirta 1997 m. Santarvės premija. Ją kasmet už lietuvių tautą vienijančią veiklą paskiria verslininko Juliusa Kazėno Panevėžyje įsteigtas visuomeninis Santarvės fondas. A. Brazauskas buvo jau ketvirtas šios premijos laureatas. Premiją Vilniuje jam įteikė Santarvės fondo tarybos pirm. Arvydas Juozaitis.

LABDAROS VAKARAS VILNIUJ

Vilniaus miestas labdaros vakaru pradėjo kalėdinę tradiciją. Bilietas to vakaro dalyviams kainavo po du šimtus litų. Jų laukė suvenyrų loterija, Šv. Kristoforo kamernio orkestro ir Lietuvos operos žvaigždžių koncertas. Už bilietus surinkti ir vakaro svečių ir aukų dėžutę sudėti pinigai buvo skirti beglobiams Vilniaus vaikams. Sensacingai nuskambėjo pranešimas „Lietuvos ryte“, įtrauktas „Kalėdų panoramon“, kviečiantis vaikus į Vilniaus „Raganiukės“ teatro spektaklį „Kalėdų stebuklai su Seneliu Šalčiu“. Matyt, korektorė augo tais laikais, kai į Naujuosius metus su dovanomis iš Maskvos atkeliavo Senis Šaltis, nepripažinęs ne tik Kalėdų senelio, bet ir pačių Kalėdų. Kitoje šio pranešimo eilutėje vaikai jau kviečiami į stebuklus su Kalėdų Seneliu. Susidaro įspūdis, kad „Raganiukės“ teatras ar korektorė vaikams leidžia pasirinkti jiems artimesnį šio spektaklio pavadinimą.

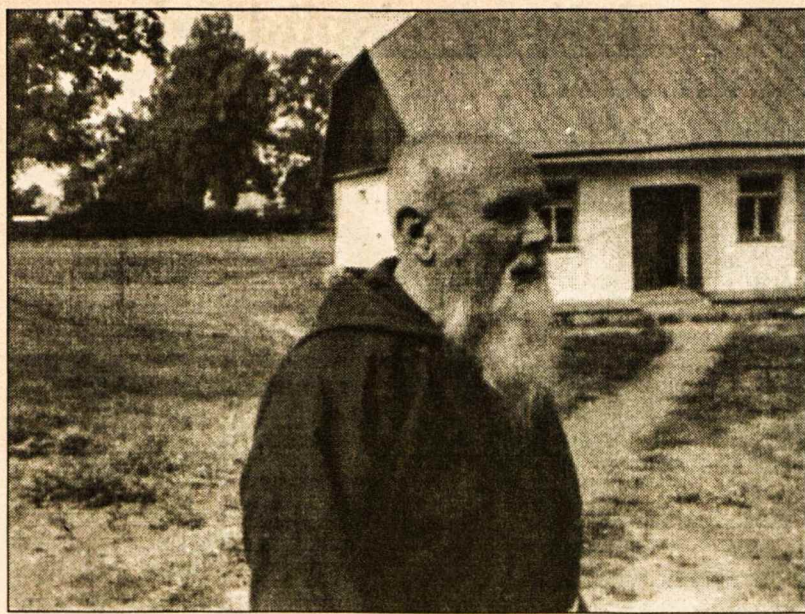
NERINGA NORI LOŠIMO NAMŲ

Neringos miesto ir tarybos nariai savo posėdyje pasisakė už azartinio lošimo namų atidarymą ne tik Neringoje, bet ir kituose Lietuvos kurortuose. Pasak „Lietuvos ryto“ korespondentės Aušros Pilaitienės, tokiai minčiai pritaria ir Birštono atstovai. Kurortuose atidaryti lošimo namai prailgintų poilsiaavimo sezoną, priviliotų daugiau turistų, prapildytų papildomų lėšų kurortams tobulinti. Neringos burmistras Stasys Mikėlis yra tikras, kad lošimo namų įsteigimui pritaras Palangos, Druskininkų ir Klaipėdos miestų tarybos. Tada šiuo reikalu jau teks kreiptis į Lietuvos vyriausybę. Nidoje poilsiaavęs Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas pokalbyje su žurnaliste A. Pilaitiene pritarė lošimo namų atidarymui. Latvijoje tokiems jau legalizuotiems lošimo namams daug lėšų nuveža ir savo laimę norintys išbandyti lietuviai. V. Kst.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu „Union Gas“ atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

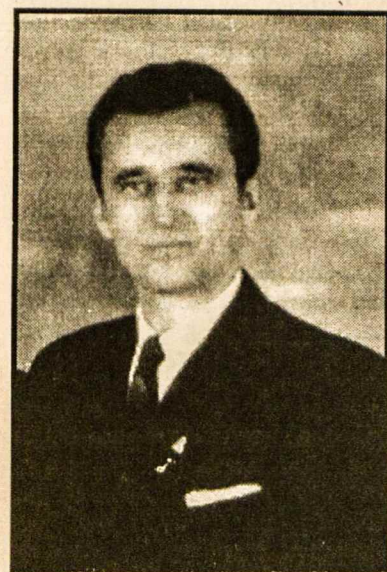
Kun. MYKOLAS DOBROVOLSKIS – TĖVAS STANISLOVAS, kapucinas, Dotnuvoje prie savo vienuolyno. Sovietmečiu jis garsėjo kaip varguolių globėjas bei ramintojas
Nuotr. H. Paulausko

Britanijos lietuviai

LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIS, Algirdas Sundarigas lankosi Londone 1997 m. gruodžio 14, sekmadienį. Svečias ir jo žmona Laimą į 11 v.r. pamaldas lietuvių katalikų šventovėje atlydėjo Lietuvos ambasadorius Londone Justas Paleckis ir jo patarėjas Audrius Bruza. Taip pat atvyko ir Lietuvos seimo pirmininko pavaduotojas dr. Feliksas Malubinskas. Pastarasis skaitė Mišių skaitinius ir tikinčiųjų maldas.

Po pamaldų užsienio reikalų ministeris su ponia Laima apžiūrėjo Šv. Kazimiero šventovę. Pasak jo, ši šventovė turi labai daug tautinės atributikos, sudaranti jaukų šilumos jausmą. Garbingieji svečiai buvo sutikti parapijos menėje, kurioje jie pasidalino mintimis su londoniečiais. Pirmasis kalbėjo dr. F. Palubinskas apie seimo veiklą ir Lietuvos gyvenimą. Kvietė D. Britanijos lietuvių sudaryti bendrą komisiją su Lietuvos seimu, kaip padarė Amerikos lietuvių bendruomenė, vadovaujama p. Narušienės. Iš to būsianti didelė nauda abiem pusėm. Po šio pranešimo jis atsisakė, kad negalės ilgiau pasilikti, nes tarnybinės pareigos laukia kitur.

Baigė žemišką kelionę

A.A. Vladas Jocas gimė 1920 m. Šaukėnuose gausioje šešių vaikų šeimoje. Gabus buvo mokslui, baigė aukštąją prekybos mokyklą Šiauliuose. Karas išblaškė Jocų šeimą. Po karo studijavo teisę 2 metus Vokietijoje. Apsigyveno Montrealyje kartu su broliais, vedė, dirbo pašte Toronte, ten ir apistojo visam laikui. A.A. Vladas Jocas mirė 1997 m. gruodžio 27 d., palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje. Jis buvo religingas, dosnus šelpėjas, Lietuvos patriotas. Paliko liūdintys – broliai Juozas Jocas, Adomas Jocas su šeima, žmona Gertrūda, sūnėnas Ričardas su šeima, dukterėčios – Birutė ir Loreta su šeimomis, Lietuvoje – sesuo Stefa ir kiti giminės. C.

• Niekas nežino kas yra mirtis – galbūt ji yra didžiausia geradarybė žmogui. Tačiau visi jos bijo, tarytum žinodami, kad ji yra didžiausia blogybė.

Platonas

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,
BSc.Phm

- 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- Nemokamas vaistų pristatymas
- Sveikatos priežiūros įrankiai

Ottawa, Ont.

PRIEŠKALĖDINĖS PAMALDOS ir vaikų eglutės šventė įvyko 1997 m. gruodžio 21 d., sekmadienį, St. Elizabeth šventovės patalpose, kurias gausiai pripildė vietos ir iš kitur atvykę giminės ir svečiai Kalėdų šventėms. Šį kartą mums buvo didelė garbė turėti savo tarpe ir Lietuvos ambasadorių dr. Alfonsą Eidintą, atvykusį su visa savo šeima į kalėdinę šventės iškilmes.

Pamaldas laikė kun. dr. V. Skilandžiūnas, kuris savo pamoksle priminė reikala daugiau kalbėti apie Dievo meilę žmogui.

Šeštadieninės mokyklos mokiniai, kurių šiais metais yra 12 ir naudojasi Lietuvos ambasados patalpomis, atliko visus liturginius skaitymus šv. Mišiose ir atnešė aukas prie altoriaus. Buvo įdomu ir išpūdinga klausyti jų pačių sukurtais tikinčiųjų maldas. Visų bendras giedojimas, vadovaujant V. Radžiui, kėlė širdis į Dievą.

Po pamaldų šventovės salėje pasirodė mūsų jaunimas su savo kalėdine programa, paruošta mokyklos vedėjos Rūtos Kličenės, kuriai daug padėjo jos vyrai Raimundas, Lietuvos ambasadoriaus žmona Birutė Eidintienė ir Stasė Danaitienė. Dainomis, giesmėmis ir šokiais visi susirinkusieji stebėjosi ir gerėjo mūsų vaikų ir jaunimo sugebėjimai. Kalėdų senelio pasirodymas su dovanėlėmis, juokas, iš širdies plaukiantys iššūkiai sukėlė vaikų didele džiugusmą, o taip pat ir šypsnių vyresniojo amžiaus veiduose.

Po programos prie suneštų skanėstų stalo visi dalyviai turėjo gerą progą pabendrauti ir pasidalyti gyvenimiškais išpūdziais lietuviškoje nuotaikoje. Kor.

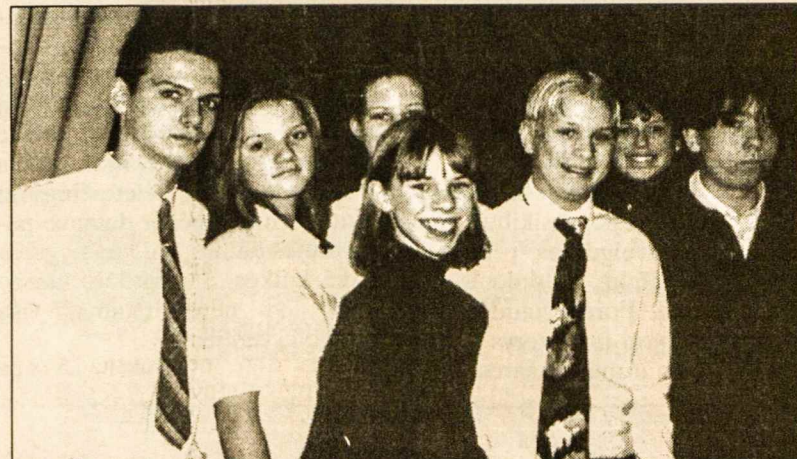
A.A. ONA MARIJA EIDIMTIENĖ (Šlekytė), 85m. amžiaus, iškeliauo amžinybėn 1997 m. gruodžio 13 d. staiga, savo namuose, besiruošdama kalbėti telefonu. Paliko vienintelę dukterį Dalį Mitalienę (Eidimaitę) su 3 suaugusiais vaikais, kurie gyvena su motina Londone, Ont. Velionės vienas brolis Elzėjus Šlekys gyvena Toronte, o kiti du broliai – Stasys, Bronius ir sesuo Teresė gyvena Vilniuje.

Velionė iš profesijos buvo laborantė, studijavusi Lietuvoje, Vokietijoje ir užbaigusi savo studijas diplomu Šveicarijoje 1949 m. Netrukus išvyko į Kanadą, kur trumpą laiką gyveno Toronte ir Peterborough. 1950 m. išsikėlė į Kanados sostinę Otavą gavusi labaratorės darbą „Ottawa Civic“ ligoninėje, kurioje dirbo iki pensininkės amžiaus. Yra parašiusi keletą straipsnių profesiniais klausimais, kurie sudomino ir kitus to mokslo srities profesionalus.

Visas laidojimo apeigas atliko kun. dr. V. Skilandžiūnas – sukalbėjo Rožinį laidotuvių namuose ir atnašavo šv. Mišias St. Albertus šventovėje, kurią velionė lankydavo sekmadieniais. Po pamaldų ji buvo palaidota į Pinecrest kapinių degyklą (krematoriumą).

Velionė, būdama pensininkė, rodė didelį susirūpinimą benamiais vargšais Lietuvoje. Ji ragino ne tik savo pavyzdžiu, bet ir žodžiu bei raštu aukoti ir tuo būdu lengvinti neturtingųjų gyvenimo našta Tėvyneje. Laidotuvių proga buvo renkamos tam tikslui aukos ir surinkta iš viso \$130. Aukojų: R. O. Barisai, S. Danaitienė, J. V. Daniai, G. S. Mitalai, V. L. Pleckaičiai, V. Priščenka ir V. D. Radžiai. Aukos bus pasiųstos Kauno arkivyskupijos „Caritas“ organizacijai.

Po laidojimo apeigų visi buvo p.p. Mitalų pakviesti užkandžiams į jų namus. Kor.

Hamiltono Vysk. Valančiaus mokyklos liuanistinių skyrių mokiniai, Kalėdų eglutės veikale „Snieguolė ir septyni nykštukai“ pasirodė deklamuoti. Iš kairės: Gediminas Mockus, Aistė Mockutė, Kristina Dziemonaitė, Renata Valaitytė, Romas Keliachas, Audra Čerškutė ir Paulius Slavickas
Nuotr. V. Stanevičienės

517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334
Fax: (905) 643-8980

◆ Siuntiniai ◆ Standartiniai maisto siuntiniai ◆
◆ Valiutos pristatymas į Lietuvą ◆

Paslauga garantuota. Pakvitavimai su gavėjų parašais grąžinami paštu.

Dėl informacijų skambinkite:

Vytautui Kairiui (905) 643-3334

Bernardui Mačiui (905) 632-4558

Leonui Balaišiui (514) 366-8259

Užsakymai dėl šventinių pristatymų priimami iki 1997 m. gruodžio 1 d.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių fondo Čikagoje kapitalas artėja prie dešynių milijonų dolerių, o lietuviybės išlaikymo darbams buvo išleista 6,25 milijono dolerių. Pelną skirstymo komisijos pirm. dr. Antano Razmos pranešimu, 1997 m. paramai buvo paskirta beveik 600.000 dolerių suma. Pagrindines paskirtos sumos dalis sudarė: 238.045 – liuanistiniam švietimui ir stipendijoms, 106.250 – kultūriniam reikalams, 140.535 – visuomeniniams reikalams, 100.000 – pasaulio lietuvių centro salės įrengimui ir jaunimo reikalams.

Kotryna Žvirblienė, sulaukusi 98 metų, mirė Bruklne. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, bet JAV praleidusi daugiau kaip 80 metų. Giliam liūdesy liko vienturtė dukra Violeta Žvirblytė, registruota medicinos sesuo, bei kitų giminėjų.

Dievo Motinos parapijai Klivlande vėliavą sukūrė ir pagaminė Rita Matienė, o ją pirmą kartą šios katalikų vyskupijos šimto penkiasdešimt metų iškilmeje nešė lietuvių parapijai atstovavusi Kristina Stankutė.

Karaliaučiaus kraštas

Vydūno name Tilžėje Lietuva norėtų įsteigti muziejų jo atminimui. Buvo planuota šį namą įsigyti Lietuvos vardu, kad Vydūno muziejus galėtų tapti kurio nors Lietuvoje veikiančio muziejaus skyriumi. Tokia idėja, matyt, nepatiko dabartiniam Karaliaučiaus krašto valdantiems rusams. Vydūno name tebegyvena dvi rusų šeimos, nors joms Lietuva savo lėšomis jau 1994 m. pastatė dvi butų namą, turintį po tris kambarius. Apleistas Vydūno namas nemontuojamas ir neatnaujinamas. Turbūt norima, kad jis sugriūtų ir palaidotų muziejaus įsteigimo planus.

Su Karaliaučiaus krašto valdžia šiuo metu jau susitarta dėl paminklo Mažvydui ir Herkui Mantui. Jiems suplanuoti bus paskelbtas konkursas Lietuvos menininkams, bet vertintųjų komisijoje turbūt bus ir rusiškojo Kaliningrado atstovų. M. Mažvydo atminimui buvo prikaltos atminimų lentos prie Ragainės šventovės ir Karaliaučiaus universiteto.

Maskva, Karaliaučiaus krašto pavadinusi Kaliningrado sritimi, ten jaučiasi kaip namie. Tik Lietuvos seimo vicepirm. Romualdas Ozolas, ten viešėjęs Mažvydo „Katekizmo“ 450 metų sukakties minėjime, drįso priminti, kad Potsdamo konferencija Karaliaučiaus krašto nėra atidavusi Rusijai juo naudotis amžinai. Jam atrodė, kad Karaliaučiaus klausimu reikia Europos konferencijos.

Rusija

Penkių Lietuvos dailininkų – A. Martinaičio, V. Kisarauko, V. Antanavičiaus, K. Zimblyčio ir L. Katino darbų paroda Maskvoje buvo surengta poeto Jurgio Baltusaičio namuose (buvusioje Lietuvos atstovybėje). Parodos lankytojus jos atidaryme su tais dailininkais

lininkais bei jų kūryba supažindino dabartinės Lietuvos ambasados patarėjus kultūriniais reikalais Juozas Budraitis.

Gudija

Gražinos Kadzytės pranešimu „Lietuvos aide“, Gudijos lietuvių atgaivino lietuviškoji Pelesos mokykla. Pernai ji jau turėjo pusšimtį mokinių. Kiekvieną rudį jai atvyksta vis daugiau naujokų net ir iš tolimesnių Gudijos vietovių. Ji dabar jau turi erdvas patalpas su kompiuterių klase, gera biblioteka, kultūros istorijos muziejumi, žaidimų kambariais. Yra ir bendrabutis iš tolimesnių vietovių atvežtiems vaikams. Pelesos lietuviškoji mokykla jau yra praugusi vietinę gudikišką mokyklą. Kompiuterių klasei įsileidžiami net ir jos mokiniai. Mokytojai apgyvendinami jiems prie mokyklos pastatytose namuose. Pelesos mokykla tapo visų lietuvių centru, o jos alytiškų vadovs Vytautas Rigaila gyvena ir mokinių, ir tėvų rūpesčiais.

Austrija

Sidnio lietuviams problema sudaro lietuviškos pamaldos. Pernai dėl ligos iš sielovados turėjo pasitraukti jų misijos kapelionas kun. Povilas Martūzas. Laikina ši problema buvo išspręsta iš Tasmanijos atsikvietus jauną kun. Joną Girdauską. Jo tėvas yra lietuvis, o motina – olandė. Jis buvo pasiskolintas iš Parramattos diecezijos, Mišias laikydavo angliškai, nes lietuvių kalbos jo neišmoko olandė motina, o lietuvių atskaidavo savo kalba. Pernai jis lankėsi Lietuvoje ir atsivežė jos trispalvę, kuria dabar padengia altorių. Mišias lietuviams jis laikydavo tik antrą, trečią ir ketvirtą kiekvieno mėnesio sekmadienį, nes turėjo ir kitų įsipareigojimų savo diecezijai. Šiais metais jis, atrodo, bus išskeltas kitai vieton. Sidnio lietuvių vėl liks be savo kapeliono.

Edvardas Stundžėnas, 83 metų amžiaus, 1997 m. spalio 3 d. mirė Melburne, aprūpinęs Ligonio sakramentais. Velionis turėjo liūdną senatvę, nes buvo aklas ir ligotas, neturėjęs jokių giminėjų Australijoje. Slaugos namuose jį aplankydavo tik lietuvių Socialinės globos moterų draugijos atstovės. Į Keiloro kapines jį palydėjo australas klebonas ir kelios minėtosios lietuvių moterų draugijos narės. V. Kst.

Century 21
OFFORD
REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9V 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705 429-2121 ar
705 445-5640
namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki1.75%	Asmeninės nuo.....6.25%
santaukas2.25%	nekiln. turto 1 m.....6.60%
kasd. pal. taupymo sąsk.....1.50%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius.....3.00%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius.....3.25%	
1 m. term. indėlius.....4.00%	
2 m. term. indėlius.....4.25%	
3 m. term. indėlius.....4.50%	
4 m. term. indėlius.....4.75%	
5 m. term. indėlius.....5.25%	
RRSP ir RRIF (Variable).....2.50%	
1 m. ind.....4.00%	
2 m. ind.....4.25%	
3 m. ind.....4.50%	
4 m. ind.....4.75%	
5 m. ind.....5.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus „Talkoje“

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

Vilniuje, be Valstybinės televizijos, veikia keletas komercinių televizijos stočių – Tele-3, Baltijos, Vilniaus, VILSAT ir kt. VILSAT (Vilniaus satelinė televizija) yra matoma 70-ties km spinduliu apie Vilnių. Jos programos pertransliuoja Klaipėdos, Kauno, Šiaulių regioninės stotys. Paruoštos laidos transliuojamos rytais ir vakarais. Nuotraukoje – Los Angeles mieste gyvenantis aktyvus lietuvių veikėjas ANTANAS MIKALA-JŪNAS (dešinėje) ir VILSAT laidos „Sustok, akimirka“ vedėjas ir autorius HENRIKAS PAULASKAS laidos įrašo metu

Amerikietis saugumiečių muziejuje

Buvę KGB rūmai Vilniuje paversti muziejumi, kurio kankinimų vienuotes apžvelgti buvę jų kalinys. Apie tai dienraštis „Los Angeles Times“ išspausdino straipsnį ten apsilankiusio savo bendradarbio

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

1997 m. gruodžio 27 d. dienraštis „Los Angeles Times“ paskelbė savo korespondento Richard C. Paddock straipsnį „Lietuvos kalėjimai KGB valdžioje“. Ten rašoma, kad žmonių kankinimo bei mirties kameros Vilniuje dabar paverstos muziejumi, kuris primena gyventojams sovietų laikus.

Buvęs kalinys Juozas Aleksėjūnas atrakina šaltas kameros duris ir neskubėdamas įeina vidun. Prieš daugiau kaip 50 metų J. Aleksėjūnas buvo Lietuvos partizanas, kovojęs už Lietuvos laisvę. Šioje mažoje kameroje jis kentėjo tris ledines dienas vienutėje. Dabar jis gavo darbą – lankytojams rodyti šias kankinimo kameras, kur patys buvo laikomos du mėnesius prieš išstremiant 18 metų į Sibiro lagerius.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, grįžęs iš Sibiro 1963 m. J. Aleksėjūnas negalėjo net pažvelgti į šį kalėjimą. „Aš turėjau ilgą laiką būti aplinkui drebėdamas iš baimės, kol pripratau prie praecities atsiminimų“.

Sovietų kariuomenė grįžo į Lietuvą 1944 m., pasitraukus Vokietijos kariuomenei. Kartu grįžę KGB daliniai pradėjo persekioti Lietuvos nepriklausomybės kovotojus. Tūkstančiai lietuvių buvo deportuoti į Sibiro vergų darbo stovyklas.

1990 m. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, pirmas darbas buvo nuversti Lenino statulą, kuri buvo pastatyta prie KGB pastato Vilniuje. Čia „LA Times“ įsidėjo nuotrauką – nuverstą Lenino statulą su ant Lenino sprendo sėdinčiais lietuvių jaunuoliais.

Praečius septyneriems metams po atgautos nepriklausomybės, liko tik keletas atsiminimų apie KGB žiaurumus ir mediniai kryžiai prie Vilniaus televizijos bokšto, kur 13 lietuvių jaunuolių buvo sovietų tankų sutraiskyti 1990 m.

Prieš Lietuvos nepriklausomybės atgavimą KGB budeliai pradėjo naikinti savo nusikaltimų įrodymus. Dar ir šandien KGB muziejuje Vilniuje yra daug didelių maišų su sukarpytais dokumentais.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Stambi dovana Lietuvai

Didžiojoje Britanijoje gyvenantis tautietis savo lėšomis parūpino moderniausią aparatūrą Medicinos akademijai Kaune

Doc. dr. JUOZAS SKIRIUS

Vienas didžiųjų aukotojų Lietuvai – tai D. Britanijoje gyvenantis Petras Varkala, kuriam 1997 m. gruodžio 2 d. suėjo 89 metai. Jo visas sąmoningas gyvenimas buvo ir yra glaudžiai surištas su lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės likimu.

1997 m. liepos mėnesio pradžioje, minint D. Britanijos lietuvių sąjungos veiklos 50-metį, Lietuvos prezidentas pasirašė įsaką apdovanoti P. Varkalą, kaip tos sąjungos steigėją, lietuvių D. Britanijoje rėmėją, DLK Gedimino IV laipsnio ordinu.

P. Varkala gimė 1908 m. gruodžio 2 d. Girininkų kaime, Pakruonio valsčiuje, Kauno apskrityje ūkininko šeimoje. Baigęs pradžios mokyklą, mokėsi „Aušros“ gimnazijoje Kaune. Nuo 1928 m. studijavo Vytauto Didžiojo universitete ekonomiką. Studijų laikotarpiu dirbo teisingumo, o vėliau finansų ministerijose. Baigęs universitetą, jis savo lėšomis 1935 m. išvyko gilinti ekonominių studijų į Britanijos Londoną. Tais pačiais metais Lietuvos ekonominių organizacijų („Maistas“ ir „Pienocentras“) atstovas Londone Kazys Gineitis pakvietė P. Varkalą dirbti specialiu padėjėju Lietuvos pieno gaminių rinkos plėtime.

Tuo metu P. V. susipažino ir su Lietuvos nepaprastuoju pasiuntiniu bei įgaliotu ministru Broniumi Kaziu Balučiu, kuris 1940 m. pradžioje, pasitraukęs iš tarnybos K. Gineičiui, paskyrė P. V. žemės ūkio atstovu prie Lietuvos pasiuntinybės. Tai prasidėjo P. V. diplomatinė tarnyba, kuri tęsėsi iki 1953 m.

Karo metais jam teko dirbti įvairiose tarptautinės organizacijos ir jų komitetuose. Aktyviai įsitraukė į Lietuvos laisvinimo darbą. Savo lėšomis 1946 m. išleido labai reikšmingą E. J. Harrison'o parengtą anglų kalba knygelę „Lietuvos kova už laisvę“.

P. V. iniciatyva 1947 m. liepos 2 d. buvo įsteigta D. Britanijos lietuvių sąjunga, kuri rūpinosi naujai atvykusiais lietuviams iš Vokietijos. Jis buvo pirmasis sąjungos pirmininkas, o vėliau keletą metų ir tarybos narys.

1957 m. išrinktas DBLS garbės narys. 1957-1962 m. pirmininkavo Londono lietuvių diskusijų klubui.

Pasitraukęs iš aktyvios politinės veiklos jis tapo žymiausiu D. Britanijos lietuvių verslininku, bet neatsitolo nuo lietuviškos veiklos. Ir toliau dosniai rėmė lietuvių veiklą šioje šalyje. Skatindamas vietas lietuvių jaunimą nepamiršti tėvų kalbos, 1978 m. jis paskyrė 700 svarų trimis jaunuoliams, kurie parašys geriausius straipsnius lietuvių spaudoje. 1983 m. paskyrė 100 svarų premiją geriausiai lietuviškai kalbančiam skautui.

Sausio tryliktoji Vilniuje

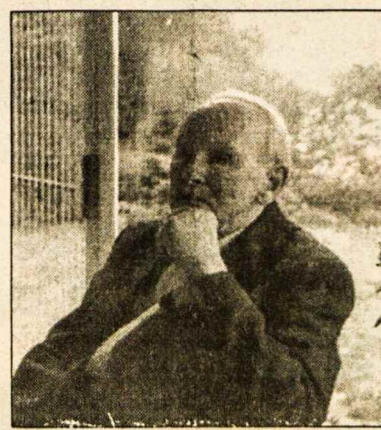
(Atkelta iš 3-čio psl.)

nukreipė automatą ir vienas demonstrantas susmuko.

Kitoje miesto pusėje buvo daugiau išpuolių. Tankai apsupo transliacijų studijas, sumaišydami autobusus. Parašutininiai iš automatų atidengė ugnį į minią. Kai kurie protestuojantys krito, kiti buvo suploti šarvuotųjų. Daugelis pasitraukė, bet sugrįžo, atsisotys prieš tankus ir kariuomenę, sudarydami užtvarką prie studijų durų, sujungė rankas ir dainavo. Žuvusieji gulėjo kraujo klanuose ant žemės.

Iš ant tankų įtaisytų garsiakalbių sklido Juozo Jermalavičiaus, vietinės komunistų partijos ideologijos šefo, magnetofono įrašas. „Nesipriešinkite! Mes turime išvengti kraujo praliejimo! Jūsų vyriausybė jus apgavo. Ji buvo nušalinta. Dabar valdo tautinio gelbėjimo komitetas.“

Vilniaus radijas sakė: „Mes kreipiamės į visus, kas mus girdi. Mus galima palaužti fiziškai naudojant jėgą arba uždaryti mums burnas, bet niekas nepri-

PETRAS VARKALA
1996 m. savo namuose

Rėmė Vokietijoje veikusią lietuvių šalpos draugiją „Labdara“ ir Vasario 16 gimnaziją. Neatsakė aukoti Tautos fondui ir kitoms lietuvių organizacijoms.

P. V. visą laiką palaikė bičiuliškus ryšius su Lietuvos pasiuntiniu Londone B. K. Balučiu. Mūsų diplomatas P. V., kaip artimą sau žmogų, paskyrė savo testamentu vykdytoju. 1967 m. gruodžio 30 d. mirus B. K. Balučiu P. V. pirmasis paaugėjo 50 svarų Lietuvos pasiuntinio paminklui. Vėliau rūpinosi B. K. Balučio atminimo išsaugojimu lietuvių išeivijos spaudoje, nuolat kėlė jo dienoraščio (yra 24 tomų) išsaugojimo ir paskelbimo klausimą.

Jau sulaukęs garbaus amžiaus, P. V. ir dabar akylai seka nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, ypač D. Britanijos lietuvių visuomeninę bei ekonominę

veiklą. Jautriai išgyvena jos nesėkmes ir džiaugiasi laimėjimais.

Kiek leidžia ištekliai ir toliau tęsia labdaros veiklą. 1997 m. vasarą P. V. padovanojo Kauno medicinos akademijos kardiologijos klinikai moderniausią 24 valandų širdies darbo (elektrokardiogramos) registravimo aparatūrą, skirtą išaiškinti ir gydyti potencialius ligonius (dažniausiai patyrusius miokardo infarktą), kuriems gresia staigi mirtis dėl pavojingų širdies ritmo sutrikimų. Aparatūros vertė siekia 82.000 Vokietijos markių.

Tokia aparatūra – vienintelė Baltijos šalyse. Pasak Akademijos klinikų kardiologijos skyriaus gydytojo R. Šlapiko, šiuo aparatu per metus bus galima diagnozuoti per 200 širdies skausmais besiskundžiančių pacientų iš visos Lietuvos. Kaip pažymėjo R. Šlapikas savo laiške P. V., aparatūros „galimybės pranoko visus mūsų lūkesčius. Ištyrę ligonį gauname tiek informacijos, kad jai apdoroti reikia ne mažiau valandos, bet nauda ligoniui iš tiesų didžiulė“.

P. Varkalos pavyzdys įtikina mus, kad Lietuva dar turi išeivių tarpe ne tik gražiai kalbančių apie meilę ir paramą Tėvynei, bet ir teikiančių apčiuopiamą paramą. Kiekvienam aukotojui Lietuvos žmonės sugebės atsidėkoti pirmiausia tinkamai juos pagerbdami.

Permainos Argentinos lietuvių veikloje

KUN. K. J. AMBRASAS, SJ

Nors lietuvių į Argentina atvyko jau XVIII š. pabaigoje, tačiau bene daugiausia į šią šalį jų atvažiavo 1925-1931 m. ir pokaryje 1946-1951 m., ypač iš Vokietijos. Tėvai marjonai Avežanedoje (Buenos Aires kaimyninis miestas Avellaneda) įsikūrė 1939 m. Taigi netrukus argentiniečiai marjonai švęs šiam krašte 60-ąsias savo įsikūrimo metines.

1941-1942 m. jiems pastatė Aušros Vartų šventovę, vienuolyną ir vėliau mokyklą, apie šią vietovę ėmė dygti aplinkui savuose sklypuose lietuvių namai. Nuo 1948 m. rugsėjo 1 d. (šiemet jam sukanka 50 metų) ligi šios dienos lietuvių marjonai iš pradžių leido mėnesinį, o paskui nuo 1950 sausio 1 d. dvisavaitinį laikraštį „Laiakas“, kuris tuo pačiu pavadinimu tebeleidžiamas iki šios dienos.

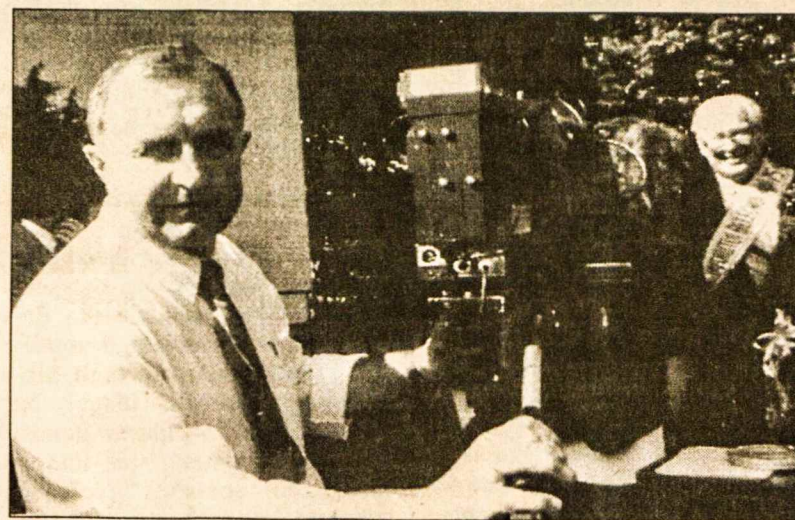
Šio leidinio pirmasis redaktorius buvo Pr. Ramanauskas, paskui kun. dr. Pr. Brazys, kun. Pr. Garšva, kun. dr. A. Kleiva ir kiti. Jau keletas metų „Laiką“ tvarko ir rengia kun. Augustinas Steigvilas. Šis redaktorius kartas nuo karto ryžtasi po straipsnį kitą išspausdinti ir Lietuvoje. Savo redaguojamame laikraštyje jis, padedamas vietinio lietuvių spaudos biuro, supažindina skaitytojus su Argentinos ir Lietuvos gyvenimo svarbiausiais įvykiais, permainingomis.

Šios permainos neseniai palietė ir pačius marjonus. Jau keliadesimt metų ramiai po savo stogą lietuviškoje aplinkoje

išgyvenę, nuo 1998 m. buvęs lietuviškos Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Augustinas Steigvilas išsikėlė gyventi ir dirbti į Rosario miestą šv. Kazimiero parapijoje. Į Avežanedą atkeltas jau nelietuviškas klebonas kun. Cristian Ugarte, o šių namų vyresniuoją paskirtas Eduardo Alvarezas, namų ekonomiku – klierikas Julijanas. Į Avežanedos marjonų namus atsi-kėlė marjonų naujokynas ir visi klierikai, studijuoją Buenos Airese.

Nors kun. Augustinas Steigvilas perkeltas į Rosario, bet jis ir toliau redaguoja „Laiką“, yra ALOS tarybos sekretorius ir Argentinos lietuvių kapelionas.

Kelia didelį rūpestį, koks dabar likimas ištiks šiam ligi šiolei buvusiam lietuviškame vienuolyne išlikusias vertingas Mato Menčinko (gimęs 1896.08.14 Ostempų km. Simno valsč., Alytaus apskr. – 1942.03.18) skulptūras, kuriomis reikėtų susirūpinti ne tik Buenos Airese esančiam Lietuvos garbės konsului, bet ir Lietuvos dailininkų vadovams ir net vyriausybei. Su laiku tos skulptūros gali visiškai dingti arba kur nors nejučiomis pereiti vietinės valdžios arba menininkų žinion. Nors apie tai šių eilučių autorius skulptoriaus Mato Menčinko 100-ųjų gimimo metinių sukakties proga jau minėjo tiek užsienio, tiek ir Lietuvos spaudoje, bet ar buvo kas nors padaryta, kad talentingo lietuvių dūko kūriniai laimingai sugrįžtų į tą šalį, kuriai šios meno vertybės teisėtai priklauso, nežinia.

Lietuvos valstybinės televizijos žurnalistas SKIRMANTAS PABEDINSKAS, vienas populiariausių TV žurnalistų, filmuoja į gimtinių atvykusių JAV lietuvių VYTAUTĄ BELECKĄ

Nuotr. H. Paulausko

Radvilų rūmai Vilniuje

Nuotr. J. Žygo

Steigiama seminarija Marijampolėje

Statybai jau gautas tinkamas sklypas, pradėti projektavimo darbai.

Reikalinga išeivijos tautiečių pagalba

BRANGŪS BROLIAI IR SESERYS!

Ne kartą turėjau galimybę įsitikinti, kaip Jūs nuoširdžiai mylite savo gimtąjį kraštą, sielojates dėl mūsų vargų ir mokate kartu su mumis džiaugtis. Todėl noriu su Jumis pasidalinti savo rūpesčiais ir sumanymais bei paprašyti pagalbos juos įgyvendinti.

Vilkaviškio vyskupija, esanti prie sienos su Rytprūsiais, Antrojo pasaulinio karo metais labiausiai nukentėjo. Vokiečių armija, kiek galėdama, priešinosi, kad bolševikai neįsiveržtų į jų kraštą, todėl frontas mūsų vyskupijos teritorijoje išsilaikė beveik tris mėnesius. Buvo sugriauti keli miestai, apie 20 šventovių, jų tarpe ir Vilkaviškio katedra. Maždaug 100 kunigų buvo evakuota į Vokietiją ir pasiliko Vakaruose, o apie 70 kunigų bolševikai suėmė ir ištrėmė į Sibirą. Tik dalis jų liko gyvi ir sugrįžo į Lietuvą. Kunigų seminarijos pastatai išliko, bet okupantai ten įsteigė siuvimo fabriką, kuriame ir dabar dirba labai daug Vilkaviškio miesto gyventojų. Šis darbas jiems yra pragyvenimo šaltinis.

Bėgant metams, po truputį užgydomos karo ir okupacijos padarytos žaizdos. Jau atstatėme kelias šventoves, baigiama atstatyti Vilkaviškio katedrą. Dabar labai opi tampa kita problema: dar apie 30 parapijų neturi savo klebonų, o daug mūsų klebonų jau yra sulaukę 80 ar net 90 metų amžiaus, ir neturime kuo juos pakeisti. Patirtis parodė, kad atkūrus Tėsių ir Vilniaus kunigų seminarias, pašaukiami skaičius šiose vyskupijose kelis kartus padidėjo. Todėl buvo imtasi žygių atkurti ir savo, Vilkaviškio vyskupijos, kunigų seminariją, kuri prieš karą Lietuvai davė daug žymių Bažnyčios ir visuomenės veikėjų. Kadangi, dėl aukščiau minėtų priežasčių, susigrąžinti senųjų seminarijos patalpų neįmanoma, nusprendėme statyti naujas.

1997 m. gegužės 18 d., Sekminių šventėje, paskelbiau dekreto, kuriuo atkuriamas Vilkaviš-

kio vyskupijos kunigų seminarija ir paskiriamas jos rektorius. Marijampolės miesto valdžia paskyrė tinkamą statybai žemės sklypą šalia Mažosios bazilikos. Jau pradėdami projektavimo darbus. Nors stengsimės pasitenkinti, kiek įmanoma, kuklesniais pastatais, sąmata gali siekti virš vieno milijono JAV dolerių. Pastatų statybą tikimės užbaigti per 3-4 metus, tačiau jau 1998 m. rudenį planuojame laikinose patalpose atidaryti pirmąjį kursą. Intensyviai rengiami profesoriai ir auklėtojai: keli jauni, gabūs mūsų kunigai studijuoja Romoje ir Eichstatte.

Būsiosios kunigų seminarijos pastatai bus naudojami ne tik kunigams rengti, bet ir kitoms pastoracinėms tikslams: seminarams, vyskupijos kunigų rekolekcijoms, įvairiems katechetų tobulinimosi kursams, darbui su katalikiškųjų vaikų, jaunimo bei suaugusiųjų organizacijų nariais.

Brangūs tautiečiai! Kreipiuosi į Jus, gyvenančius JAV, Kanadoje ir kitose šalyse, prašydamas paremti Vilkaviškio vyskupijos kunigų seminarijos statybą. Nuoširdžiai dėkdamas visiems, kurie savo aukomis prisidėjo prie Vilkaviškio katedros atstatymo, vėl beldžiusi į visas geras ir dosnias širdis ir prašau atsiliepti į šį gyvybiškai svarbų mūsų vyskupijai reikalą. Norintieji paaugti Vilkaviškio vyskupijos kunigų seminarijos statybai gali auką perduoti per Čikagos Tėvus marjonus ar pervesiti pinigus į Vilkaviškio vyskupijos sąskaitą Lietuvoje. Mokėti į – American Express Bank, Ltd., New York, NY, USA, S.W.I.F.T.: AEIB US 33, Account No. 719906, for credit to State Commercial Bank of Lithuania, S.W.I.F.T.: BARU LT 2X, for further credit to Marijampolės Branch Vilkaviškio vyskupijos kurija, account No. 06400032/701070104.

Tegul gerasis Dievas visiems rėmėjams gausiai atlygina savo malonėmis!

†J. Žemaitis, MIC,
Vilkaviškio vyskupas

Kanados Lietuvių *Fondas*
Lithuanian Canadian *Foundation*
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REM KIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

"Senovinės kupiškėnų vestuvės"

Prieš 30 metų Montrealyje išleista plokštelė

H. PAULIAUSKAS

1967 m. pirmą kartą lankydamasis Kanadoje giminių kvietimu, nelabai ką iš "sovietinio rojaus" turėjau dovanų nuvežti. Pabėdėjau tai solistui Vaclovui Daunorui, kuris jau buvo daugiau svečių šalių aplankęs.

Jiems, svetūr gyvenantiems lietuviams, muzika, lietuvių dainos labai mielos. Plokštelės graibstomos, bet tos tikros, lietuvių širdžiai brangios muzikos ne ką rasi.

Sugalvojau pabandyti nuvežti magnetofonines juostas (dirbau radiofone, kur buvo galima pasirinkti).

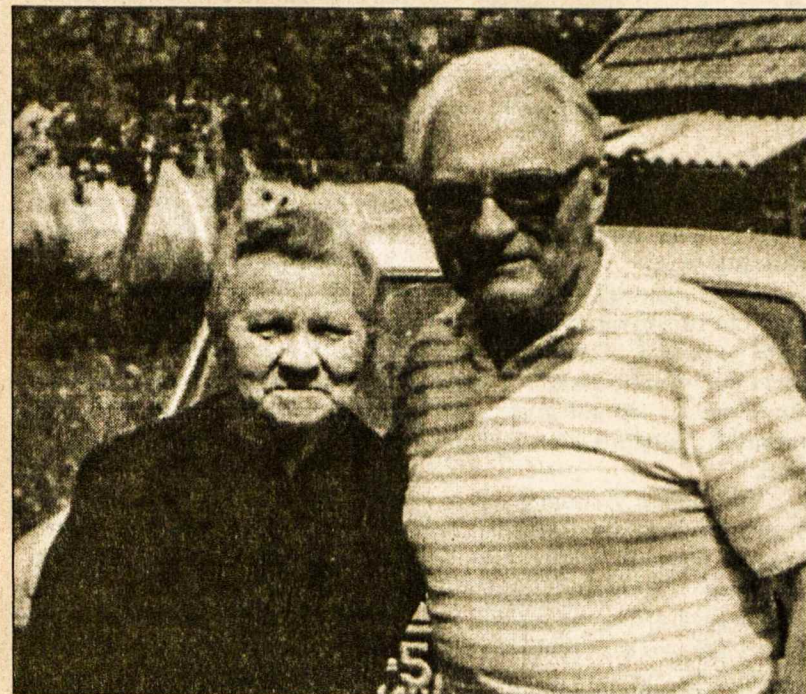
Prieš porą metų tada Kupiškėje vyresnė žmonės, jų tarpe ir mano motina, buvusi mokytoja Ona Paulauskienė kartu su chormeisteriu Vladu Zinkevičiumi, Petronele Zuloniene, nutarė atgaivinti "Senovinės kupiškėnų vestuvės", kurios buvo vaidinamos Nepriklausomybės metais. Bet senųjų vaidinimų gyvų nebebuvo, tekstas neišliko.

Buvo naujai renkama vestuvių papročių tautosakinė medžiaga. Buvau paprašytas parašyti šiam etnografiniam vaidinimui scenarijų. Naudodamasis surinkta etnografinė medžiaga, B. Buračo skelbtai aprašymais

parašiau vaidinimui priimtina scenarijų, suskirsčiau veiksmams, įvedžiau konkrečius jaunojo, piršlio, svoto ir kitų vaidmenis.

Tai buvo pirmas toks etnografinis vaidinimas pokario Lietuvoje. Nors valdžia šnairavo, buvo nepatogu išvaikyti senovinius vaidintojus ir dainininkus. Puikiai savo vaidmenį atliko mokytojas Povilas Zulonas, šiek tiek dirbęs Panevėžio dramos teatre. "Senovinės kupiškėnų vestuvės" buvo ne mažiau populiarios nei J. Miltinio teatras! Pasiūčiau, kad jiems vaidinant Vilniuje būtų padarytas radijo įrašas studijoje, kad jį transliuotų Lietuvos radijas.

Taigi 1967 m. rudenį, vykdamas į Montrealį pas pusbrolių Vytautą Zubą, dirbusį architektu, į lagaminą tarp knygų įsimečiau ir keletą magnetofono juostelių. Be jau minėtų "Senovinių kupiškėnų vestuvių" pasidariau naujausius solistų Virgilijaus Noreikos, Vaclovo Daunaro, vyrų choro "Varpas" (laimėjusio konkursus Italijoje), M. Valančiaus inscenizacijos "Palangos Juzė" (pagrindinį vaidmenį atliko rašytojas Kazys Sasja) ir kitokių tikrai lietuviškus ir tautiškai svarbius įrašus.

"Senovinių Kupiškėnų vestuvių" vaidinimo parengėjas ir dalyvė kartu su sūnumi iš Kanados VYTAUTU ZUBU, šio vaidinimo plokštelės leidėju, vienu iš "Krivulės" organizatorių 1985 m. Ntr. H. Paulausko

Montrealiečiai IEVA ir KOSTAS ANDRIUŠKEVIČIAI, daug prisidėję 1967 m., kad Kanadoje būtų išleista "Senovinių Kupiškėnų vestuvių" plokštelė Nuotr. H. Paulausko

Karaliaučiaus elgetaujančių likimai

Silvijos Peleckienės užrašyti pasakojimai ir novelės

Poros šimtų puslapių knygoje "Sugriautų namų vaikai" su 32 nuotraukomis atskleidžiama (pasakojimo forma) pokaryje atklydusių iš Karaliaučiaus ir Lietuvoje elgetaujančių vaikų likimai. S. Peleckienė užrašė jų asmeninius pasakojimus, iki jie užaugo tarp labdarinių lietuvių ir ten sukūrė šeimą. Bet jie niekad neužmiršo savo gimtinės. Jie buvo vadinami "vilko vaikais", tačiau išaugo į geras, darbščius žmones. Jų gyvenimo tėkmė buvo nepaprasta, skaudi, palikusi vidines žaizdas. Tačiau jie visi buvo dėkingi gailėstingiem lietuviams, juos priglaudusiems, maitinusiems.

Silvija Peleckienė už šią savo pirmąją knygą buvo apdovanojta Lietuvos žurnalistų dr-jos (1996) premija.

Antroje savo knygoje S. Peleckienė jau ne vien pasakojimų užrašytoja, bet ir subtili, nors tik pradėdanti, beletristė. Novelėse autorė skaidriai vaizduoja žmogų, jo ilgesio, laisvės nerimo ir meilės virpėjimus. Kai kur užaugo tarp labdarinių lietuvių ir ten sukūrė šeimą. Bet jie niekad neužmiršo savo gimtinės. Jie buvo vadinami "vilko vaikais", tačiau išaugo į geras, darbščius žmones. Jų gyvenimo tėkmė buvo nepaprasta, skaudi, palikusi vidines žaizdas. Tačiau jie visi buvo dėkingi gailėstingiem lietuviams, juos priglaudusiems, maitinusiems.

Silvija Peleckienė, SUGRIAUTŲ NAMŲ VAIKAI. Žmonės ir likimai. Redagavo Leonas Peleckis-Kaktavičius. Tiražas – 1000 egz. "Rytas". Klaipėda, 1995 m.

Silvija Peleckienė, PADOVANOK MAN EDELVEISA. Noveletės. Redagavo Leonas Peleckis-Kaktavičius. Viršelis – dail. Rimanto Dichavičiaus. "Ryto" spauda (Baltijos pr. 10, Klaipėda 5799). Klaipėda, 1997 m. A. R.

Buvo tam tikra rizika – Maskvos muitinė galėjo atimti. Rizikavau. Juostelės buvo dėžutėse, panašiose į knygas ir nekrito į akis, laimingai kontrolę praėjau ir įrašus atsivežiau į Montrealį.

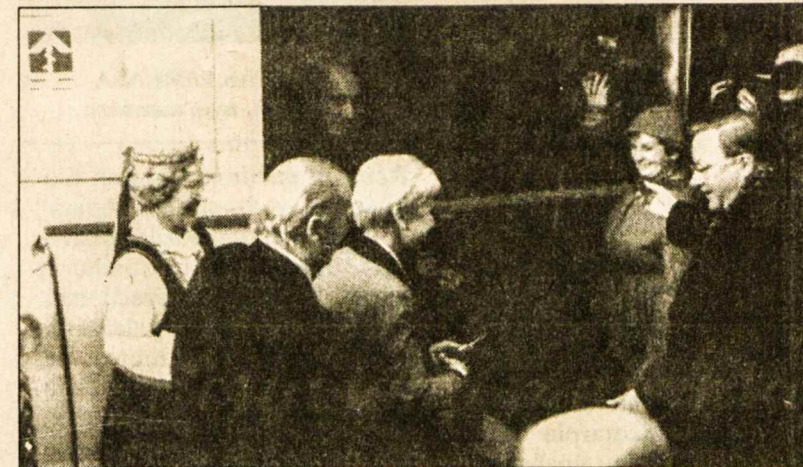
Kartą svečiuose man vietos lietuviai pasigyrė, kad turi išleisti įrekiuotus savo vaidinimus – davė paklausti B. Sruogos "Baisioji naktis" ir dar kažką. Vaidinimai manęs nesužavėjo. Pasiūliau jiems pasiklausti, kaip mūsų močiutės ir seneliai Lietuvoje dainuoja. Išgirdę "Kupiškėniškas vestuves" jie buvo maloniai nustebinti. Geri bičiuliai – Vilijus Pėteraitis, Kostas Andriuškevičius, V. Jonynas, V. Zubas ir kiti, sudėję reikiamą sumą lėšų ir 1967 m. pabaigoje Kanadoje pasirodė "Senovinių kupiškėnų vestuvių" plokštelė. Jos pasisekimas ir pareikalavimas pranoko leidėjų – "Krivulės" vardu pasivadinsiu minėtų iniciatorių lūkesčius.

Puikias recenzijas parašė dr. Jonas Balys, žurnalistas Bronys Raila ir kt. Laimė, kad niekas neprasitarė viešai, kokių kelių tas įrašas atkeliavo iš Lietuvos. Tuo metu Sovietų Sąjunga nebuvo pasirašiusi jokių autorinės teisės saugančių sutarčių ir oficialiai niekas negalėjo prikibti. Paskatinti plokštelės populiarumo, "Krivulės" leidėjai greitai paruošė pačią pirmąją užsienyje išleidžiamą Virgilijaus Noreikos ir Vaclovo Daunaro plokšteles, kurios daug prisidėjo populiarinant šių solistų kūrybą svetimos šalyje.

"Varpo" plokštelės išleidimu buvo labai patenkintas jo dirigentas ir choro vadovas Adolfas Krogeras, nes tai jam padėjo gauti mokslinį profesoriaus laipsnį. "Krivulė" pasistengė nemažai šių plokštelių išsiuntinėti į įvairius Amerikos universitetus. Tai nemažai prisidėjo prie lietuvių, kaip kūrybingos ir muzikalios tautos populiarinimo.

Vėliau nelegaliai išvežti iš Lietuvos tokius magnetofoninius įrašus tapo pavojinga ir "Krivulė", atlikusi savo reikšmingą misiją, nustojo egzistavusi, juo labiau, kad vienas iš pirmųjų iniciatorių Vytautas Zubas išsikėlė į Suvą, į Fidži salas.

Minint šios tylios, tautiškai kultūrinės akcijos 30-tį, norisi nuoširdžiai padėkoti svetiniams Montreolio lietuviams, kurie buvo jautrūs ir neabejingi lietuviškai dainai bei žodžiui, sugebėjo suartinti okupuotos Lietuvos žmonių ir emigracijoje gyvenančių dvasių, kūrybą ir laisvės siekius.

"Tremtinių namų" Vilniuje šventina kun. P. VAIČEKONIS. Žemiau: globos namų atidarymo iškilmėse juostelę perkerpa seimo pirm. prof. VYTAUTAS LANDSBERGIS

Namai, kurių galėjo nebūti

ANTANAS SEIKALIS, Vilnius

Ta 1997 m. lapkričio dešimtoji diena nebuvo nei vėjuota, nei žvarbi. Už namo į dangų stepės balti beržai ir atrodė tarytum dailininko nutapyti paveikslėlyje. Čia tyliai sukosi televizijos kameros, blykėjo foto aparatai – vyko neįprastos iškilmės, perkirpta žalia juostelė prie namo durų. Ten užrašas: "Tremtinių namai" – ir stilizuota Tremtinių grįžimo fondo emblema – geležinkelio bėgiai, viršuje bėgių – pastogė.

Koridoriai dar kvėpia dažais ir naujumu. "Norėčiau ir aš čia gyventi" – pasakė žmogus, sužavėtas namų jaukumu. "Reikia sugrįžti iš ten, kad čia patektum" – ranka parodė pašnekovo į šiaurę ir abu nutilo. Nebereikia žodžių, juk ir taip aišku: čia gyvens tie, kurių gyvenimai tapo legendomis, čia gyvens tie, kurie ilgai ilgai grįžo namo...

Sugrįžimo keliai į Tėvynę buvo nepanašūs, nevienalaikiai. Kai sovietų okupuotoje Lietuvoje atrodė viskas jau "sutvarkyta", liaudies priešų buvo likę nedaug, kai buvo galima pailsėti Turniškės ir Valakupiuose, Maskva pradėjo leisti tremti-

nus į namus. Tada labai išsigando "sniečkai" ir "paleckiai", pirmą kartą nepakluso Kremlui – atsisakė priimti tremtinius Lietuvoje, o jau sugrįžusiems sudarė tokias gyvenimo sąlygas, kad ir toliau vargelių vargo, savo kampo neturėjo. Blaškėsi tremtiniai po Tėvynę, po kitus kraštus, kiti sugrįžo atgal į Sibirą.

1992 m. buvo įsteigtas Tremtinių grįžimo fondas. Fondo steigėjas Vytautas Landsbergis padarė pradžią, kad bent dalis šių žmonių, sugrįžę į tėvų žemę, ramiai pagyventų. Ta pradžia nebuvo lengva, kaip ir išsilaisvinimas iš vergijos. Tada sukruto, sujudo Amerikos, Kanados, Australijos lietuviai. Jie ėmė rūpintis likimo broliais. Šių šalių lietuviai geriausiai suprato, ką reikią tremtiniui turėti savo pastogę, nes jie toli nuo Tėvynės praejo ne rožėmis klotą kelią. Arba galime sakyti, jeigu ne jų pagalba, "Tremtinių namų" galėjo ir nebūti.

Tą rudens dieną, gražiamę gamtos kampelyje prie Neries buvo pašventinti "Tremtinių namai", skambėjo muzika, buvo atvykę daug garbių svečių. Tremtinių globos namai pradėjo savo gyvenimą.

Skriaudžiama lietuviška mokykla

Butrimonys – gyvenvietė Šalčininkų rajone, 3 km nuo Gudijos sienos, seniūnijos centras, 437 gyventojai (1989 m.). Ambulatorija, rusiška-lenkiška vidurinė mokykla, biblioteka, kultūros namai. 1799 m. Butrimonų gyvenvietėje buvo pastatyta maža medinė šventovė. 1905 m. joje prolenkiški fanatikai pamaldų metų sumušė lietuviškai kalbančias žmones. Tuo metu didesnė parapijos dalis save laikė lietuviais.

1918 m. kaime veikė lietuviška mokykla. 1934 m. "Ryto" draugijos skaitykla buvo uždaryta. Skaityklos vedėjas J. Valickas lenkų buvo ilgai kalintas kėlėjime.

1936 m. šventovėje buvo uždaryta lietuvių kalba, net ir Evangelija nebuvo skaitoma lietuviškai. Prie lietuvių kalbos uždraudimo aktyviai prisidėjo klebonas kun. S. Vaicekuskas, beje, lietuvis. 1944 m. lietuvių kalba dar kartą buvo uždaryta šventovės lenkų Armijos krajojvos dalinių. Pastarieji terorizavo lietuvius po karo.

Lietuvių kalba buvo niekinama ne tik lenkų, bet ir sovietinių valdininkų. Šeštojo dešimtmečio pradžioje buvo uždaryta Butrimonų lietuviška septynmetė mokykla, o jos vietoje išaugo lenkų-rusų vidurinė mokykla.

Šiuo metu daugiau kaip pusė kitakalbių savo vaikus nori leisti į lietuviškas mokyklas, ta-

čiau tam prieštarauja Šalčininkų ir Vilniaus rajonų savivaldybių autonominiškai, neskirdami lėšų naujoms besikuriančioms lietuviškos mokykloms.

Išėjus surasta. Vilniaus apskritys administracija ėmėsi iniciatyvos. Šiais mokslo metais Šalčininkų rajone suorganizavo 7 pradžios mokyklėles. Viena iš jų – Vilniaus apskritys administracijos Butrimonų pradžios mokykla. Į ją atėjo 7 kitakalbių šeimų pirmokėliai, vienas į antrą, trys į parengiamąją klasę. Atėjusių mokytis į lietuviškas klases būtų daugiau, tačiau lenkiškieji autonominiškai griebs kraštutinių priemonių, kad tėvai neleistų į lietuvišką mokyklą. Už tai, kad Barbara Jurgio leido savo dukrą į lietuvišką klasę buvo atleista iš darbo mokyklos valgykloje. Panašūs grąsinimai buvo pateikti ir kitiems tėvams. Jų pavardės žinomos.

Kas sutramdys savivaliautojus Lietuvos valstybėje? Šiandieną į šį klausimą atsakymo neturime. Jau iš pirmo žvilgsnio matyti, kad mokyklėlė yra pavainikės vietoje. Vaikų drabužėliai sudėti ant langų, nėra drabužiams pakabos, langai be užuolaidų, plikos klasės sienos. Trūksta žemėlapių, spalvinimui knygelių, spalvotų pieštukų, raidynų, knygelių su lietuviškomis pasakomis, sportinio inventoriaus: šokdynių, kamuolių, sportinių čiužinių, rogučių, slidžių ir t.t.

Mokytoja Daiva Šakėnienė džiaugiasi, kad vaikai jau ją suprantą, tačiau lietuviškai kalbėti dar negali. Mokytoja labai laukia savos pastogės. Mokykla šiuo metu glaudžiasi vienoje iš lenkiškos-rusiškos vidurinės mokyklos klasių. Lietuviškoji mokykla ateinančiais mokslo metais įsikurs buvusioje gyvenvietės valgykloje, kurią dabar apskritys administracija pertvarko. Laukia šios mokyklos ir tėvai, norintys leisti vaikus į lietuviškas klases.

Taip po daugiau nei 40 metų vėl pradėjo veikti lietuviška Butrimonų mokykla. Ar jau baigtas lietuviškos mokyklos, lietuviško žodžio golgotos kelias šiame krašte?

Jeigu kas ištiesių paramos ranką šiai mokyklėlei, jos adresas: Butrimonų lietuviška pradžios mokykla, Butrimonys, Šalčininkų rajonas, Lithuania.

Julius Aukštaitis, "Vilnijos" draugijos Vilniaus miesto skyriaus pirmininkas

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

FILMŲ PASAULYJE

Septyneri metai Tibete

ALGIRDAS GUSTAITIS

Vokietija siuntė tris alpinistų ekspedicijas į Tibetą, bet nė viena tikslu nepasiekė – žuvo 11 jų alpinistų. 1939 m. rudenį pasiuntė dar vieną. Vadovas – Peter Auschnaiter (David Thewlis) ir Heinrich Harrer (Brad Pitt).

Vokietijos geležinkelio stotyje Brad Pitt'ą atsisveikinti, tolimon kelionėn palydėti atvyksta ir jo žmona (vaidina Ingeborga Dapkūnaitė), nėsčia. Ji teistaria tris sakinius (filmas – anglų kalba), piktokai atsisveikina, vyras pažada grįžti po keturių mėnesių.

Pradeda kopti kietais granito, ledynų kalnais. Uolos, blizgantis ledynai. Tai vidurinės Azijos didžiausias kalnynas. Tibetiečių gyvenamas plotas 1,215,000 km², gyventojų – 1,300,000. Iš Tibeto išteka visos didžiosios upės rytinėje Azijoje, daug ežerų. Žiemą temperatūra iki -30° C, vasarą iki +30° C šilumos.

Alpinistai krenta, verčiasi kūliais, Brad Pitt'o koja kraujuoja. Patrynęs sniegu, lipa aukšty. Nuo audrų slepiasi pasistatytose palapinėse. Milžiniška sniegyno griūtis nuneša palapines, vos nežūsta sniegyne.

Tarp Indijos ir Tibeto džiaugiasi pamatę gyvenvietę. Tai Anglijos karinė bazė. Ten juos suima, nes Anglija paskelbė karą Vokietijai, o Austriją jau Vokietijos okupuota. Bando pabėgti, sugauna. Antrą kartą pavyksta. Iš visos ekspedicijos gyvi lieka du.

Iki Tibeto liko tik 65 kilometrų. Pakliūva plėšikų gaujon, bet pabėga. Baisiai alkani. Atsigauna nuo dviejų raitų Tibeto pasieniečių. Nuskurę, batai nudilę, vienas vos nenumiršta. Su maldininkų minia įeina svetimiems uždraustam Lhasa miestam. Šioje vietoje baigiama pirmoji filmo dalis.

Tibeto sostinė Lhasa – nuo XVII š. įžymybė – XVI š. pastatyti Dalai Lamai rūmai ant aukštos uolos. Namų stogai lėkšti. Iki XX š. vidurio draudžiama atvykti svetimtaučiams. Alpinistams grėsė mirtis.

Vos gyvi minėti du vyrai slampinėja. Gražiem šunim moteris įpila lakalo – sriubos su bulvėmis. Jie prisilinė lakalą kabina rankomis, kemša burnon, pamačiusi moteris veja, šaukia. Pastebėjęs šeiminiškas liepia juos pavalgydinti. Leidžia nusiprausti. Išprašo leidimą svetimiems pas jį gyventi. Vienintelė siuvėja moteris pasiūva gražią aprangą.

Gauna pačiūžas, čiuzinėja. Per teleskopą juos pastebi jaunas Dalai Lama, kviečia pas save. Gera moteris aiškina: prieš Dalai Lamą reikia veidu pulti ant žemės, jam negalima žiūrėti

"Tremtinių namai" Vilniuje. Prie jų – buvę Sibiro tremtiniai POVILAS ir VYTAUTAS JANKAUSKAI, apsigyvenę tuose globos namuose Nuotr. A. Seikalo

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

X-tojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo prezidentas baiginiame posėdyje giedant Lietuvos himną. Iš kairės: Lietuvos švietimo ir mokslo ministeris prof. Zigmąs Zinkevičius, Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas, Lietuvos mokslo tarybos pirm. prof. Leonas Kadžiulis, Lietuvos seimo švietimo komisijos pirmin. dr. Žibartas Jackūnas, Lietuvos muzikos akademijos rektorius prof. Juozas Antanavičius, Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. Vytautas Kaminskas, MKS Lietuvoje tarybos pirm. pavad. prof. Kazimieras Pyragas, JAV LB pirm. Regina Narušienė ir X-jo MKS organiz. komiteto pirm. Bronius Juodelis

Nuotr. Z. Degučio

Mokslo žmonių sąskrydis

Dešimtas Mokslo ir kūrybos simpoziumas Čikagoje, kuriame dalyvavo apie 150 Lietuvos ir išeivijos mokslininkų. Pateikta šimtai mokslinių bei kultūrinių pranešimų. Iškiliai paminėta pirmosios lietuviškos knygos 450 metų sukaktis ir 1941 m. Birželio 23 sukilimas. Ta proga surengtos kelios parodos. Sekantis simpoziumas – Lietuvoje 1999 metais

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ, Čikaga

1997 m. lapkričio 26 vakare svečiai iš Lietuvos, ką tik atvykę iš orausčio ir pasistiprinę "Seklyčioje", buvo nuvežti į pačios pirmosios X MKS parodos atidarymą Lietuvių dailės muziejuje Lemonte.

Padėkos dieną (lapkr. 27) Jaunimo centre buvo suaruoti kalakuto pietūs svečiams iš Lietuvos. Juos malda pradėjo kun. Juozas Vaišnys, SJ. Kalbėjo Bronius Juodelis, organizacinio kom-to pirm., o Padėkos dienos reikšmę paaikšino Matilda Marcinkienė, kuri rūpinosi šių pietų rengimu.

Vakare buvo parodos "1941 m. sukilimas ir rezistencija" atidarymas, kuriam vadovavo Pilypas Narutis. Istorikas Jonas Dainauskas kalbėjo tema "Ribentropo-Molotovo sutartis ir Lietuvos lietuvių sukilimas". Ta proga išleistas P. Naručio sudarytas leidinėlis "1941 m. sukilimo genezė ir rezistencija" (24 psl.).

Atidarymas

Penktadienį (lapkr. 28) Jaunimo centre įvyko X MKS atidarymas, kuriam vadovavo Br. Juodelis. Prie prezidiumo stalo, ant kurio stovėjo gražioje žvakidėje žvakė, atvežta iš Lietuvos, simbolizuojanti simpoziumo skleidžiamą šviesą, buvo pakviesti gausūs garbės svečiai.

Buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Vysk. H. Dumpys sukalbėjo invokaciją. Br. Juodelis perskaitė sveikinimus prof. V. Landsbergio, X MKS tarybos Lietuvoje pirm-ko, premjero G. Vagnoriaus, Lietuvos ambasadoriaus Kanadoje dr. A. Eidinto ir Br. Nainio "Pasaulio lietuvių" redaktoriaus.

X MKS tarybos pirm. A. Kerelis, sveikindamas simpoziumo dalyvius, priminė I-ji simpoziumą 1968 m., kurį organizavo A. Avizienis, A. Klorė ir Br. Nainys – simpoziumų tradicijos pradininkai! Jis apžvelgė ligšiolinius simpoziumus ir pabrėžė, kad VI-asis (1989) turėjo didelę įtaką Lietuvos nepriklausomy-

bės atkūrimui. Jame dalyvavo per 100 mokslininkų iš Lietuvos, ir jų dalis tapo Nepriklausomybės akto signatarais. X MKS dabar jungia išeiviją bei Lietuvą. Jo tikslas – siekti teisingumo tautoje, ekonominės gerovės ir aukšto mokslo lygio.

Žodžiu sveikino ambasadorius St. Sakalauskas, Švietimo ir Mokslo min. prof. Z. Zinkevičius, dr. Ž. Jackūnas – LR seimo Švietimo, Mokslo ir kultūros kom-to pirm., V. Kamantas – PLB pirm., R. Narušienė – JAV LB pirm., prof. K. Pyragas, X MKS tarybos Lietuvoje pirm-ko pavaduotojas.

Dr. V. Narutis, X MKS mokslinės programos pirm., pakvietė V. Kamantą uždegti simbolinę simpoziumo žvakę.

Šiek tiek skaičių

Buvo per 70 mokslininkų-pranešėjų, atvykusių iš Lietuvos, ir per 50 mokslininkų-pranešėjų iš Kanados ir įvairių JAV vietovių. Programoje buvo suminėta labai daug sekcijų ir jose dalyvaujančių pranešėjų. Dėl įvairių priežasčių ne visi galėjo dalyvauti. Iš viso (penkt. ir šešt.) programoje buvo įrašyta 31 sekcija, 119 pranešėjų ir 5 visumos posėdžiai su 14 kalbėtojų: penktadienį – 11 sekcijų, kuriose dalyvavo 41 pranešėjas, šeštadienį – 20 sekcijų su 78 pranešėjais. Penktadienį buvo 3 visumos posėdžiai, kuriuose kalbėjo 9 asmenys, šeštadienį – 2 visumos posėdžiai su 5 kalbėtojais.

Simpoziumo metu įvyko keletas suvažiavimų ir susitikimų: rektorių su studentais, Lituanistikos instituto, ALIAS (Amerikos liet. inž. ir archit. s-gos), PLIAS (Pasaulio liet. inž. ir arch. s-gos). Penktadienio vakare įvyko 450 m. I-ji liet. knygai paminėti Mažvydo akademija, o šeštadienį – pokylis.

Simpoziumo metu įvyko daug parodų: Lemonte – dail. R. Viesulo ir A. Kezjo, J. Centre Čikagoje – 1941 m. sukilimo ir rezistencijos, 450 m. liet. knygos, ANBO, ekologijos, vieno pavyzdžio ūkio, inžinierių ir

architektų, "Technikos žodžio" ir kt.

Pirmasis visumos posėdis

Jis buvo skirtas gen. A. Gustaičiui (ruošiantis 100 metų sukakčiai). Jai vadovavo V. Peasekas. Pagrindinis kalbėtojas buvo Kauno technologijos un-to prof., hab. dr. Ant. Žiliukas tema "A. Gustaitis – lėktuvų konstruktorius ir jo darbų įamžinimas". Parinktomis citatomis glaustai nusakė A. Gustaičio gyvenimą, o po to kalbėjo apie A. Gustaičio sukonstruotą ANBO lėktuvus, nuo pirmojo iki paskutiniojo (41), kuris buvo dvivietis, tereikalingas trumpų pakilimo ir tūpimo takų. Buvo planuota A. G. garbei atstatyti ANBO 41, bet nuturėta variklių, nes jie brangūs

Kalbėjo ir gen. A. Gustaičio dukterys: Jūratė Gustaitė-Evans ir Rasa Gustaitytė. Buvo įdomu išgirsti abiejų dukterų šiltnu prisiminimus apie tėvą bei motiną.

Antrasis visumos posėdis

Jis buvo skirtas 1941 m. birželio sukilimui. Jam vadovavo Pilypas Narutis. Posėdis pradėtas 23 birž. (1941 m.) L. Prapuolenio paskelbtu per radiją pranešimu apie atstatytą nepriklausomos Lietuvos, perskaitytos ministerių pavardės ir grojamos himnas. Visi posėdžio dalyviai, kurių buvo pilna salė, sustojo. Įžanginį žodį tarė P. Narutis. Po jo kalbėjo prof. dr. A. Damušis apie "Lietuvos laikinosios vyriausybės rezistencijos gaires".

Dr. J. Meškauskas kalbėjo tema "Praeities sukilimų, 1941 m. sukilimo, Lietuvos laikinosios vyriausybės paskelbimo ir valstybės atstatymo reikšmė ateičiai". Jis pabrėžė, kad yra įvairių gandų, žeminančių sukilimo reikšmę. "Mes turime birželio 23 dieną lyginti su Vasario 16-ta ir Kovo 11-ta. Turime jas visas lygiai traktuoti ir lygiai mirti, nes istoriškai jos visos yra lygiai svarbios". Jis pabrėžė, kad Lietuvoje vartojamas pavadinimas "Tarpkarinė Lietuva" mums yra nepriimtinas, nes tai nepriklausomos Lietuvos laikotarpis! "Šį terminą turime išbraukti!" P. Narutis sakė, kad čia esantys kalbėtojai yra gyvi 1941 m. sukilimo liudininkai.

I posėdį negalėjo atvykti pranešėjai: dr. J. Kazickas, prof. dr. M. Mackevičius ir prel. dr. I. Urbanas. P. Narutis dar nurodė, kad Laisvės kovų archyve buvo neteisingų teiginių apie K. Škirpos atsišaukimus. Jie buvo mėtomi iš lėktuvų, bet tai nebuvo LAF darbas. Dėl to buvo padaryta specialūs pranešimai (Damušio, Naručio, Naujo-kaičio, Railos) Laisvės kovų archyve.

Trečiasis visumos posėdis

Jis nagrinėjo Lietuvos įjungimą Europon. Jam vadovavo prof. dr. T. Remeikis. Paul Goble "Radio Free Europe" ir "Radio Liberty" vienas direktorių negalėjo atvykti. Jo pranešimą perskaitė E. Tuskenis. Pasak autoriaus, problemos glūdi pačioje Lietuvoje. Politinė nepriklausomybė parodė, kad jos neužtenka. Reikia atstatyti Lietuvą ant sovietų paliktų griuvė-

ČESLOVAS VALDEMARAS OBCARSKAS

Eldorado

Tai svajonių ir sapnų šalis...

Nieks šioj žemėj džiaugsmo dar nerado --

Prieš akis man šviečia nuostabusis Eldorado,
Tolimi sapnai ir džiaugsmas, ir viltis.

Rudeniui artėjant, žemė auksu nusidažo,

Ir einu aš vienišas gelsvom alėjom.

Dega saulė danguje. Ir paslaptingas Eldorado.

Ir svajonės mano – mintys su džiaugsmingais vėjais.

Tai fantazijos šalis – jos vardas Eldorado.

Iškeliauj aš peizažais, pilnais aukso ir lietaus.

Melsvi toliai manęs šaukt vis nepaliaus...

Ir liksiu aš žemėj vienišas, visus turtus praradęs.

Bet pavasariui artėjant, mane šauks vėl Eldorado,

Ir bučiuosiu vėl lankas, pilnas narcizų...

Išsirušiu amžinai kelionei – paskutiniam žygiui,

Žemę ir girias, visas svajas praradęs.

1997.X.31, Anglija

Nežinomų pasaulių nuotrupos

Nieks jų nesupranta, niekas net nežino,

Kur jų žvaigždės, saulė ir dangus,

Tik kai liūdesys man sielą slegia ir kankina,

Kartais jos suteikia nevilčiai sparnus.

Ir tą valandą bekrastės nežinios platybėj,

Gaubusios mane, tartum juoda naktis,

Sužėruoja saulę, tolimi žvaigždynai,

Kai mane užlieja nuotrupų ugnis.

Neviltis, pavirtusi į degantį žibintą,

Man tamsybės sklaido ilgusiu šviesiu

Ir į mano sielą, nykią ir bevilę,

Atneša pasaulių nuostabių vaizdus.

Ir junt, rusenant joms, tarsi mane kas kviečia

Į tolimas šalis, nežinomas, plačias, –

Bet šias nuotrupas, ugningas, šviesias,

Užgesina nykuma.

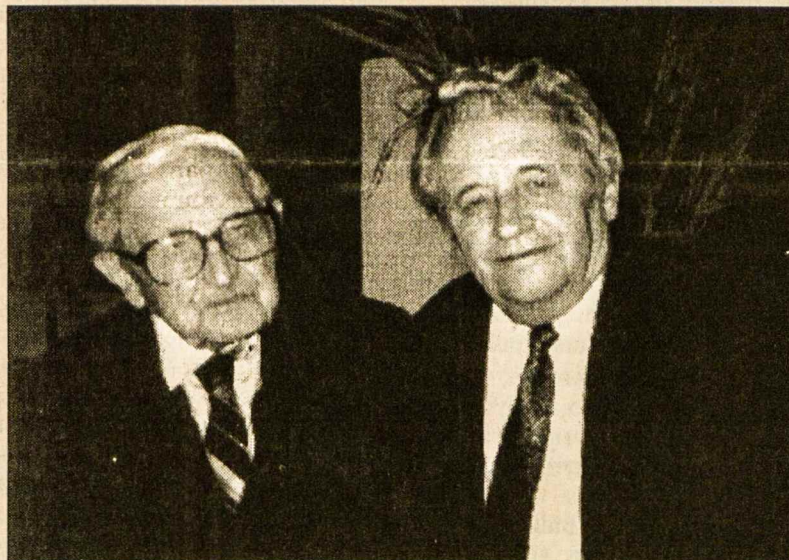
Vėl paskęsti vienišas į begalinę naktį.

Širdį vėlėi slegia juoda laikuma...

Jei ne nuolatinė kova ir padangės plačios,

Ar, mane sudegintų nakties tamsa!...

1950, Lowton

Mokslo ir kūrybos simpoziumo paskaitininkai: istorikas Jonas Dainauskas ir Lietuvos švietimo ir mokslo ministeris prof. Zigmąs Zinkevičius

Nuotr. Br. Juodelio

sių. Ką okupacija padarė žmonių galvojimui, yra baisu. Viena jėga yra Kat. Bažnyčia. Lietuvoje yra korupcija ir naujieji turtuoliai. "Lietuviai turi patys išspręsti savo problemas. Draugai gali tik padėti. Lietuva neužims greitai centrinės vietos pasaulio dėmesio scenoje."

Antrąjį pranešimą "Europos integracijos procesai ir Lietuvos pozicija" padarė iš Europos federacijos studijų centro dr. G. Vitkus. "Ką daryti dabar? Kokios alternatyvos? Niekas mūsų problemų už mus neįsprends". Jis suminėjo tas problemas, ypač saugumo ir ekonomikos. "Lietuvai alternatyva – nedalyvauti 'tarakonų lenktynėse' ir pamažu taikintis prie Europos reikalavimų".

Dr. V. Samonis, Toronto un-to profesorius, kuris sakėsi esąs euronrealistas – nei skeptikas, nei entuziastas. Ta kryptimi dėstė savo mintis, paremdamas moksliniais duomenimis. Ketvirtas kalbėtojas buvo prof. J. Šmulskštys, politinių mokslų specialistas, kuris davė įžvalgius komentarus Lietuvos ir ŠAS (NATO) problemoms spręsti.

Akademija ir koncertas

Lapkričio 28 d. X MKS programa buvo baigta keleta valandų trukusia turininga akademija – koncertu. Programa buvo 2-ųjų dalių. Įžanginį žodį tarė LR garbės gen. kons. V. Kleiza.

Apie "Martyno Mažvydo kalbos ištakas" kalbėjo Lietuvos

švietimo ir mokslo min. prof. hab. dr. Z. Zinkevičius. Esą tyrimai rodo, kad Mažvydo kalba nebuvo vienalytė. Ją sudarė žemaičiai ir aukštaičiai sluoksnis. Mažvydas išleido pirmąją lietuvių kalba atspausdintą knygą. Prieš tai jau buvo rankraštinii tekstų, tik nedaug jų išliko. Kai atsirado spausdintos knygos, rankraštiniai tekstai išnyko, jų išliko tik įrašyti lotynų k. knygų parašėse arba tuščiuose puslapiuose, kurių seniausias yra poetiųjų tekstas, įrašytas 1503.

Kalbėtojas dar pateikė daug įdomių duomenų apie senąją išlikusią raštiją. Lietuvių rašomosios k. istoriją reiktų nukelti ¼ šimtmečio prieš Mažvydą. Reikia manyti, kad raštija egzistavo nuo Mindaugo laikų. Nors rašoma, kad raštija prasidėjo nuo Mažvydo, bet dirva jam buvo paruošta, nes buvo rankraštine raštija.

Karilė Baltrušaitytė perskaitė ištrauką iš Mažvydo pirmosios knygos, o R. Zubovas paskambino fortepionu B. Kutavičiaus "Sonatą" (1975).

Antroje dalyje Karilė Baltrušaitytė nepaprastai įspūdingai deklamavo Putino "Prologą į Gedimino sapną". Sonata ir Rokas Zubovai paskambino J. Brahm, F. Chopin kūrinii. Scena buvo papuošta Dalios Šlenienės, o apšvietimu rūpinosi Andrius Utz. Šios akademijos-koncerto koordinatorių buvo sol. Jonas Vaznelis.

(Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Šiaulių universiteto "Saulės" ansambliis, namo sugrįžęs, džiaugiasi sėkmingomis gastrolėmis JAV. Ten jis viešėjo, pakviestas su Šiauliais susibroliauvusio Omahos miesto Nebraskoje. "Saulė" už Atlanto surengė šešiolika koncertų Omahoje, Klivlande, Detroite, Čikagoje. Šioje išvykoje šiauliečiai ne tik koncertavo – universiteto studentai ir kartu važivę dėstytojai vadovavo pamokoms Klivlando lietuvių mokykloje, skaitė pranešimus universitetuose.

Alfonso Nykos-Niliūno laimėta Lietuvos kultūros ir meno valstybinė premija nebuvo staigmena. Skaitytojai Lietuvoje jo laukė. Tai liudija greitas "Baltų lankų" leidyklos Vilniuje išleisto poezijos rinkinio išgaubstymas knygynuose. Šios knygos išleidimą dėl jos paklausos netgi teko pakartoti. Apie ją, apimančią 1987-96 m. A. Nykos-Niliūno cilerąščius, jau pernai vasarą "Lietuvos aide" buvo paskelbtas Gintaro Blezgio straipsnis "Nevystantis Orfėjo medis". Dėstydamas savo mintis, jis tada pasakojo: "Besilgėdamas gimtosios žemės, A. Nykos-Niliūno lyrinis herojus kartais stengiasi ir atrasti nuo jos. Autoriaus kūryboje plačiai nagrinėjamas Orfėjo mitas, kur yra sukeitas vienas personažas: vietoj Euridikės atsiranda gimtoji žemė. Į ją negalima atsigręžti, pažiūrėti, nes tada ji pradings (kaip Euridikė), reikia nesižvalgant eiti pirmyn..." Laimėjęs Lietuvos kultūros ir meno premiją, A. Nyka-Niliūnas "Lietuvos aido" atstovams aiškino: "Visi Lietuvoje buvę mano draugai jau mirę, ir išlipęs iš lėktuvo galėčiau apskabininti ir kalbėti tik su broliu... Nieko nebėra, net mano gimtinę sunaikino. Be to, nesu garsii literatūros vakaų šalininkas, manau, kad poezija yra skaitymui, o ne deklamavimui".

Prel. dr. Juozo Prunskio įsteigto ir finansuojamo religinio konkurso "Krikščionybės idealų ugdymas" metines premijas administruoja Nekaltai Pr. Marijos seselės, o jas paskiria jų sudaryta nuolatinė vertintojų komisija. Jai dabar priklauso kun. R. Krassauskas, dr. Mirga Girmiuviene, seselės O. Mikailaitė, M. Bernadeta Matukaitė ir Eligijus Sužiedėlis. 1997 m. premijoms numatytus 5.600 dolerių komisija paskyrė trims laimėtojams – kun. G. Vitkui, SJ, kaunietei gydytojai Nijolei Liobikienei ir kaišadorietei Birutei Grižienei. Jiems teko po trečdalį tos premijos. Kun. G. Vitkui, SJ, premiją laimėjo projekto socialiniam ir pastoraciniam kursams remti, gydytojai Nijolei Liobikienei – jos pasirinktas projektas krikščioniškos šeimos ugdymo programai, Birutei Grižienei – jos parašyta mąstymų pagal Šv. Raštą knyga liturginiams laikotarpiams.

Fotografas Vytautas Augustinas, pasižymėjęs nepriklausomos Lietuvos nuotraukomis, 1996 m. iš Niujorko sugrįžo atgimusia Lietuva ir ten 1997 m. vasarą stebino tautiečius savo nuotraukų paroda "Fotografavau Lietuvą". Apie tą parodą "Lietuvos ryto" atstovė Margarita Matulytė tada rašė: "Vytautą Augustiną vadina besikuriantis Lietuvos fotografas. Ketvirtasis dešimtmis Lietuvoje buvo pakilių žodžių bei žygių metas. Jo fotografijos – vaizdai, reportažai atspindi to laiko dvasią. Gražios Vilniaus, Kauno panoramos, miestų ir miestelių architektūra. Aukštaitijos slėnių ir kalvų peizažai, upės, ežerai, Lietuvos dangus ir medžiai. Čia pat – pasitempę šauliai, idėjiški jaunatietuviai, smagūs skautai, lieknos Kūno kultūros rūmų šokėjos, visose šventėse ir paraduose dalyvaujantis Tautos vadas. Ši idilė buvo ne tik piešiama ant fotopopieriaus, ji egzistavo tuometinės kartos, kuriančios Lietuvą, sąmonėje. Grožį Vytauto Augustino darbuose lėmė ir fotografo ideologija, ir ypatingas matymas – igitas šviesos bei kompozicijos pajautimas ir nerašyta meilė gimtajam kraštui. Jis fotografavo Lietuvą – kitų šalių vaizdai jam buvo svetimi, neįdomūs..." Tai iš tikrųjų yra gražus tėvynės sugrįžusio fotografo ir jo paliktos Lietuvos įvertinimas. V. Augustinas atgimusiai Lietuvai padovanavo buvusios nepriklausomos Lietuvos 2.492 nuotraukų išsaugotus negatyvus.

Prel. dr. Česlovas Kudaba (1934-1993), geografas, Ignalinos krašto sūnus, kraštotyrininkas, keliautojas po visą Lietuvą, širdyje nešiojėjas jai skirtą didelę meilę net skaudaus sovietmečio dienomis, mirė 1993 m. vasario 19 d. Jį tada nuskyne negailestinga vėžio liga, neleidusi ilgiau pasidžiaugti sugrįžusiu Lietuvos atgimimu. Jo mirties pirmasis penkmetis bus paminėtas jam skirta visos Lietuvos tautodailininkų tapybos darbų paroda 1998 m. sausio 30 – vasario 19 d. Ignalinos etnokultūros centre. Jon yra kviečiami visų Lietuvos rajonų tautodailininkai, neturintys aukšto dailės išsilavinimo. Jų paraškos dalyvauti šioje parodoje priimamos iki 1998 m. sausio 10 d. Kandidatus atranka jų gyvenamųjų rajonų kultūros skyriai ar kūrybinės organizacijos. Kiekvienas dalyvis pateikia trumpus biografinius duomenis šios parodos katalogui ir po 4-5 kūrinius parodai. Geriausių kūrinių autoriai bus apdovanoti diplomais, piniginiomis premijomis bei kitais dėmėjų prizais.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPLIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadienis, antradienis ir trečiadienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadienis nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadienis nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadienis nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.75%	Asmeninės paskolas nuo 7.50%
180-364 d. term. ind.3.25%	Sutarties paskolas nuo 7.50%
1 metų term. indėlius3.75%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu 6.25%
2 metų term. indėlius4.00%	1 metų GIC-mėn. palūk.4.00%
3 metų term. indėlius4.25%	2 metų GIC-met. palūk.4.25%
4 metų term. indėlius4.50%	3 metų GIC-met. palūk.4.55%
5 metų term. indėlius5.00%	4 metų GIC-met. palūk.4.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.3.75%	5 metų GIC-met. palūk.5.25%
2 metų GIC-met. palūk.4.25%	RRSP, RRIF ir OHOSP2.25%
3 metų GIC-met. palūk.4.55%	RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.4.00%
4 metų GIC-met. palūk.4.75%	RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.4.25%
5 metų GIC-met. palūk.5.25%	RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.4.5%
RRSP, RRIF ir OHOSP2.25%	RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.4.75%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.4.00%	RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.5.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.4.25%	Taupomąją sąskaitą2.00%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.4.5%	Kasd. pal. taupymo sąsk.2.25%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.4.75%	Kasd. pal. čekių sąsk.2.00%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.5.25%	Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%
Taupomąją sąskaitą2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.25%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC" kortelė**
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUTINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronte
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

DUPONT & ANNETTE – 8 kambariai, 2 virtuvės – \$159,900.

Skambinti
TEODORUI STANULIUI

SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokalį vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

Lietuvos ledo rinktinių, laimėjusi pasaulio jaunimo D grupės čempionatą, baigmėje nugalėjusi olandus 6:3 rezultatu
Nuotr. "LK" (98.1.6)

ŠALFASS rengiamos pirmenybės

Vyrų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybės įvyks 1998 m. kovo 28-29 d.d. Klivlande, OH. Vykdo – Klivlando LSK "Žaibas". Pradinė komandų registracija turi būti atlikta iki 1998 m. vasario 7 d. pas turnyro vadovą Vidą Tatarūną šiuo adresu: Vidas Tatarūnas, 8697 Harvest Home Dr., Mentor, OH 44060, tel. 440-209-0440; faksas 216-481-6064. E-mail: vidastatarunas@keybank.com. Po pradinės registracijos bus pranešta smulkesnė informacija. Dalyvauti kviečiami visi ŠALFASS-gos klubai bei kiti vienetai, atlikę 1998 m. ŠALFASS-gos metinę registraciją.

ŠALFASS-gos centro valdyba, ŠALFASS-gos krepšinio komitetas
Kėgliavimo pirmenybės įvyks 1998 m. vasario 28, šeštadienį, Seaway Lane, 30300 Euclid Ave., Wickliffe, OH (rytiniame Klivlando priemiestyje). Tel. 216-944-4646. Pirmenybės bus pravestos suderinant su kartu vykstančiu 13-ju Klivlando LSK "Žaibo" metiniu "Draugystės turnyru". Š.A. Lietuvių pir-

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
1997 m. su žemiausia nedarbo statistika Kanadoje (5.1%). Antroje vietoje Alberta turi tik 5.6% bedarbių. Kvebeke 10.4% gyventojų neranda darbų, Niufaundlande – 17.5%.

Kanados imigracijos ministeris Lucienne Robillard paskirta patariamąją komisiją, peržiūrėjusi imigracijos įstatymą, sausio 6 d. paskelbė pranešimą su 172 pasiūlymais. Iki kovo 9 d. bus priimami pristatymai įvairių organizacijų, norinčių pasisakyti šiais klausimais.

Komisijos manymu, darbininkai, investuotojai ir verslininkai, norintys imigruoti į Kanadą, turėtų išlaikyti anglų arba prancūzų kalbos egzaminą. "Sponsoruojami" imigrantai patys turėtų susimokėti už anglų (arba prancūzų) kalbos kursus. Ekonominiai imigrantų įvertinimas turėtų būti ne dabartine taškų sistema, bet pagrįstas išsilavinimo, darbo patirties ir pragyvenimo galimybe.

Pabėgėlių statuso nustatymas turi būti greitesnis, kaip siūlo komisija, ir šiai kategorijai netinkantys asmenys turėtų būti greičiau išsiųsti. Reikėtų nustatyti griežtesnes metines ribas priimamų imigrantų ir pabėgėlių skaičiams.

Imigracijos įstatyme buvo padaryta 30 pakeitimų nuo jo įsigaliojimo 1978 m. Dabar tikimasi jį nuosekliai perredaguoti iki šių metų pabaigos.

Ontario švietimo ministeris Dave Johnson sausio 9 d. paskelbė gimnazijų tvarkai pakeitimus, kurie sulauks šios provincijos gimnazijas su kitų provincijų mokyklų tvarka. Nuo 1999 m. rugsėjo mėn. 10 skyriaus mokiniai turės išlaikyti raštingumo egzaminą ir atlikti 40 valandų visuomeninio darbo, kad galėtų gimnaziją baigti. Vietoje 5 metų gimnazijos bus

menybių dalyvių registracija nuo 11.30 v.ryto. Varžybų pradžia 12 val. "Draugystės turnyro" dalyvių registracija nuo 2.30 v.p.p. Varžybos prasidės 3 v.p.p. Varžybos bus komandinės ir individualinės. Komandą sudaro 4 žaidėjai-jos. Dalyvių amžius neapribotas. Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės žaidėjai-jos. Specialiai bus pažymėti jaunieji ir mergaitės (16 metų ir jaunesni) varžybų dieną. Daugiau informacijų teikia varžybų vadovas Algis Nagevičius, 10200 Ridge-wood Dr., nr. 617-2, Parma, OH 44130, tel. 216-845-8848. Iš anksto registruotis nebūtina.

ŠALFASS-gos centro valdyba

"Aušros" žinios

Norima sudaryti berniukų (iki 18 m. amžiaus) krepšinio komandą, kuri dalyvautų sporto šventėje Lietuvoje. Suinteresuoti prašomi skambinti Stepiui Ignatavičiui iki sausio pabaigos tel. 416 233-1375. "Aušros" klubas veš mergaites, gimusias 1980-83 m. Daugiau informacijų tuo reikalu teikia Rūta Jaglovitz tel. 416 622-9919.

Skautų veikla

Aštuntoji tautinė stovykla sparčiai organizuojama. Ji įvyks Treasure Valley stovyklavietėje, Paxton, Mass. 1998 m. rugpjūčio 8-21 d.d. Stovyklavietė išnuomota su visais pastatais, virtuve, palapinėm. Didelis ežeras maudytis ir daug įvairių laivų. Plačios aikštės užsiėmimams.

Stovyklos vadovybė: virš. LSS tarybos pirm. v.s. Birutė Banaitienė, pavad. v.s. fil. Laima Kiliulienė, brolijos past. virš. v.s.fil. Albinas Sekas, seserijos – v.s. fil. Rita Penčylėnė, akademikų pastv. virš. s. fil. Rimas Griškėlis, stov. komendantas v.s. Gedimanas Deveikis.

Stovyklos mokesčiai už 14 d. vienas \$250, už 9 dienas \$175. Iš šeimos dviem 14 d. \$390, 9 d. – \$275. Registracijos mokesčiai \$100 įskaitomas į bendrą sumą. Stovyklos ženkliui paruošti paskelbtas konkursas. Jau yra gauti du pavyzdžiai.

Kanados rajono skautai-tės, vykstantys į šią stovyklą, jau dabar turi nedelsdami registruotis pas tautininkus, vietininkus, kurie teikia ir daugiau informacijų. F.M.

ŠYPSENOS

– Agota nuolat giriąsi, jog gali susituokti su kuo tik nori.
– Bet visa nelaimė, kad niekas jos nenori...

– Tomuk, jeigu tu turi vieną obuolį ir aš turiu vieną obuolį, tai kiek mes turime obuolių?
– Mažai.

Queen Travel International Ltd ALGIS MEDELIS
133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

Kelionės į visus kraštus visomis oro linijomis!
Į Vilnių – iki gegužės pabaigos pritaikomos žiemos sezono kainos ne tik iš Toronto, bet ir Halifaxo, Montrealio, Otavos, Edmontono, Kalgario ir Vankūverio.

Taip pat pranešu, kad šiai vasarai į Lietuvą rengiu DVI GRUPINĖS KELIONES: BIRŽELIO 20 d. – Į SPORTO ŠVENTĘ ir BIRŽELIO 27 d. – Į DAINŲ IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ. Užsakyta 80 vietų. ŠIUO METU 23 VIETOS DAR YRA LAISVOS. **Kviečiame keliauti kartu. Grįžti galėsit Jums tinkamu laiku.**

Tikimės, kad mūsų kainos TIKRAI yra geriausios visoje Kanadoje (geresnės net ir už SUPER SAVER kainas). Pasitikrinkite ir tada skambinkite ALGIUI MEDELIIUI. Pas mane atvažiuoti nėra būtina – kelionę sutvarkom telefonu, bilietus pristatom! *Asmeniškai susitikti su manimi Queen Travel įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 val. ryto ir 5 val. vak. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuoju į Jūsų namus.* ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

HUMORESKA Atsarga gėdos nedaro

Kai rinkiminis vaju pasiekė viršūnę, susimąstiau. Už kurį balsuoti? Nėra tokio kandidato, kuris pasakytų: "Ar mane išrinksite, ar ne, geriau nebus... Gal net dar blogiau... Bet aš noriu pabūti valdžioje". Už tokį kandidatą aš nedvejodamas balsuočiau, nes jis sakytų tiesą. O dabar visi tik žada, tik žada, kad nuo to žadėjimo ir žada atima... O jau esame pasimokę: kas daug žada, nieko neduoda...

Gal, sakau, visai nebalsuosi. Bet... reikia vis dėlto pasirodyti samoningu ir nuovokiui.

Tad po pusiauaukščio išėjau į gatvę ir, apsidairęs, kad kas nepastebėtų, nuplėšiau nuo stovo dvimetinį Landsbergio atvaizdą. Visai suplūšęs parsitempau į sandėliuką... O ką? Jei laimės Landsbergis, jo atvaizdą galėsiu ant visos savo kambario sienos užtempti...

Bet jei laimės Adamkus? Sekančią naktį tokį pat žygį padariau ir dėl Adamkaus atvaizdo.

Paulauskas? O ką? Jei jis laimės? Bet tokio didelio Paulausko atvaizdo dar neteko matyti. Ką ten! Pusmetriniai portretukai. Ir tie patys – už stiklo, vitrinose.

Išėitį radau. Nuėjau į kioską ir nusipirkau visą lapą baltai mėlynų rašikliu su aiškiu įrašu – Artūras Paulauskas. Jei Paulauskas laimės, tai visą jo kadenciją galėsiu, visiems matant, rašyti su jo rašikliais...

Dabar ramiai galiu laukti rinkimų... Atsarga niekada gėdos nedaro... Vienas iš tų trijų vis tiek laimės!

Steponas Miltenis, Raseiniai

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:	IMA:
2.60% už 30-89 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo.....7.50%
2.75% už 90-179 dienų term. indėlius	už nekeičiamą turto paskolas (mortgages):
3.25% už 180-364 dienų term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
3.75% už 1 m. term. indėlius	1 metų.....6.25%
4.00% už 2 m. term. indėlius	2 metų.....6.40%
4.25% už 3 m. term. indėlius	3 metų.....6.50%
4.50% už 4 m. term. indėlius	4 metų.....6.60%
5.00% už 5 m. term. indėlius	5 metų.....6.75%
4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
3.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.55% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
2.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.55% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
2.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% už taupymo sąsk. (gyv.draudra)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd.pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

su keičiamu nuosimčiu.....5.45%

Duodame:
– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgicijus iki 95% įkainoto turto;
– riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
– komercinlius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje

MasterCard **Interac** **PLUS**

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymos sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaides ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS
• Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
• Ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. – 8 v.v.
• Šeštadienis nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Knygų rīškla "SAMOGITIA" meniškai įraš knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

SPAUDINIMAS
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priemamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją. Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimui ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

Prieš norėdami pirkti ar parduoti namus, kreipkitės į

RUBY REAL ESTATE LTD., Broker

27 John St., City of York, Ontario M9N 1J4
Tel. (416) 249-RUBY(7829)

Profesinis nekilnojamos nuosavybės reikalų tvarkymas
SKAMBINKITE:
Victor E. Rudinskas, Chief Broker,
B.Eng., M. Eng., P.Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
ARBA
Dr. Leona Rudinskas, Associate Broker
Jūs galite sutaupyti už teisingą patarnavimą

Lietuvių laikraštis amerikiečiams

Tai "Outdoor Notebook" – skirtas medžiotojams ir meškeriojtojams

EDVARDAS ŠULAITIS

Robertas ir Zuzana Mačiuliai – vyras ir žmona Čikagos pašonėje Lemonte, kur dabar yra įsikūrę daug lietuvių ir veikia "Pasaulio lietuvių centras", leidžia anglų kalba mėnesinį laikraštį (68 puslapių) medžiotojams ir meškeriojtojams, kuris vadinasi "Outdoor Notebook".

Šio laikraščio metrikeje pažymėta: Robert A. Mačiulis – leidėjas, Susan A. Mačiulis – vyr. redaktorė. Administracijoje iš lietuvių dirba Bernice Semetulska ir Julius Savrimas. Taip pat įvairiose pozicijose yra 16 nelietuviškas pavardes turinčių asmenų.

Plačios apimties mėnraštys yra daug rašinių ir nuotraukų žvejybos bei medžioklės temomis. Netruksta ir kitokio pobūdžio medžiagos – valgių receptų, poezijos ir skelbimų. Šie gausūs skelbimai apmoka visas laikraščio leidybos išlaidas ir dar, kaip atrodo, lieka pelno. Pats mėnraštis yra nemokamas, jeigu jį skaitytojas atsiima krautuose ar žvejybai bei medžioklei skirtuose klubuose. Jį galima ir prenumeruoti bei gauti per pašta: tokiu atveju jau yra prenumeratos mokesčiai.

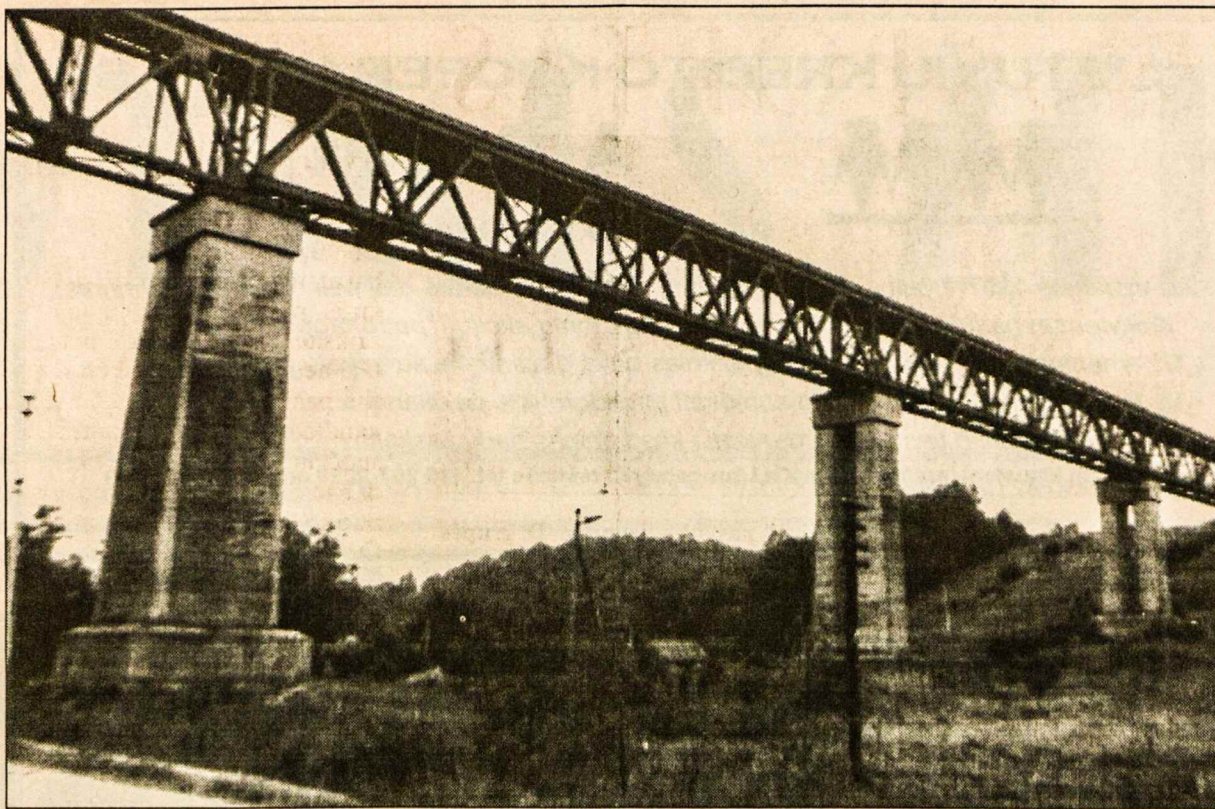
Čikagoje ir apskrityje Amerikoje yra gana daug periodinių leidinių, kurie dalinami nemo-

kamai. Toks yra vienas didžiausių Čikagoje savitiraščių "The Readers". Net ir Čikagos lenkai turi bent porą bendro pobūdžio laikraščių, kurie yra nemokami ir išsilaiko vien iš gausių skelbimų. Lietuviai tokio pobūdžio nemokamų laikraščių savo kalba nebeleidžia: matyt mano, kad negaus užtektinai skelbėjų.

Roberto Mačiulio tėvai yra gimę Lietuvoje, o jis pats – pabėgėlių stovyklose Vokietijoje. Jo žmona yra gimusi Amerikoje. Jis spauda susidomėjo jau daugiau kaip prieš 20 metų: pradėjo rašinėti į apylinkėse leidžiamus laikraščius meškeriojimo ir medžioklės temomis. Tada kartu su žmona sugalvojo pradėti savo specialų laikraštį. Jame dirba jau 17 metų. Jų "Outdoor Notebook" šiandien leidžiamas 30,000 tiražu.

Mačiuliai taip pat pardavinėja knygas apie medžioklę ir žvejybą, šioms sporto šakoms reikalingus drabužius bei kitus reikmenis. Jie taip pat turi šių sporto šakų laidas per radiją ir televiziją. Jų radijos laidos jau perduodamos 16-ji metai, o televizijos – penkti metai.

Atrodo, šie mūsų tautiečiai moka ir žino, kaip reikia darbuotis šiame krašte spaudos, prekybos, radijo ir televizijos srityse.

Lyduvėnų tiltas – aukščiausias ir ilgiausias Lietuvoje. Okupantai grietait draudė jį fotografuoti
Nuotr. H. Paulausko

Ivairios žinios

Lietuvos 1941 m. birželio 22-28 dienų sukilėlių sąjunga ir Lietuvos atsargos karininkų centro valdyba 1996 m. birželio 4 d. įteikė Lietuvos respublikos prezidentui A. Brazauskui raštą, prašydamos 55 metų sukilimo sukakties proga apdovanoti "ordinais ir medaliais mūsų organizacijų narius, kurie pasižymėjo kovose atkuriant Lietuvos Respublikos nepriklausomybę". Pasirašė Sukilėlių s-gos tarybos pirm. V. Ašmenskas ir Atsargos karininkų centro valdybos pirm. dimisijos majoras B. Butkus.

Lietuvos respublikos vyriausybė 1997 m. lapkričio 11 d. nutarė pristatyti apdovanoti Vyčio kryžiaus I-ojo laipsnio ordinu už pasiaukojimą ir nuopelnus Lietuvos respublikai 1941 metų sukilimo štabo narius (po mirties): Vytautą Bulvičių, Jurgį Gobį, Aleksą Kamantauską, Juozą Kilių, Stasį Mockaitį, Juozą Sadzevičių, Antaną Skripauską, Leoną Žemkalnį. Pristatymą pasirašė Lietuvos ministeris pirm. G. Vagnorius ir krašto apsaugos ministeris C. Stankevičius.

Pristatymo blankė (forma nr. 2, 1996 m. gegužės 8 d.) pasirašytame Lietuvos atsargos karininkų s-gos pirmininko dimisijos majoro B. Butkaus ir s-gos sekretoriaus dimisijos majoro S. Martinėno, suteikiamos šios žinios apie majorą Vytautą Bulvičių: gimęs 1908 m. Kunigiškių kaime, Vilkaviškio apskrityje, dirbęs gen. štabo viršininku 179 divizijoje, buvęs darbuotojas, pareigingas ir gabus žmogus. 25-kerių metų gavęs kapitono laipsnį, o 30-ties – jau generalinio štabo majoras; vadovavęs slaptam kariniam štabui, kuris buvo įsikūręs Vilniuje, Gedimino pr. 29. 1941 m. birželio 13 suimtas, išvežtas į Gorkio kalėjimą ir karinio tribunolo nuosprendė.

Bedraugis

Mano vardas – plepys, tauškalius. Aš negerbiu teisingumą, Aš sužeidžiu neįžeidžiamas, Draskau širdis ir suardau gyvenimus. Aš esu klatingas ir apgaulingas. Ir stiprėju su amžiumi – Juo dažniau mane kartoja, Juo labiau manimi tiki.

Mano aukos yra beginklės – Jos negali apsigauti nuo manęs, Nes aš esu be vardo ir be veido. Mane sugauti yra neįmanoma – Juo labiau jūs bandote, Juo labiau aš prapuolu, išnykstu.

Aš – niekieno draugas, Kai sutersiu gerą vardą, Jis lieka neatitaisomas. Aš nuverčiu valdžias Ir suardau šeimas. Aš sugriau nu karjerą, Ir padarau bėmieses naktis. Širdies skausmais ir nevirkškinimu Aš priverčiu nekaltus verkti ant savo pagalvių.

Net mano vardas šnypščia. Aš esu gandonėsis, plepys ir tauškalius.

Aš esu laikraščio vedamasis ir galvosūkis. Prieš skleidamas gandas, klaus save: Ar tai tiesa? Ar nekenksminga? Ar būtina? Jeigu ne, nekartok!

P.S. Šis eiliuotas tekstas prieš keletą metų buvo išspausdintas "The Wall Street Journal" laikraštyje ir neseniai išspausdintas Otavos laikraštyje. Kor.

Ivairios žinios

džiū buvo sušaudytas už pasipriešinimą sovietiniam režimui, kaip sukilėlis vadovavęs slaptam sukilimui štabe; majoro gyvybės siūlas nutrūkęs, kai jam buvo 33 metai; tėvynės pareiga jam buvusi aukščiau už viską.

(Šių raštų kopijos "TŽ" redakcijai pasiekė 1998 m. sausio 15d.)

"The Globe and Mail" 1998 m. sausio 14 d. laidos vedamajame "Will Nazi hunters misfire"? (Ar neužsikirs nacių medžiotojai?) rašoma, kad prieš trejus metus Kanados valdžia pakeitė krašte gyvenančių karo nusikaltėlių paieškų tvarką. Nepaisant to, šiandien matomi kontroversiniai rezultatai.

Prieš porą savaitių, rašoma toliau vedamajame, – šio dienraščio laišku skyriuje Oly Odynsky, karo nusikaltimais kaltinamo asmens dukterė, atkreipė dėmesį, kad jos tėvas, atvykęs į Kanadą prieš 50 metų, čia įsikūrė ir priklausė ukrainiečių-kanadiečių bendruomenei. Dabar jam – staigus smūgis: atšaukiama gauta pilietybė, ir įtraukiamas į deportuojamųjų žmonių sąrašą. Nurodoma priežastis: jis suklautojęs praeities (karo meto) dokumentus, kad 1948 m. galėtų persikelti į Kanadą. 1986 m. teisėjas Jules Deschenes, kai buvo paskelbtas karo nusikaltėliams tirti komisijos pranešimas, siūlė "made-in-Canada" būdą, būtent – kaltinamuosius nacių bendrininkus ap-

klausinėti ir teisti Kanadoje. Tačiau 1995 m. gavus ilgą ir netikslų kaltinamųjų sąrašą, Kanada buvusi priversta pasirinkti "made – in the USA" būdą.

Ir dabar amerikiečių įtakoj Teisingumo ministerija pakvietė Neil Sher, buvusį JAV karo nusikaltimams tirti įstaigos direktorių, patarėjų pareigoms. Jo pasidarbuota, kad nuo 1979 m. JAV-bėse buvo atšaukta pilietybė 60-čiai asmenų. Netrukus šis žmogus pradės eiti savo patarėjo pareigas Kanadoje. Ką galima pasakyti apie tą amerikietiška būdą? O gi tik tiek, kad lengviau pasiekiami norimi rezultatai. Toliau straipsnyje pabrėžiama, kad yra didelis skirtumas tarp kaltės nustatymo ir imigracijos dokumentų suklautojimo. Sprendimas lengvas, bet nelengva su tuo apsiprasti. Klausimas kyla ir dėl proporcių tarp keliamo nusikaltimo ir bausmės. Pilietybė, kaip žinoma, yra sudaroma stipresniais pagrindais, ne vien tik parašu po atitinkamu raštu. Paliekant nušaly dokumentų suklautojimą, kyla klausimas, ar nepanaikinama atitinkama bausmė už 50 metų senumo melą? Keliant tokius klausimus rizikuojama būti apkaltintam nacių karo nusikaltimų menkinimu, arba karo nusikaltimų apskritai.

Bet kanadiečių įstatymai ir noras išlaikyti nepažeistą teisingumą buvo viena iš priežasčių, kad Kanada kovoją Antrame pasauliniame kare. Jei tos problemos nebus atvirai diskutuojamos, tada teliks ir kova sumenkinta.

SKAITYTOJAI PASISAKO

TRŪKUMAI

"TŽ" 1997 m. 49 nr. buvo išspausdintas pokalbis "Kur giria žaliuoja" su Montrealyje koncertavusia trijule – sol. A. Cicėnaitė, E. Kupryte ir V. Vyšniausku. Taip pažymėta antrinėje antraštyje. Deja, pokalbio tekste pasigedau sol. A. Cicėnaitės atsakymų. Suminėtų kompozitorių eilėje įrašyta losangelietė G. Sadauskienė. Tokios ten nėra. Ten yra žinoma tikrai kompozitorė G. Gudauskienė.

Skaitytojas

DAUG KĄ SUŽINAU

Labai džiaugiuosi, kad Jūsų "TŽ" reguliariai lanko mane. Iš jų aš sužinau daugelį įvykių ne tik užsienyje, bet ir (nors pavėluotai) Lietuvoje. Dėl mažų pajamų prenumeruoju tik Raseinių rajoninį laikraštį. (...) Kai randu "TŽ" savo kūrini, jaučiuosi tarsi aš pats būčiau Kanadoje pabuvojęs.

Steponas Miltenis, Raseiniai

Paremkite "Tėviškės žiburius" auksa, rėmėjų ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

Travel Centre

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1998

Teiraukitės apie mūsų žemas SUPER SAVING kainas

*** Sutvarkome keliones į visus pasaulio kraštus ***

(Lėktuvų bilietai išrašomi mūsų įstaigoje)

*** Parūpiname kelionės, sveikatos ir lankytųjų draudas ***

Skambinkite Audronei arba Leenai, tel. 416 483-0555 (Toronto)

Tel. (iš kitų Kanados miestų) 1-800-263-7454, faksas 416 440-4179

191 Eglinton Ave. E. Toronto, Ont. M4P 1K1

Registracijos # 02556148

Perkat ar parduodat namą?
Patikėkit šį rūpestį man.
Aš jums sąžiningai patarnausiu.

Gintautas Tumosa
TEL. 416 769-1616
Nemokamas namų įvertinimas

RE/MAX West Realty Inc., REALTOR®
1678 Bloor Str. West, Toronto, Ont. M6P 1A9

Registruota masažo terapeutė
Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.
Gydomas masażas ("Craniosacral Therapy")
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masażą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
Telefonas
2373 Bloor Street West **416 763-5677**
(Prie Jane St.)

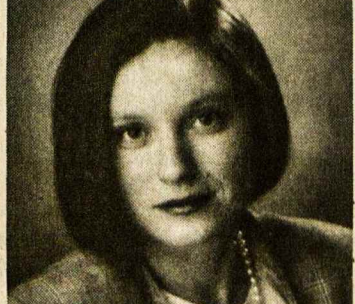
Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

CMD INSURANCE SERVICES INC.
Dėl visų rūšių draudos Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilio ir namų draudos reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilio ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudų.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238

CMD Insurance Services Inc.
Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgičių, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334
DRESHER Appraisal Ltd.
Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

Dr. DAIVA NORKIENĖ
ŠEIMOS GYDYTOJA
Mielai priima naujus pacientus
(416) 767-7725
2150 Bloor Street West (prie Runnymede), Toronto, Ontario
M6S 4V7, Suite 205
(pirmame aukšte)

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto krašto * Draudą *
* Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
* Dokumentų vertimą * Išskietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
* Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
* Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *
Kelievių dėmesui! Norintiems užsisakyti bilietus vasarai papiginta kalna rezervuojame vietas iki kovo 31.
Kreipkitės visomis darbo dienomis
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

Vilija Valiūskienė,
diplomuota pianistė-pedagogė, priima mokinius nuo 4 m. amžiaus fortepijono, dainavimo, teorijos pamokoms. Taip pat ruošia konservatorijos egzaminams. Moko visomis savaitės dienomis, gali atvažiuoti į mokinio namus.
Tel. 416 531-1906
Adresas: 12 Bartlett Ave (Bloor ir Dufferin), Toronto, Ont. M6H 3E6.
Fax 531-1906

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND
savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių, reguliari metinė prenumerata – \$42.00, rėmėjo – \$52.00, garbės – \$62.00
Naujam prenumeratoriui pirmiems metams – \$35.00 (JAV-se amerikietiška)
Vardas, pavardė.....
Adresas.....
Siunčiu prenumeratą.....dol., auką.....dol.
Laikraščio adresas:
"Tėviškės žiburiai"
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario, L5C 1T3, Canada
Norintiems susipažinti "Tėviškės žiburiai" siunčiami nemokamai šešias savaites. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.
ADMINISTRACIJA

TORONTONT

Anapilio žinios

– Sausio 11, sekmadienį, pakrikštyta Vito ir Bozenos (Klos) Latvijo dukrelė Ema-Eglė. Sveikiname naująją krikščionę, jos tėvelius ir visus giminės bei artimuosius.

– A. a. Petras Šimonėlis, 75 metų amžiaus, miręs Wasagoje, palaidotas sausio 19 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse po gedulinių Mišių Lietuvos kankinių šventovėje. Nuosirdi užuojauta jo žmonai ir sūnams bei visiems giminėms ir artimiesiems.

– Anapilio knygne gauta nauja virimo knyga "Treasures of Lithuanian Cooking", paruosta Virginijos Mikėnienės ir Ramūnės Jonaitienės.

– Mišios sausio 25, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Antaną Elijošių (III metinės), 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už Bridickų ir Hirsų mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

– Sausio 25, sekmadienį, 11.15 v.r. pamaldos ir sekmadienio mokykla. Po pamaldų įvyks svarbus visuotinis parapijos metinis susirinkimas, kuriame bus renkamas nuolatinis parapijos klebonas. Šiuo metu vienintelis kandidatas yra laikinasis klebonas kun. Algimantas Žilinskas. Neužtenka vieno balso daugumos. Rytinės Kanados liuteronų sinodo konstitucija reikalauja 2/3 daugumos išrinkti klebonui, t.y. 2/3 balsuojančių ir susirinkime dalyvavusių balsų. Todėl visų parapijiečių atsilankymas yra būtinas.

Parapijos valdyba

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, sausio 18 d. popietėje dalyvavo 162 asmenys. Pranešimus padarė LN valdybos narys E. Steponas.

– LN valdybos posėdis – sausio 29, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Toronto Lietuvių Namų ir Labdaro fondo narių metinis visuotinis susirinkimas įvyks 1998 m. kovo 22, sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje. Registracija 1 v.p.p., susirinkimo pradžia 2 v.p.p. Šiais metais į Lietuvos Namų valdybą bus renkami keturi nariai/ės ir į revizijos komisiją bus renkamas 1 narys/ė.

– LN kultūros komisija šaukia metinį susirinkimą, vasario 1, sekmadienį, 1 v.p.p. Komisijos nariai ir asmenys, norintieji dalyvauti kultūros komisijos veikloje, kviečiami atsilankyti.

– "Knygos Lietuvai" vajeaus darbuotojai sausio 21, trečiadienį, 10 val. renkasi Lietuvių Namuose paruošti knygas persiuntimui į Lietuvą. Platesnę informaciją teikia V. Kulnys, tel. 416 769-1266.

– Vytauto Didžiojo menė (Salė B) išnuomota vasario 28 dienai 1998 m. Medžio tojų ir žūklautojų klubo "Tauras" metiniam pokyliui. Bus žvėrienos vakarienė su vynu ir turtinga lokerija.

Keltuvo vajui \$100 aukojo D. Zulonienė.

Išėjvijos lietuvių klierikų studijos \$100 aukojo J. Staškevičius.

Vilniaus radijo užsieniui laidos (girdimumui pablogėjus), laikinai transliuojamos kasdien 7 v.v. 5905 ir 5880 kHz dažniais.

"Vaikų dienos centro" rėmėjų būrelio pranešimas, Viktorijos Staškūnienės 75 m. gimtadienio proga buvo išplatinta 40 loterijos biulečių už \$200. Iš viso Londone, Ont. išplatinta 100 biulečių už \$500.

A. a. Broniaus Bijūno mirties dešimtmetis paminėtas sausio 10 d. Pradėta Mišiomis Prisikėlimo šventovėje. Mišias aukojo kun. E. Putrimas ir kun. E. Jurgutis, OFM. Giedojo choro "Aras" dalyviai bei dirigentė sol. L. Turūtaitė. Skaitinius atliko pirmieji Bijūnų šeimos draugai F. ir V. Mockai. Po pamaldų parapijos salėje vyko vaišės, kurių metu kalbėjo F. Mockus ir V. Pečiulis. Vaišės paruošė G. Kobelskienė, V. Birštonas, S. Stundytė ir G. Steputaitienė. Dalyviai liko dėkingi dr. G. Bičiūnienėi, velionies žmonai, už šio gražaus paminėjimo surengimą, kuriame prisiminta veikli Bijūnų šeima. Velionis dainavo chorose, rėmė skautų veiklą. Sūnus Marius priklauso jaunimo bei skautų organizacijoms, duktė Vilija, baigusi Vasario 16 gimnaziją, toliau mokosi medicinos srityje. Dr. G. Bičiūnienė stipriai reikišias lietuviškoje veikloje, moka daug kalbų, turi savo vertimų biurą. (Aprašymas sutrumpintas. Red.)

R. G. Stepulaitis

Prisikėlimo parapijos žinios

– Kadangi šie metai yra paskelbti Šv. Dvasios metais, mūsų parapija stengsis įvairiais būdais pabrėžti Šv. Dvasios asmenį ir Jos veiklą Kat. Bendrijoje bei mūsų gyvenime.

– Krikščionių vienybės savaitė prasidėjo sekmadienį. Kasmet savo parapijoje turėdavo ekumenines pamaldas, tačiau šiais metais jų nebus, nes neseniai ekumeninės pamaldos buvo Mažvydo katekizmo sukakties minėjimo proga.

– Sausio 16, penktadienį, palaidotas a.a. Bronius Misevičius, 81 m. Paliko nuliūdime žmoną Valeriją ir brolių Stasį JAV.

– Penktadieniais, 7 v.v. laikomos Mišios. Prieš Mišias kalbamas Rožinis.

– KLK moterų draugijos Prisikėlimo parapijos skyriaus susirinkimas šaukiamas sausio 25, sekmadienį, po 11.30 v. Mišių parodų salėje. Kalbės dr. Birutė Jonienė.

– Mišios sekmadienį, sausio 25: 8.15 v.r. už Stasiulevičių šeimos mirusius; 9.15 v.r. už a.a. Stella Linį; 10.15 v.r. už a.a. Oną Baziliauskienę ir už Šulcų ir Baziliauskų šeimų mirusius, už a.a. Tomą Žilį, už Mažeikių gimnazijos mirusius mokytojus ir mokinius; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Maironio mokyklos žinios

– Maironio mokyklos 50-mečio rengimo komitetas kviečia visus paaukoti šiai svarbiai šventei perdudant čekius Birutei Batraks (2001 Angeline St., Mississauga, Ont., LSG 1X3, tel. 905 271-1640), arba šeštadienį Tėvų dieną atnešant juos į mokytojų kambarį. Visiems, aukojusiems daugiau kaip \$20 bus parūpinti pakvitavimai pajamų mokesčių reikalams. Garbės mecenatais bus įrašyti asmenys, aukojantys \$1000 ar daugiau; mecenatais – tarp \$100 ir \$1000, rėmėjais – nuo \$20 iki \$100.

– 50-mečio komitetas dėkoja J. Rinkūnienėi, paaukojusiai \$100 savo vyro a.a. Antano Rinkūno atminimui pagerbti.

– Tėvų diena įvyks sausio 31 d. Vaikams bus išdalinti lapeliai, nurodantys pasikalbėjimo su mokytojaus laiką.

Muziejaus-archyvo žinios

– Perkataloguojant a.a. dr. M. Anyso dokumentus, archyve rasta labai įdomių ir unikalių dokumentų – unikalių palaidyjamai apie 1940 m., užrašas asmeninio pokalbio su Lietuvos užsienio reikalų ministru J. Urbšiu, kuriame jis tvirtino, kad "sovietų vyriausybė tikrai sąžiningai vykdo susitarimus... Kad Maskva turint užkulisinių minčių, jis netikišas". Po kelių savaitių tas ministeris buvo deportuotas – užtat istorikams įdomus šis liudymas, kad jis nenumatė pavojaus. Daug istorinės vertės dokumentų yra mūsų Kanados lietuvių tarpe, ir mūsų archyvas įsteigtas jiems išsaugoti.

– Toliau tęsiame aukų vajų muziejiaus išlaikymui. Dėkojame Bill Vidugirui už \$20 auką.

Dr. Vincas Kadis, Edmonton, Alberta šv. Kalėdų proga atsiuntė \$200 dovaną beglobių vaikų kaimui "Vaiko tėviškės namai" Lietuvoje. Už dosnią auką nuoširdžiai dėkojame.

KLK moterų dr-jos centro valdyba

Kanados lietuvių fondas atsiuntė auką \$900 "Tremtinių grįžimo fondui". Už tokią reikšmingą paramą Lietuvos tremtinėms nuoširdžiai dėkojame.

KLK moterų dr-jos centro valdyba

Gintauto Beresnevičiaus 6 metų mirties prisiminimui mama Bronė Beresnevičienė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

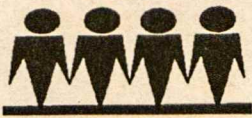
A. a. Prano Šiulio atminimui, užjausdami žmoną Mariją ir šeimą, Birutė ir Teodoras Stanuliai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

A. a. Pranui Šiuliui mirus, užjausdami žmoną Mariją, dukrą Rūtą, sūnų Rimą ir jų šeimą, R. I. Pleiniai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A. a. Prano Šiulio atminimui, užjausdami žmoną, dukrą Rūtą, sūnų Rimą ir jų šeimą, Laima, Stasys ir Audra Stončiai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$30.

A. a. Broniaus Misevičiaus atminimui, užjausdami žmoną Valeriją ir kitus giminės, aukojo: "Kovai su vėžio liga Lietuvoje": \$20 – Z. J. Didžbalai; \$10 – V. L. Balaišiai, V. Birštonas, M. Daukšienė, J. Kiškūnas, L. Strumilienė; \$5 – V. Kiškūnas. Nuoširdus ačiū. M. P.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

P A R A M A

praneša,

kad užbaigus 1997-tuosius metus su pelnu, valdyba vėl nutarė dalį pelno padalinti nariams:

– *Kiekvienam nariui buvo paskirta po \$25 papildomų akcijų ("patronage shares")*

– *Už amenes ir nekilnojamo turto paskolas buvo gražinti 4% sumokėtų palūkanų*

– *Už investicijas (GIC ir kt.) buvo sumokėti papildomi 4% palūkanų*

Pinigai buvo tiesioginiai pervesti į kasdienes narių sąskaitas.

Jeil atsisrastų klausimų, prašome kreiptis į kooperatyvo raštines tel. 416 207-9239 arba 416 532-1149

Valdyba

Pranešimas apie prezidento rinkimus Lietuvoje ir priešrinkiminių vajų įvyks sekmadienį, sausio 25 tuojau po paskutinių pamaldų Prisikėlimo parapijos salėje.

Pranešimą padarys Vytautas Bireta, su žmona Birute išbuvęs Lietuvoje 2 mėn. iki pat rinkimų. Pranešimą rengia Tėvynės sąjungos Toronto židiny ir kviečia visus ir visas atvykti pasiklausti ir pasikalbėti.

Dr. M. Arštikaitytė-Uleckienė, Tėvynės s-gos Toronto židinio pirm.

Kun. Hermanas Šulcas atvyks į Toronto sausio 26 d. Pamokslus sakys: vasario 1 d. Prisikėlimo šventovėje, vasario 8 d. Hamiltone ir vasario 15 d. Montrealyje. I. V.

Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 1, 2 val. p.p. Lietuvių Namuose.

V. Pečiulis

LN vyrų būrelio posėdis įvyko sausio 18 d. Nutarta: šaukti metinį susirinkimą vasario 1, metinį pobūvį kovo 21, gegužinę liepos 12 ir poilsio stovyklą Vasagoje rugpj. 8-15 d.d.

T. Stanulis

Toronto lietuvių choras "Volungė" maloniai kviečia visus į savo šokių ir pasilinksminimo vakaronę "Rožių vakaras", kuri įvyks š.m. vasario mėn. 14 d. Prisikėlimo parapijos salėje, Toronte. Šokiams gros puikus orkestras, o trumpą programą atliks "Volungė" ir suomių choras "Vox Finlandia". Stalus bei pavienias vietas galima užsisakyti vakarais pas Dalia Vaskačiūtę, tel. 416 252-9157 arba Juliją Adamonytę, tel. 416 763-4013. Kaina \$10 asmeniui. A.N.

Lietuvos respublikos ambasados Otavoje pranešimu, Vasario 16-tosios 80-mečio proga "The Westin Hotel" rengiamas diplomatinis priėmimas 1998 m. vasario 16, pirmadienį, nuo 12 iki 2 v.p.p. Dalyvaus daug Kanados valdžios atstovų, parlamentarų, kiti valstybių ambasadorių, Kanados lietuvių. Šioje iškilmėje numatomas Vyčio kryžiaus I-ojo laipsnio ordino įteikimas laisvės kovotojo majoro Vytauto Bulvičiaus šeimai. Maj. V. Bulvičiaus pomirtinis apdovanojimas paskelbtas 1997 m. lapkričio 19 d. (nr. 1455) Lietuvos respublikos prezidento dekretu. Inf.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" metinis koncertas "Ir užaugo rugeliai" įvyks 1998 m. balandžio 26, sekmadienį, 4 val. po pietų Anapilio salėje. Programoje dalyvaus visi gintariečiai, kaimo kapela ir dainininkai. Kviečiame gausiai dalyvauti ir pasigrožėti mūsų jaunimu.

Dar yra keletas vietų norintiems vykti drauge su gintariečiais į Dainų šventę Vilniuje birželio 27 d. Suinteresuoti gali skambinti A. Medeliiui tel. 1 905 666-9086. K.

A. a. Broniaus Bijūno 10-ties metų atminimui pagerbti žmona Genovaitė, duktė Vilija, sūnus Marius su žmona "TŽ" paaukojo \$30.

A. a. Eugenijos Čižkienės atminimui pagerbti Kauno arkivyskupijos "Vaikų dienos centrams" aukojo: \$75 – S. D. Draugai; \$50 – V. D. Dargis, dr. A. A. Valadkos, A. Žemaitis-Medais ir L. Medas, dr. J. L. Yčas, dr. J. Rimšaitė; \$20 – S. Egan, V. G. Melai, A. A. Vaičiūnai, J. J. Zenkevičiai, A. G. Žemaitaičiai, L. V. Sendžikai, P. G. Stripinis, E. H. Stepaičiai; \$10 – J. J. Kulikauskai, J. O. Gustainiai, V. D. Karosai, H. L. Sukauskai, A. Gri-galiūnienė, R. V. Akelačiai, A. G. Valiūnai, I. Paškauskienė, J. Pacevičienė, A. V. Senkai, A. Valienė.

Buvę "Varpo" choristai -ės kviečiami į

likvidacinį susirinkimą

1998 m. vasario 8, sekmadienį, 1 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos parodų salėje

1011 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Buvusi "Varpo" pirmininkė

Toronto arkivyskups Aloyzas Ambrozis pakeltas kardinolu. Tai paskelbė Šv. Tėvas Jonas-Paulius II Romoje 1998 m. sausio 18 d. Kardinolo ženklų įteikiamas įvyks Romoje vasario 21 d. Pagerbtas arkivyskupas yra slovėnas, gimęs Slovėnijoje ir imigravęs Kanadon prieš 50 metų. Jį šia proga pasveikino lietuviškosios Toronto arkivyskupijos parapijos.

Inž. Vladas Kukoraitis (Aurora, Ont.), trečią kartą 1997 m. vasarą aplankęs Lietuvą, aprašė "TŽ" redakcijai savo pastangas atgauti nekilnojamoj turtą – 80 ha ūkį ir kitas nuosavybes. Tuo reikalu jis aplankė daug įstaigų Vilniuje ir Panevėžyje, rinkdamas atitinkamą dokumentaciją. Visur buvęs mandagiai priimtas, patyręs netgi neeilinio valdininkų paslaugumo. Deja, visų reikalaujamų dokumentų negalėjęs rasti. Jo motina, valdžiui minėtą ūkį, 1947 metais žuvo stribų ir miškininkų susišaudyme, bet jos mirties pažymos niekur negalėjęs rasti, nors esanti palaidota senosiose Panevėžio kapinėse be jokio įrašo. Iš autoriaus gana ilgo aprašymo matyti, kad grįžo Kanadon nieko konkretaus nelaimėjęs.

Genovaitė Gustaitė, "TŽ" bendradarbė Vilniuje, marijonų vienuolijos vadovybės pakviesta, tris savaites darbavosi vienuolijos centro archyve. Ji, kaip istorikė, tyrinėja palaimintojo Jurgio Matulaičio gyvenimą, yra parašiusi tuo klausimu straipsnių, skaičiusi paskaitų. Vilniaus rankraštynuose ji surado net penkiolika Palaimintojo dar neskelbtų laiškų.

A. a. Balio Arūno atminimui pagerbti O. Šiurnienė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

A. a. Antanui Leparskui Detroito mirus, Windsoro lietuvių bendruomenė, reikšdama užuojautą jo žmonai, broliams – Liudui Windsore ir Vytiui Hamiltonui su šeimomis, "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

A. a. Petro Šimonėlio atminimui, užjausdami žmoną Ireną, sūnus Petrą ir Aleksandrą, Ada Jagėlienė, dukra Dana, krikštė duktė Laima su šeima "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

A. a. Vlado Joco atminimui pagerbti Kauno arkivyskupijos "Vaikų dienos centrams" aukojo: \$40 – J. Jocas; \$20 – H. E. Stepaičiai, V. V. Nausėda, A. Langas, A. J. Pukai; \$15 – H. Kukutis; \$10 – J. Sepulis, A. A. Sukauskai.

"Meie Elu" (Mūsų gyvenimas), Toronte leidžiamas estų savaitraštis, 1998 m. sausio 14 d. laidoje paskyrė dvi dideles skiltis T. Parming'o straipsniui apie naujai išrinktą Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų. Geri atsiliepimai ir sveikinimas, reikia manyti, atstovauja čia gyvenančių estų daugumai. Prisimintas ir tas didysis nusistebėjimas, kai Lietuva, stipriausiai kovojusi su okupantu, 1992 m. prezidentu išsirinko buvusį komunistą.

IŠNUOMOJAMAS butas moteriai 2 kambariai ir virtuvė nuo vasario mėn. 1 d. Jone-Bor rajone. Skambinti 416 762-4158.

Kanados lietuvių fondas, baigdamas 1997-sius metus, pinigų likutį, skirtą paramai ir stipendijoms Lietuvoje, paskirstė taip: po \$1000 – vaikų laikraščiai "Kregždutė", laikraščiai "Dienovidis" prenumeratą mokyklų skaitykloms, Paliepių pagrindinei mokyklai, Dvasinės pagalbos jaunimo centrui Klaidėdaj; po \$900 – Vargšų valgykloms, Tremtinių grįžimo fondui; \$750 – laikraščiai "Ziemgala"; po \$500 – mokslinio tyrimo firmos "Planas" ir laikraščiai "Pakruojos naujienos".

Stipendijoms pagal universiteto rekomendacijas: po \$250 – Arūnui Žasiniui, Dianai Tunaitei, Eimantui Garšvai, Ingridai Kusienei, Jūratei Mačiulaitytei.

Patikslinimas. Pranešime aukos už mirusius š.m. "TŽ" nr. 3 skaitome: \$50 – Adolfą ir Algirdą Mitalus, P. Radzevičių. Turi būti: po \$50 – Adolfą ir Algirdą Mitalus, P. Radzevičių. L. Radzevičienė. Už klaidą atsiprašome.

A. Juozapavičius, KLF reikalų vedėjas

Susivienijimo rusų bendrijos

BNS praneša, kad iš Lietuvoje veikiančių daugiau kaip 50 rusų bendrijų, 23 nutarė susijungti į vieną visuomeninę organizaciją. Numatytas susivienijimo tikslas būtų rūpintis rusų kultūros tradicijų puoselėjimu. Organizacijos pavadinimas, įstatai ir pirmininkas bus nustatyti sausio 31 d. vyksiančiame susirinkime. Visos dalyvaujančios bendrijos tės savo atskirą veiklą. Inf.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

BENEDIKTO IR ANTANOS STONKŲ 60 m. vedybų sukaktį ir Benediktą 90 metų amžiaus gimtadienį šventėme 1998 m. sausio 4 d. Pradėjome Mišiomis kurias atnašavo klebonas kun. Laurynas Kemėšis. Skaitinius skaitė Indrė Čuplinskaitė, Mišioms susirinko sukaktuvininkų sūnis, marčios, vai-kaičiai, giminės bei parapijiečiai. Po Mišių susirinkome į Delhi karo veteranų salę minėjimui. Čia sukabintos nuotraukos liudijo Benediktą ir Antaninos bei jų šeimos darbo ir poilsio gyvenimą ūkyje. Kiekvienas stalas buvo papuoštas gėlių puokštėmis, apdėtas įvairiais kepiniais ir užkandžiais. Prieš vaišes Indrė Čuplinskaitė sukalbėjo maldą.

Benediktas ir Antanina, pasitraukę iš tėvynės, buvo nublokšti į Švediją. Atsiradus galimybei išvažiuoti į Kanadą, tuo jie pasinaudojo. Atkeliavo į Kanadą, apsigyveno Delhi, Ont. Netrukus nusipirko tabako ūkį. Pradžią buvo labai sunki, bet laikui bėgant ir Dievui padedant, sekėsi patenkinamai. Užaugino ir į mokslius išleido penkis sūnus, kurie gyvena gerai ir augina savas šeimas. Sūnus Jonas yra talentingas vitražų menininkas, suarošęs keletą savo darbų parodėlių ir gavęs premijų.

Delhi-Tillsonburgo parapijiečiai linkime Benediktui ir Antaninai dar ilgų, ilgų ramaus gyvenimo metų, sveikatos ir laimės. L. V.

DĖMESIO! Išnuomojamas Lietuvos TV sukurto filmo "Giminės" vaizduojamasis 40 serijų, pagamintas pagal paskutinę techniką. Skambinti Teresė 905 890-1776, Mississauga, Ont. Kas nori pirkti – kaina pagal susitarimą.

MONTREAL

Didžiulė audra Montrealyje. Šalantis lietus – lijdura prasidėjo sausio 6 d. ir per keturias dienas iškrito 100 mm lietaus. Visi telefono, elektros laidai ir medžiai apsidengė 5 cm ledu. Dėl to pradėjo virsti, lūžti mediniai stulpai ir didieji metaliniai elektros bokštai, perduodantys elektrą iš didžiųjų jėgainių. Prarasta 600 elektros bokštų ir 30,000 stulpų. Skačiuojama, kad Montrealyje su apylinkėmis liko vienas milijonas namų be elektros; o tai būtų apie trys milijonai gyventojų. Kvebeko valdžios įsakymu uždarytos mokslo įstaigos. Įsteigtos įvairios vietovės šalty ir be šviesos gyvenantiems žmonėms. Policija ėjo į kiekvieną namą bei daugiabučių butus ir ieškojo senyvesnių žmonių, kurie buvo kalbinami keltis į gelbėjimosi namus.

Montrealio sala per savaitę atgavo elektrą. Bet tai buvo labai jautrus reikalas. Todėl buvo prašomos įvairios bendrovės, didžiosios krautuvės ir pramonės įmonės susilaikyti nuo darbo, kad sutaupyta elektros energija galėtų būti panaudota privatiems gyventojams. Miesto centras trims dienoms buvo visai uždarytas, kad krantinys nuo stogų

ledai nesužeistų praivių ir miestais galėtų nuvažiuoti sniegas.

Apdėję medžiai išlūžinėjo. Parkai atrodė baisiai. Išsautka kariuomenė (apie 13000 vien Kvebeko provincijoje) padeda tvarkyti išlaužtus medžius, padeda seniems žmonėms, o vėliau gavo teisę ir suimnėti vagišius.

Dar smarkiau nukentėjo į pietus nuo Montrealio esantys gyventojai, kuriems elektra numatoma atstatyti tik šio mėnesio pabaigoje. Per šią gamtos nelaimę atsirado daug žmonių, pagelbstinčių vieni kitams. Bet yra biznierių, kurie už benzina, malkas, žvakes, baterijas ir panašias prekes iškėlė nežmoniškas kainas. Kai kurie laikraščiai bandys sudaryti jų sąrašus ir skelbs spaudoje. Panaši audra buvusi 1961 metais.

Aušros Vartų parapijiečių numatytas metinis susirinkimas sausio 11 d. dėl audros neįvyko – atidedamas vėlesniam laikui.

A. a. Vaclovas Kerbelis, 78 m. amžiaus, mirė sausio 8 d. Iš Aušros Vartų šventovės sausio 12 d. palaidotas Cote des Neiges kapinėse. Liūdi žmona, duktė su šeima ir sesuo bei kiti giminės Lietuvoje. B.S.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjime Montrealyje 1997 m. lapkričio 23 d. iš k.: vyrų dainos vieneto nariai – Alfredas Palšaitis, Rytis Bulota ir Antanas Mickus; Lietuvos karininkai – vyr. ltn. gyd. Alvydas Griauzdė, vyr. ltn. Jurgis Žutautas ir kpt. Petras Milašius. Priekyje – KLB Montrealio apylinkės pirm. Arūnas Staškevičius

Nuotr. A. Mickaus

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 **FAX: 766-1349**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 **FAX 514 722-3546**

JOANA ADAMONYTE, A.I.B. DONNA SVRKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkui, tel. 416 760-7181.